

การพัฒนาตัวบ่งชี้คัดสรรการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู

นายธีรวัฒน์ เลื่อนฤทธิ

ศูนย์วิทยพัทยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาวิจัยการศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2552

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

DEVELOPMENT OF SELECTED PERFORMANCE INDICATORS
FOR THE PROFESSIONAL TEACHING STANDARDS

Mr. Teerawat Luanrit

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education Program in Educational Research

Department of Educational Research and Psychology

Faculty of Education

Chulalongkorn University

Academic Year 2009

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การพัฒนาตัวบ่งชี้คัดสรรการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู

โดย

นายธีรวัฒน์ เลื่อนฤทธิ

สาขาวิชา

วิจัยการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

รองศาสตราจารย์ ดร.อวยพร เรืองตระกูล

คณะกรรมการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท

..... คณบดีคณะครุศาสตร์
(ศาสตราจารย์ ดร. ศิริชัย กาญจนวาสี)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร.สุวิมล ว่องวานิช)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(รองศาสตราจารย์ ดร.อวยพร เรืองตระกูล)

..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(ดร.อรุณศรี อนันตศิริชัย)

ศูนย์วิทยพัชกร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ธีรวัฒน์ เลื่อนฤทธิ์: การพัฒนาตัวบ่งชี้คัดสรรการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู. (DEVELOPMENT OF SELECTED PERFORMANCE INDICATORS FOR THE PROFESSIONAL TEACHING STANDARDS)

อ. ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: รศ. ดร. อวยพร เรืองตระกูล, 151 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1)วิเคราะห์ระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครู 2)วิเคราะห์ความสอดคล้องของตัวบ่งชี้ระหว่างระดับการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกมาตรฐานด้านครู ในมาตรฐานที่ 9 ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา และ3)นำเสนอตัวบ่งชี้ที่คัดสรรสำหรับตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือโรงเรียนในเขตกรุงเทพมหานคร สังกัดการศึกษา กทม. และ สพฐ. จำนวน 244 โรงเรียน ประกอบด้วยครูผู้สอนซึ่งจำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ละ 1 คน รวมจำนวน 8 คน ต่อโรงเรียน จำนวนทั้งสิ้น 1,822 คน ทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling) โดยใช้ผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่ 2 ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ในมาตรฐานด้านครูมาเป็นเกณฑ์ในการสุ่มเลือกโรงเรียนและทำการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) เพื่อสุ่มเลือกครูผู้สอนในแต่ละโรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบวัดการปฏิบัติงานของครูมีค่าความเที่ยงทั้งฉบับเป็น 0.971 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA) และการวิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยการทำ cross tabulation โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ผลการวิจัยพบว่า

1)ระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูที่ครูสภากำหนดจำนวน 12 มาตรฐาน ในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก (Mean=4.18) โดยมีการปฏิบัติงานตามมาตรฐานที่ 9 สูงที่สุด (Mean=4.63) และมาตรฐานที่ 1 ต่ำที่สุด (Mean=3.51) และครูที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี ครูที่มีประสบการณ์สอนน้อยกว่า 6 ปี ครูที่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี ครูที่มีตำแหน่งครูผู้ช่วย ครูที่ยังไม่ได้รับวิทยฐานะ และครูที่มีวิทยฐานะชำนาญการ จะมีระดับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูที่น้อยกว่าครูที่มีอายุ ประสบการณ์สอน ระดับการศึกษา ตำแหน่ง และวิทยฐานะที่สูงกว่า ส่วนครูที่สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยจะมีระดับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูที่สูงกว่าครูที่สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ และครูที่สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีจะมีระดับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูที่สูงกว่าครูที่สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาต่างประเทศ และสอนมากกว่าหนึ่งกลุ่มสาระการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2)ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกมาตรฐานด้านครูในมาตรฐานที่ 9 ของสมศ. พบว่ามาตรฐานที่ 4 6 11 และ 12 มีค่าร้อยละของโรงเรียนที่มีความสอดคล้องกันระหว่างระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกมาตรฐานด้านครูในมาตรฐานที่ 9 ของสมศ. มากกว่าร้อยละ 50

3)ตัวบ่งชี้ที่คัดสรรสำหรับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูมีจำนวน 30 ตัว

ภาควิชา.....วิจัยและจิตวิทยาการศึกษา.....

สาขาวิชา.....วิจัยการศึกษา.....

ปีการศึกษา...2552.....

ลายมือชื่อ นิสิต.....ธีรวัฒน์ เลื่อนฤทธิ์.....

ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก.....

5183811827 : MAJOR EDUCATIONAL RESEARCH

KEYWORDS : DEVELOPMENT / PERFORMANCE INDICATORS / PROFESSIONAL TEACHING STANDARDS

TEERAWAT LUANRIT : DEVELOPMENT OF SELECTED PERFORMANCE INDICATORS FOR THE PROFESSIONAL TEACHING STANDARDS. THESIS ADVISOR : ASSOC. PROF. AUYPORN RUENGTRAGUL, Ph.D., 151 pp.

This research is survey research. The purpose of this research were: 1) analyze the performance levels of teachers based on professional teaching standards. 2) analysis of indicators that reflect the performance levels of teachers based on professional teaching standards in school and the results of second external quality assessment of the performance of teachers in standard 9 of the office for national education standards and quality. And 3) to propose indicators for the selected performance indicators of the professional teaching standards. The sample used in this study was a school in Bangkok under the office of Bangkok education and office of the basic education commission, 244 schools. Using the second external quality assessment of the performance of teachers of the office for national education standards and quality assessment to randomly selected schools by stratified random sampling. Selected teachers by the subjects of teaching that 8 for one school, the total number of teachers is 1,822 people that using simple random sampling to randomly selected teachers in each school. The research instruments in this study was a questionnaire with reliability is 0.971. Analysis of variance (one-way ANOVA) and analysis of the correlation by cross tabulation, using program SPSS. The results are:

1) The performance levels of teachers based on professional teaching standards as a whole is in very good with the performance standards of the 9 highest (Mean=4.63) and standard 1 the lowest (Mean=3.51). And teachers who are under 30 years, experienced teachers teaching less than 6 years, teacher education bachelor's degree, teachers with teacher assistant position, teachers who have not received academic standing and academic standing of teachers and experts, the levels of teacher performance of professional teaching standards that are less than older teachers, longer teaching experience, higher education degree, placement and higher academic standing. The teachers who teach subjects in the Thai language is the level of teacher performance of professional teaching standards higher than the teachers who teach subjects in learning a foreign language. And teachers who teach subjects in the careers and technology is the levels of teacher performance of professional teaching standards higher than the teachers who taught subjects in science, math, learning foreign languages, and teach more than one subjects in statistically significant at the 0.05 level.

2) The analysis of the correlation between analyze the performance levels of teachers based on professional teaching standards with the results of second external quality assessment of the performance of teachers in standard 9 of the office for national education standards and quality assessment found that the percentage of school consistency between the performance levels of teachers based on professional teaching standards and the second external quality assessment of the performance of teachers in standard 9 of the office for national education standards and quality assessment more than 50 percent in standard 4, 6, 11 and 12.

3) The selected performance indicators of the professional teaching standards are 30 indicators.

Department : ..... Educational Research and Psychology

Field of Study : ..... Educational Research

Academic Year : 2009 .....

Student's Signature *Teerawat*

Advisor's Signature *Auy R*

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณท่านรองศาสตราจารย์ ดร. อวยพร เรืองตระกูล เป็นอย่างสูงที่ท่านได้ทุ่มเทและสละเวลาอันมีค่าเพื่อให้คำปรึกษาและช่วยเหลือ ตลอดจนการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีต่อผู้วิจัยที่เปลี่ยนแปลงไปด้วยความเมตตากรุณา ทำให้ผู้วิจัยสามารถดำเนินงานวิจัยจนประสบผลสำเร็จ

ขอกราบขอบพระคุณท่านศาสตราจารย์ ดร.สุวิมล ว่องวาณิช ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และ ดร.อรุณศรี อนันตรศิริชัย กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ท่านทั้งสองได้กรุณาให้คำปรึกษาและคอยช่วยเหลือจนผู้วิจัยสามารถดำเนินการวิจัยจนบรรลุผลสำเร็จ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ประจำภาควิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทุกๆ ท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้แก่ผู้วิจัยเป็นอย่างดี ตลอดจนการประพฤติปฏิบัติตนเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.นงลักษณ์ วิรัชชัย ที่ทำให้ผู้วิจัยมีกำลังใจเป็นอย่างมากต่อการเรียนที่ผ่านมา ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้สละเวลาอันมีค่าในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ตลอดจนคุณครูทุกๆ ท่านที่ได้มีส่วนร่วมในการทำแบบวัดการปฏิบัติงานของครูเพื่อการวิจัยนี้

ขอบคุณคุณครูโรงเรียนราชดำริ กรุงเทพมหานคร ที่คอยให้กำลังใจและให้ความช่วยเหลือ ทำให้ผู้วิจัยได้มีเวลาเพิ่มมากขึ้นในการมาเรียนในครั้งนี้ โดยเฉพาะคุณครูอารี บุญนำ ที่สนับสนุนและช่วยเหลือด้านงบประมาณ ขอขอบคุณเพื่อนนิสิตที่น่ารักทุกๆ คนที่เป็นกำลังใจให้กัน และที่ขาดไม่ได้คือนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2552 ที่ได้ช่วยเหลือผู้วิจัยในการเตรียมเอกสารต่างๆ ในการทำงานวิจัยนี้

สุดท้ายนี้ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อสำลี - คุณแม่ปุ่น เลื่อนฤทธิ์ รวมถึงพี่สาวทั้งสามคน ที่ได้ให้ความรักและเอาใจใส่ต่อผู้วิจัยเป็นอย่างดี และได้มองเห็นความสำคัญและคุณค่าของการศึกษา จึงได้สนับสนุนทุนการศึกษาต่อผู้วิจัย ทำให้ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยสำเร็จได้ด้วยดี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฌ
สารบัญภาพ.....	ฎ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามวิจัย.....	3
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่ได้รับ.....	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
ตอนที่ 1 แนวคิดและมโนทัศน์เกี่ยวกับวิชาชีพครู.....	7
ตอนที่ 2 มาตรฐานวิชาชีพครู.....	23
ตอนที่ 3 สังกัปเบื้องต้นเกี่ยวกับตัวบ่งชี้.....	38
ตอนที่ 4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	45
ตอนที่ 5 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	51
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	52
ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	52
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	55
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	66
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	67

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	69
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของสภาพภูมิหลังของกลุ่มตัวอย่างและ ค่าสถิติพื้นฐานของตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู.....	69
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครู...	81
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการปฏิบัติงานของครูตาม มาตรฐานวิชาชีพครูกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่ 2 มาตรฐานด้านครู ในมาตรฐานที่ 9	93
ตอนที่ 4 ตัวบ่งชี้ที่คัดสรรสำหรับตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู	104
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	108
สรุปผลการวิจัย.....	109
อภิปรายผลการวิจัย.....	114
ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้.....	118
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป.....	119
รายการอ้างอิง.....	120
ภาคผนวก.....	126
ภาคผนวก ก หนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล.....	127
ภาคผนวก ข รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิที่ทำการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ ในการวิจัย.....	129
ภาคผนวก ค ตัวอย่างแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย.....	131
ภาคผนวก ง ตารางแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ ในการวิจัย.....	136
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	151

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
2.1	ผลการวิเคราะห์มาตรฐานวิชาชีพครูของประเทศไทยและต่างประเทศ.....	30
2.2	เปรียบเทียบมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูกับ มาตรฐานการประเมินคุณภาพภายนอกด้านครู.....	33
3.1	จำนวนโรงเรียนที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย.....	54
3.2	จำนวนข้อคำถามที่สร้างขึ้นในแต่ละมาตรฐานด้านการปฏิบัติงานของครู.....	57
3.3	ผลการตรวจสอบเชิงเนื้อหาโดยการวิเคราะห์ค่าดัชนี IOC ของแบบวัดการปฏิบัติงาน ของครู.....	60
3.4	ผลการทดลองใช้แบบวัดการปฏิบัติงานของครู ครั้งที่ 1	61
3.5	ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbah's Alpha Coefficient) ของ แบบวัดการปฏิบัติงานของครูที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น.....	63
3.6	จำนวนแบบวัดการปฏิบัติงานของครูที่ส่งและตอบกลับคืน.....	67
4.1	จำนวนและร้อยละของตัวแปรภูมิหลังของครูที่ทำแบบวัดการปฏิบัติงานที่ใช้ในการวิจัย...	71
4.2	จำนวนและร้อยละของระดับการปฏิบัติงานของครูตามตัวบ่งชี้.....	75
4.3	ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐาน วิชาชีพครูจำแนกตามผลการประเมินคุณภาพจากสมศ.....	80
4.4	จำนวนและร้อยละของโรงเรียนที่จำแนกตามผลการประเมินคุณภาพภายนอก รอบที่ 2 ของ สมศ. มาตรฐานด้านครู ในมาตรฐานที่ 9.....	81
4.5	ผลการวิเคราะห์ระดับการปฏิบัติงานของครูในภาพรวม จำแนกตามสังกัด การศึกษาและระดับชั้นในการสอนของครู.....	83
4.6	ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพ ครูจำแนกตามอายุของครู.....	86
4.7	ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ของระดับการปฏิบัติงานของครูตาม มาตรฐานวิชาชีพครูจำแนกตามอายุของครู.....	86
4.8	ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพ ครูจำแนกตามประสบการณ์ในการสอนของครู.....	87

ตารางที่	หน้า
4.9 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ของระดับการปฏิบัติงานของคุณตาม มาตรฐานวิชาชีพครูจำแนกตามตามประสบการณ์ในการสอนของคุณ.....	87
4.10 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานของคุณตามมาตรฐานวิชาชีพ ครูจำแนกตามระดับการศึกษาของคุณ.....	88
4.11 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ของระดับการปฏิบัติงานของคุณตาม มาตรฐานวิชาชีพครูจำแนกตามระดับการศึกษาของคุณ.....	88
4.12 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานของคุณตามมาตรฐานวิชาชีพ ครูจำแนกตามตำแหน่งของคุณ.....	89
4.13 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานของคุณตามมาตรฐานวิชาชีพ ครูจำแนกตามวิทยฐานะของคุณ.....	90
4.14 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ของระดับการปฏิบัติงานของคุณตาม มาตรฐานวิชาชีพครูจำแนกตามวิทยฐานะของคุณ.....	90
4.15 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานของคุณตามมาตรฐานวิชาชีพ ครูจำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้.....	91
4.16 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ของระดับการปฏิบัติงานของคุณตาม มาตรฐานวิชาชีพครูจำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ของคุณ.....	91
4.17 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานของคุณตามมาตรฐานวิชาชีพ ครูจำแนกตามสังกัดการศึกษาของคุณ.....	92
4.18 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการปฏิบัติงานของคุณตามมาตรฐานวิชาชีพครูกับผลการ ประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่ 2 มาตรฐานด้านครู ในมาตรฐานที่ 9 โดยภาพรวม.....	95
4.19 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการปฏิบัติงานของคุณตามมาตรฐานวิชาชีพครูกับผลการประเมิน คุณภาพภายนอกรอบที่ 2 มาตรฐานด้านครู ในมาตรฐานที่ 9 จำแนกตามสังกัดการศึกษา.....	99
4.20 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการปฏิบัติงานของคุณตามมาตรฐานวิชาชีพครูกับผลการประเมิน คุณภาพภายนอกรอบที่ 2 มาตรฐานด้านครู ในมาตรฐานที่ 9 จำแนกตามระดับชั้นที่สอน.....	102
4.21 สรุปความสัมพันธ์ระหว่างระดับการปฏิบัติงานของคุณตามมาตรฐานวิชาชีพครู กับผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่ 2 มาตรฐานด้านครู ในมาตรฐานที่ 9 ...	106

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1.1	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	51

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นเครื่องมือหลักในการพัฒนาประเทศที่ยั่งยืน การจัดการศึกษาให้บังเกิดผลดี มีคุณภาพเพียงพอที่จะผลักดันให้เกิดการพัฒนาประเทศในทิศทางที่พึงประสงค์ได้นั้น ต้องอาศัย ครูเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนา เพราะปัจจัยสำคัญที่เป็นส่วนหนึ่งของความสำเร็จทางการศึกษา คือครู อาชีพครูจึงเป็นอาชีพที่ได้รับการยกย่องและหวังที่จะเห็นครูมีความรู้ความสามารถ มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความรักความอาทรห่วงใยและเสียสละเพื่ออนาคตของเด็กด้วยความบริสุทธิ์ใจ ครูจึงมีความสำคัญอย่างมาก ต่อการพัฒนาคนในชาติ ดังพระบรมราโชวาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9 ที่ทรงกล่าวถึงภารกิจของครูว่าสำคัญยิ่ง อนาคตของชาติบ้านเมืองเป็นเช่นไรครูมีส่วน สำคัญในการสร้างสรรค์ (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2548: 20)

ทักษะ กระบวนการ และการจัดการเรียนการสอนของครูมีความสำคัญต่อคุณภาพของ นักเรียน ครูจะต้องคำนึงถึงประสิทธิภาพและความเหมาะสมในการสอนของตน ปัจจัยหนึ่งที่มีความ สำคัญและส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียนคือ ปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอนของครู ประกอบด้วยบรรยากาศในชั้นเรียน วิธีการสอนของครู สื่อการสอน และเทคโนโลยีสารสนเทศต่างๆ ที่ครูเลือกใช้ ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะทางการคิดวิเคราะห์ และการคิดอย่างมี วิจารณญาณของนักเรียน (วิญญา ยิ้มยวน, 2547; วุฒิไกร เทียงดี, 2549; สุทธิวรรณ แสงกาศ, 2550) ครูที่มีมาตรฐานในการจัดการเรียนการสอนในระดับสูงจึงมีกลวิธีในการเลือกวิธีการสอนได้ เหมาะสมและตรงตามระดับความรู้ความสามารถของนักเรียน (Vanderschaaf, Stokkinga, and Verloop, 2008) คุณภาพการจัดการเรียนการสอนของครูจึงส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียน (Kyriakides, Creemers, and Antoniou, 2009) การปฏิบัติงานของครูมีความสำคัญอย่างมาก ที่จำเป็นต้องมีการกำหนดมาตรฐานวิชาชีพครูเพื่อให้ครูได้มีมาตรฐานในการปฏิบัติงาน

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ในหมวดที่ 7 ว่าด้วยครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา มาตรา 52 กระทรวงศึกษาธิการ ทำหน้าที่ส่งเสริมให้มีระบบกระบวนการผลิตการพัฒนาครูคณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา ให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546) และพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546 ให้คุรุสภามีอำนาจหน้าที่ใน การกำหนดมาตรฐานวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา ตลอดจนการควบคุมดูแลให้

ผู้ประกอบการวิชาชีพทางการศึกษาประพฤติปฏิบัติตนตาม และสามารถที่เพิกถอนใบประกอบวิชาชีพคืนได้หากพบว่าครูหรือบุคลากรทางการศึกษาขาดคุณสมบัติตามมาตรฐานวิชาชีพตามที่คุรุสภา กำหนด (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2546)

มาตรฐานวิชาชีพครูที่คุรุสภากำหนดประกอบด้วยมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ มาตรฐานการปฏิบัติงาน และมาตรฐานการปฏิบัติตน โดยมาตรฐานด้านความรู้แบ่งออกเป็น 9 ข้อ 33 สมรรถนะ มาตรฐานประสบการณ์วิชาชีพแบ่งออกเป็น 2 ข้อ 8 สมรรถนะ มาตรฐานการปฏิบัติงานประกอบด้วย 12 มาตรฐาน และมาตรฐานการปฏิบัติตนประกอบด้วย จรรยาบรรณในอาชีพ 5 ด้าน รวม 9 ข้อ (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2548) จากการสังเคราะห์งานมาตรฐานวิชาชีพครูในต่างประเทศ พบว่ามาตรฐานวิชาชีพครูส่วนใหญ่ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ด้านการปฏิบัติงานของครูในด้านการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาวิชาการของครู เป็นสำคัญ ซึ่งสะท้อนถึงแนวทางในการปฏิบัติงานด้านการสอนของครูที่มีความสอดคล้องกับมาตรฐานด้านการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูที่คุรุสภากำหนด (Ministry of Education, 1999; Department of Education, 2001; Bousted and Johnson, 2005; Cathy, 2005; Jusuf, 2005; Queensland Government, 2005; Christie, 2006; Sandholtz and Scribner, 2006; Arnona and Reichel, 2007; Training and Development Agency for Schools, 2007; Bolyard and Moyer-Packenham, 2008; Wen and Shih, 2008; Cherubini, 2009; Claire, 2009; Townsend, 2009) ดังนั้นมาตรฐานด้านการปฏิบัติงานของครูจึงมีความสำคัญ ควรมีการประเมินและตรวจสอบคุณภาพการปฏิบัติงานของครู และผลการประเมินสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงานของครูต่อไป

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) เป็นหน่วยงานที่มีความสำคัญหน่วยงานหนึ่งที่ทำหน้าที่ในการตรวจสอบเพื่อประเมินคุณภาพของสถานศึกษารวมทั้งการปฏิบัติงานของครู การประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาขั้นพื้นฐานรอบที่ 2 (พ.ศ. 2549-2553) มีการกำหนดมาตรฐานด้านครู ในมาตรฐานที่ 9 ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีเกณฑ์การพิจารณา จำนวน 7 ข้อ คือ 1)ครูมีความรู้ความเข้าใจ รู้เป้าหมายของการจัดการศึกษา และหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2)ครูมีการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจเป็นรายบุคคล 3)ครูมีความสามารถในการจัดประสบการณ์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 4)ครูมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองและผู้เรียน 5)ครูมีการประเมินผลการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนและอิงพัฒนาการของผู้เรียน 6)ครูมีการนำผลการประเมินมาปรับเปลี่ยน

การเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ และ7)ครูมีการวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อและการเรียนรู้ของผู้เรียนและนำไปใช้พัฒนาผู้เรียน (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2550) ครูจึงมีหน้าที่ในการปฏิบัติงานให้ตรงตามมาตรฐานวิชาชีพครูที่คุรุสภา กำหนดและในขณะเดียวกันการปฏิบัติงานของครูจะต้องผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอก มาตรฐานด้านครูที่สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา กำหนดไว้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะคัดสรรตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูที่คุรุสภา กำหนดตัวใดและ มาตรฐานใดบ้างเมื่อครูปฏิบัติตามแล้วจะทำให้ผลการประเมินคุณภาพภายนอกมาตรฐานด้านครู ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาสูงยิ่งขึ้น

คำถามวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษา ในประเด็นที่สนใจ โดยมีคำถามวิจัยในการวิจัย ดังนี้

1. ระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูเป็นเช่นไร
2. ตัวบ่งชี้ที่ีความสอดคล้องของระดับการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกมาตรฐานด้านครู ในมาตรฐานที่ 9 ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาเป็นเช่นไร
3. การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูควรประกอบด้วยตัวบ่งชี้อะไรบ้าง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยกำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อวิเคราะห์ระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครู
2. เพื่อวิเคราะห์ความสอดคล้องของตัวบ่งชี้ระหว่างระดับการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกมาตรฐานด้านครู ในมาตรฐานที่ 9 ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา
3. เพื่อนำเสนอตัวบ่งชี้ที่คัดสรรสำหรับตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู

ขอบเขตของการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) และสังกัดกรุงเทพมหานคร (กทม.) เป็นโรงเรียนที่ได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่ 2 จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) จำนวน 160 โรงเรียน และ โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร (กทม.) จำนวน 435 โรงเรียน รวมทั้งหมด 595 โรงเรียน

2. จากการสังเคราะห์งานมาตรฐานวิชาชีพครูในต่างประเทศ พบว่ามาตรฐานวิชาชีพครูส่วนใหญ่ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ด้านการปฏิบัติงานของครูในด้านการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาวิชาการของครูเป็นสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานด้านการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูที่คุรุสภากำหนด ดังนั้นในการศึกษานี้ผู้วิจัยจึงใช้มาตรฐานวิชาชีพครูตามที่คุรุสภากำหนดเฉพาะด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย 12 มาตรฐาน เป็นแนวทางในการวิจัย เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติงานของครู ได้แก่ 1)ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ 2)ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน 3)มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ 4)พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง 5)พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ 6)จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน 7)รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ 8)ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน 9)ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ 10)ร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์ 11)แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา และ 12)สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์

3. ผู้วิจัยนำผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) มาตรฐานด้านครู เฉพาะมาตรฐานที่ 9 มาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาร้อยละของโรงเรียนที่มีความสอดคล้องระหว่างระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูที่คุรุสภากำหนดกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกมาตรฐานด้านครู ในมาตรฐานที่ 9 ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) โดยมาตรฐานที่ 9 คือครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีเกณฑ์การพิจารณาจำนวน 7 ข้อ ประกอบด้วย 1)ครูมีความรู้ความเข้าใจ รู้เป้าหมายของการจัดการศึกษาและ

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2)ครูมีการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจเป็นรายบุคคล 3)ครูมีความสามารถในการจัดประสบการณ์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 4)ครูมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองและผู้เรียน 5)ครูมีการประเมินผลการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนและอิงพัฒนาการของผู้เรียน 6)ครูมีการนำผลการประเมินมาปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ และ7)ครูมีการวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อและการเรียนรู้ของผู้เรียนและนำไปใช้พัฒนาผู้เรียน และจากการเปรียบเทียบระหว่างเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูตามที่คุรุสภากำหนดกับเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอกมาตรฐานด้านครูในมาตรฐานที่ 9 ของสมศ. พบว่าเกณฑ์มาตรฐานด้านการปฏิบัติงานของครูที่คุรุสภากำหนดจำนวน 9 มาตรฐานมีความสอดคล้องกันกับเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอกมาตรฐานด้านครูในมาตรฐานที่ 9 ของสมศ. ส่วนมาตรฐานที่ 8 9 และ10 ไม่มีความสอดคล้อง ผู้วิจัยจึงไม่นำเอามาตรฐานการปฏิบัติงานของครูตามที่คุรุสภากำหนดดังกล่าวมาทำการวิเคราะห์เพื่อหาร้อยละของโรงเรียนที่มีความสอดคล้องระหว่างระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูที่คุรุสภากำหนดกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกมาตรฐานด้านครู ในมาตรฐานที่ 9 ของสมศ.

คำจำกัดความในการวิจัย

ตัวบ่งชี้ หมายถึง ตัวที่แสดงหรือระบุสารสนเทศเกี่ยวกับระดับการปฏิบัติงานของครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูที่คุรุสภากำหนด ซึ่งมี 12 มาตรฐาน 49 ตัวบ่งชี้

ตัวบ่งชี้คัดสรร หมายถึง ตัวบ่งชี้ที่มีความสอดคล้องกันระหว่างการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูที่คุรุสภากำหนดกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกมาตรฐานด้านครูในมาตรฐานที่ 9 ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) โดยพิจารณาจากความสัมพันธ์กันระหว่างระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกมาตรฐานด้านครู ในมาตรฐานที่ 9 ของสมศ. ในแต่ละตัวบ่งชี้ที่มีค่าร้อยละของโรงเรียนที่มีความสอดคล้องกันระหว่างระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูที่คุรุสภากำหนดกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกมาตรฐานด้านครู ในมาตรฐานที่ 9 ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไป

การปฏิบัติงาน หมายถึง การทำงานของครูตามข้อกำหนดเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในมาตรฐานวิชาชีพครูที่คุรุสภากำหนดเพื่อให้เกิดผลตามเป้าหมายที่กำหนด มีการพัฒนาตนเอง

อย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดความชำนาญในการประกอบวิชาชีพ ทั้งความชำนาญเฉพาะด้านและความชำนาญตามระดับคุณภาพของมาตรฐานการปฏิบัติงาน

วิทยฐานะ หมายถึง ตำแหน่งทางวิชาการของครู ประกอบด้วยวิทยฐานะครูชำนาญการ ชำนาญการพิเศษ เชี่ยวชาญ และเชี่ยวชาญพิเศษ ซึ่งครูที่มีวิทยฐานะจะต้องเป็นผู้ที่ปฏิบัติงานอย่างมีคุณภาพตรงตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูที่กำหนดเอาไว้ในแต่ละระดับของวิทยฐานะดังกล่าว

มาตรฐานวิชาชีพครู หมายถึง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูตามที่คุรุสภากำหนด ประกอบด้วยมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ มาตรฐานการปฏิบัติงาน และมาตรฐานการปฏิบัติตน มาตรฐานวิชาชีพครูซึ่งมีไว้เพื่อการส่งเสริม กำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผล การอบรม และพัฒนาคุณภาพครู

ประโยชน์ที่ได้รับ

ผลการทำการวิจัยครั้งนี้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในทางปฏิบัติและประโยชน์ในทางวิชาการดังต่อไปนี้

1. ผลจากการวิจัยจะทำให้รู้ระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูที่คุรุสภา กำหนด ซึ่งเป็นประโยชน์สำหรับครูและผู้บริหารโรงเรียนเพื่อใช้เป็นแนวทางในการวางแผนปรับปรุง และพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู อันจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาให้สูงขึ้น
2. ผลจากการวิจัยจะทำให้ได้ตัวบ่งชี้คัดสรรการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูที่คุรุสภา กำหนด เมื่อครูและผู้บริหารโรงเรียนนำเอาตัวบ่งชี้คัดสรรการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูที่ได้จากการวิจัยไปปฏิบัติเพิ่มเติมในโรงเรียนเป็นพิเศษแล้ว จะทำให้โรงเรียนมีผลการประเมินคุณภาพภายนอก มาตรฐานด้านครู ในมาตรฐานที่ 9 ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) สูงยิ่งขึ้น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในครั้งนี้ โดยได้แบ่งการนำเสนอเนื้อหาและสาระต่างๆ ออกเป็น 5 ตอน ได้แก่ **ตอนที่ 1** แนวคิดและมโนทัศน์เกี่ยวกับวิชาชีพครู **ตอนที่ 2** มาตรฐานวิชาชีพครู **ตอนที่ 3** สังกกับเบื้องต้นเกี่ยวกับตัวบ่งชี้ **ตอนที่ 4** งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และ **ตอนที่ 5** กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตอนที่ 1 แนวคิดและมโนทัศน์เกี่ยวกับวิชาชีพครู

การนำเสนอในตอนต้นที่ 1 ผู้วิจัยได้แบ่งการนำเสนอออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ 1) ลักษณะของวิชาชีพครู 2) คุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์ และ 3) การพัฒนาวิชาชีพครู มีรายละเอียดดังนี้

ครู ตามความหมายที่ได้กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546: 3) มาตรา 4 หมายถึง บุคลากรวิชาชีพซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้านการเรียนการสอนและการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่างๆ ในสถานศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน และได้ให้ความหมายของมาตรฐานการศึกษาไว้ ดังนี้

มาตรฐานการศึกษา หมายถึง ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะคุณภาพที่พึงประสงค์และมาตรฐานที่ต้องการที่เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่ง และเพื่อใช้เป็นหลักการในการเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริมและกำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผล และการประกันคุณภาพการศึกษา

มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา หมายถึง ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ และคุณภาพที่พึงประสงค์ในการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องประพฤติปฏิบัติตามเพื่อให้เกิดคุณภาพในการประกอบวิชาชีพ สามารถสร้างความเชื่อมั่นศรัทธาให้แก่ผู้รับบริการจากวิชาชีพได้ว่าเป็นบริการที่มีคุณภาพ (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2548)

วิชาชีพ (profession) จากการประมวลศัพท์บัญญัติวิชาการศึกษารวมการวิชาการ (2518: 106 อ้างถึงใน กระทรวงศึกษาธิการ, 2546) ให้ความหมายว่า วิชาชีพ หมายถึง อาชีพซึ่งจำเป็นต้องมีการเรียนโดยเฉพาะในระดับอุดมศึกษาเป็นเวลาหลายปีและจะต้องมีการประมวลจริยธรรม ยึดถือประกอบวิชาชีพนั้นๆ ด้วย

วิชาชีพ (profession) เป็นอาชีพให้บริการแก่สาธารณชนที่ต้องอาศัยความรู้ ความชำนาญ เป็นการเฉพาะไม่ซ้ำซ้อนกับวิชาชีพอื่น และมีมาตรฐานในการประกอบวิชาชีพ โดยผู้ประกอบ

วิชาชีพต้องฝึกอบรมทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติอย่างเพียงพอก่อนที่จะประกอบวิชาชีพต่างกับ อาชีพ (career) ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ต้องทำให้สำเร็จโดยมุ่งหวังค่าตอบแทนเพื่อการดำรงชีพเท่านั้น (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2548)

จากการศึกษาความหมายและนิยามต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับครู มาตรฐานการศึกษา วิชาชีพ และมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา สรุปได้ว่าวิชาชีพครูเป็นอาชีพให้บริการแก่ สาธารณชนที่ต้องอาศัยความรู้ ความชำนาญเป็นการเฉพาะไม่ซ้ำซ้อนกับวิชาชีพอื่น และมี มาตรฐานในการประกอบวิชาชีพ โดยผู้ประกอบวิชาชีพต้องฝึกอบรมทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ อย่างเพียงพอ อาชีพครูมีความสำคัญมากจึงมีลักษณะเฉพาะในอาชีพ ลักษณะในการทำงานของ ครูจึงมีลักษณะดังนี้

1. ลักษณะของวิชาชีพครู

วิชาชีพครูมีความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาประเทศชาติ ผู้ที่จะมาประกอบวิชาชีพ ครูจึงต้องเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติตามมาตรฐานวิชาชีพครูของแต่ละประเทศ วิจิตร ศรีสะอ้าน (2535: 823-824) ได้อธิบายถึงลักษณะของวิชาชีพครูที่เป็นวิชาชีพชั้นสูง ลักษณะวิชาชีพชั้นสูงว่ามีอยู่ 6 ลักษณะ ดังนี้

1) วิชาชีพชั้นสูงนั้น จะต้องให้บริการที่ให้แก่สังคม ที่มีลักษณะเฉพาะเจาะจงและ จำเป็น (social service) วิชาชีพหลักๆ ในแต่ละวิชาชีพต่างก็มีบริการให้แก่สังคมเป็นการเฉพาะ ของแต่ละวิชาชีพโดยไม่ไปซ้ำซ้อนกัน

2) สมาชิกของวิชาชีพชั้นสูงนั้น จะต้องใช้วิธีแห่งปัญญาในการให้บริการ (intellectual method) หมายถึง การวินิจฉัยตัดสินใจในการปฏิบัติต่อผู้รับบริการของวิชาชีพนั้น จะต้องอาศัย ความรู้ความคิดและสติปัญญาเป็นพื้นฐานสำคัญ มากกว่าการใช้ทักษะและ ความชำนาญแต่เพียงอย่างเดียว แต่เป็นกิจกรรมที่ต้องอาศัยความรู้ความคิดหลักการและทฤษฎี จึงจะประกอบบริการได้ วิธีการอย่างนี้เรียกว่าวิธีการแห่งปัญญา

3) สมาชิกของวิชาชีพชั้นสูงนั้น จะต้องได้รับการศึกษาอบรมให้มีความรู้กว้างขวาง ลึกซึ้งในระยเวลานานพอสมควร (long period of training) เนื่องจากจะต้องใช้วิธีทางแห่งปัญญา ในการให้บริการ เพื่อให้ให้หลักประกันแก่ผู้รับบริการว่าผู้ให้บริการสามารถให้หลักประกันแก่ ผู้รับบริการว่าผู้ให้บริการสามารถให้บริการที่มีคุณภาพตามมาตรฐานวิชาชีพ เพราะว่ามีการศึกษา อบรมมามากพอ

4) สมาชิกของวิชาชีพชั้นสูงนั้นจะต้องมีเสรีภาพในการใช้วิชาชีพนั้นๆ ตามมาตรฐานวิชาชีพ (professional autonomy) หมายถึง การวินิจฉัยในการให้บริการภายในขอบเขตของวิชาชีพแต่ละวิชาชีพนั้น สมาชิกของวิชาชีพนั้นควรมีเสรีภาพในการให้บริการ โดยปราศจากการแทรกแซงจากบุคคลภายนอก

5) วิชาชีพชั้นสูงจะต้องมีจรรยาบรรณ (professional ethics) จรรยาบรรณเป็นแนวทางของการปฏิบัติวิชาชีพ ผู้ที่ละเมิดจรรยาบรรณจะต้องได้รับการลงโทษ ไม่มีกรณีร้ายแรงก็ถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูได้

6) วิชาชีพชั้นสูงจะต้องมีสถาบันวิชาชีพเป็นแหล่งกลางในการสร้างสรรค์จรรยาบรรณมาตรฐานของวิชาชีพ (professional institution) สถาบันหรือองค์กรวิชาชีพเป็นแหล่งกลางในการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกของวิชาชีพ

สรุปได้ว่า วิชาชีพครูจัดเป็นวิชาชีพชั้นสูงซึ่งได้รับเกียรติและยอมรับนับถือและเป็นที่ยอมรับกันทั่วไป การประกอบวิชาชีพครูจึงมีความจำเป็นต่อสังคม การผลิตเยาวชนและการอบรมดูแลสั่งสอนให้มีความรู้ความรอบรู้และความมั่นใจแก่ศิษย์ มีหน้าที่ในการพัฒนาเยาวชน ซึ่งเป็นหน้าที่ที่ต้องใช้ความรับผิดชอบสูงและเป็นวิชาชีพที่ขึ้นอยู่กับพื้นฐานความรู้ การใช้ทักษะปัญญาในการสอนและการถ่ายทอดเป็นประการสำคัญ ครูจึงจำเป็นต้องรู้วิทยาการที่กว้างขวางมีความรักและศรัทธาในวิชาชีพ

พวงทอง พุ่มอยู่ (2540: 3-4) ได้ทำการจำแนกประเภทของการประกอบอาชีพของมนุษย์ไว้เป็นหมวดหมู่ แบ่งเป็น 5 ประเภท คือ

1) ระดับวิชาชีพชั้นสูง (profession) เป็นระดับที่ต้องใช้วิชาการชั้นสูงหรือวิชาพิเศษในการให้บริการผู้ที่ให้บริกาะนั้นต้องได้รับการศึกษาอบรมเป็นพิเศษ ในระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

2) ระดับเทคนิค (technician) เป็นระดับที่ต้องใช้ทักษะและเทคนิคพิเศษในการให้บริการผู้ที่ให้บริกาได้จะต้องได้รับการศึกษาอบรมให้มีความรู้ในเทคนิควิธีการต่างๆ เป็นอย่างดีโดยปกติเป็นผู้ที่ศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับอนุปริญญาหรือระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงหรือเทียบเท่า

3) ระดับทักษะ (skill) เป็นระดับที่ต้องใช้ทักษะในการให้บริการ เช่น ช่างต่างๆ ผู้ที่จะให้บริการได้ มักจะได้รับการศึกษาอบรมให้มีความรู้และทักษะนั้นๆ เป็นอย่างดี ปกติเป็นผู้ที่ศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพหรือเทียบเท่า

4) ระดับกึ่งทักษะ (semi-skill) เป็นระดับที่ต้องใช้ทักษะง่ายๆ ไม่ซับซ้อนนักในการให้บริการ เช่น งานใส่ไม้ เลื่อยไม้ ก่ออิฐ ฉาบปูน เป็นต้น ผู้ที่จะให้บริการได้จะต้องได้รับการฝึกฝนอบรมจนมีความชำนาญ โดยปกติมักจะเป็นการศึกษาอบรมหลักสูตรระยะสั้น เช่น หลักสูตรสารพัดช่าง การพัฒนาฝีมือแรงงาน และการฝึกปฏิบัติงานระหว่างการทำงาน

5) ระดับไร้ทักษะ (unskill) เป็นระดับใช้แรงงานโดยไม่จำเป็นต้องมีทักษะพิเศษ และไม่จำเป็นต้องมีการอบรมพิเศษ ผู้ที่มีร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์ก็สามารถให้บริการได้ เช่น งานประเภทแบกหาม งานกุดี และงานกรรมกร หรือผู้ใช้แรงงานโดยทั่วไป

มีผู้กล่าวว่า อาชีพครูเป็นอาชีพชั้นสูง (profession) เนื่องจากวิชาชีพครูจะประกอบด้วยคุณลักษณะ 6 ประการ คือ (พวงทอง พุ่มอยู่, 2540: 4)

1) มีบริการที่ให้แก่สังคมที่มีลักษณะเฉพาะเจาะจงและจำเป็น (social service) โดยเน้นหนักในด้านการบริการต่อสังคมมากกว่าการหาผลประโยชน์จากผู้รับบริการ

2) เป็นผู้ที่ใช้วิธีการแห่งปัญญาในการให้บริการ (intellectual method) การวินิจฉัยตัดสินใจการปฏิบัติต่อผู้รับบริการด้วยการอาศัยความรู้ความคิดและสติปัญญาเป็นพื้นฐานสำคัญมากกว่าการใช้ทักษะและความชำนาญแต่เพียงอย่างเดียว

3) เป็นผู้ที่ได้รับการศึกษาอบรมให้มีความรู้กว้างขวางลึกซึ้ง โดยใช้ระยะเวลายาวนานพอสมควร (long period of taming) โดยอย่างน้อยจะต้องได้รับการศึกษาในสาขาวิชานั้นๆ ไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี และใช้เวลามากกว่า 4 ปี หลังจากมัธยมศึกษาตอนปลาย ทั้งนี้เพื่อเป็นหลักประกันแก่ผู้รับบริการว่าผู้ให้บริการสามารถให้บริการที่มีคุณภาพตามมาตรฐานวิชาชีพได้

4) เป็นผู้ที่มีเสรีภาพในการใช้วิชาชีพนั้นๆ ตามมาตรฐานของวิชาชีพ (professional autonomy) หมายถึง จะต้องเป็นผู้ที่มีเสรีภาพและใช้เสรีภาพทางวิชาชีพเป็นความรับผิดชอบ เพราะในเมื่อได้รับการศึกษาอบรมมาดีพอแล้วก็เป็นธรรมดาที่จะสามารถวินิจฉัยให้บริการได้อย่างถูกต้อง

5) วิชาชีพชั้นสูงจะต้องมีจรรยาบรรณ (professional ethics) เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่ตามวิชาชีพที่ได้ศึกษามาและหากมีผู้ละเมิดจรรยาบรรณจะต้องได้รับการลงโทษตามความผิดเป็นรายกรณีไป

6) จะต้องมีสถาบันวิชาชีพเป็นแหล่งกลางในการสร้างสรรค์จรรยาบรรณมาตรฐานของวิชาชีพ (professional institution) รวมทั้งเป็นแหล่งกลางในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกของวิชาชีพซึ่งประกอบด้วย 2 ลักษณะ คือ (1) เป็นสถาบันควบคุมและพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติวิชาชีพ และ(2) เป็นสมาคมวิชาชีพ

สรุปได้ว่า คุณลักษณะของวิชาชีพครูจัดเป็นวิชาชีพชั้นสูงที่ต้องใช้ทักษะเทคนิควิธีการแห่งปัญญาในการให้บริการแก่สังคม โดยผู้ให้บริการต้องได้รับการศึกษาอบรมให้มีความรู้กว้างขวางลึกซึ้งซึ่งมีความเป็นอิสระและมีเสรีภาพในการใช้วิชาชีพและเป็นผู้มีจรรยาบรรณ ผู้ที่จะประกอบวิชาชีพครูจำเป็นจะต้องให้ความสำคัญอย่างยิ่งในอาชีพของตน เพราะจะต้องตั้งใจฝึกฝนตนเองให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญจนเกิดความชำนาญพร้อมที่จะให้บริการต่อสังคมตลอดเวลา

2. คุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์

ลักษณะของครูที่ดี ตามทัศนะต่างๆ ส่วนใหญ่จะมีลักษณะที่คล้ายคลึงกันซึ่งอาจสรุปลักษณะของครูที่ดีเป็นลักษณะสำคัญ 3 ด้าน ประกอบด้วย ภูมิรู้ ภูมิธรรม และภูมิฐาน (ธีรศักดิ์ อัครบวร, 2542: 51)

ภูมิรู้ คือลักษณะของครูที่ดีในด้านนี้ได้แก่ คุณสมบัติส่วนตัวที่เกี่ยวข้องกับความรู้ความสามารถทางวิชาการที่จะสอนตลอดจะเป็นผู้ที่มีสติปัญญาดีเฉลียวฉลาดเชื่อมั่นในตนเองมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักแสวงหาความรู้ใหม่ๆ เป็นต้น

ภูมิธรรม คือลักษณะของครูที่ดีในด้านนี้ได้แก่ การประพฤติดีละเว้นจากอบายมุขทั้งปวงกระทำแต่สิ่งที่ดีที่สุจริตทั้งกายวาจาใจ นอกจากนี้ครูต้องมีจรรยาบรรณและคุณธรรมสูงซื่อสัตย์เสียสละมีเมตตากรุณายุติธรรมและมีมานะอดทน เป็นต้น

ภูมิฐาน คือลักษณะของครูที่ดีในด้านนี้ได้แก่ บุคลิกภาพดีรูปร่างท่าทางดีแต่งกายสะอาด เรียบร้อยพูดจาไพเราะนุ่มนวลน้ำเสียงชัดเจนมีลักษณะเป็นผู้นำ เป็นต้น

พวงทอง พุ่มอยู่ (2540: 5-6) กล่าวถึง คุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์ในสังคมไทยสามารถสรุปได้ 4 ประการ ดังนี้

1) ต้องเป็นผู้มีความสามารถและมีทักษะในวิธีการสอน วิธีการอบรม การพัฒนาการเป็นผู้นำ ผู้ตาม และผู้ประสานงานที่ดี

2) ต้องมีความรู้ดีในด้านต่างๆ ได้แก่ วิชาเฉพาะ ซึ่งจะต้องมีความรู้อย่างลึกซึ้ง เหมาะสมตามระดับที่ทำการสอน มีความรู้ดีในวิชาชีพครู วิทยาการจัดการ จิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน การวิจัย และการประเมินผล

3) ความรู้ทั่วไป ประกอบด้วยด้านข่าวสารบ้านเมือง การอนุรักษ์ธรรมชาติ การส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมไทย เพื่อให้เป็นผู้ที่ทันเหตุการณ์อยู่เสมอและเป็นผู้ที่สามารถปลูกฝังให้นักเรียนรักธรรมชาติมากขึ้น อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทยให้คงอยู่ด้วยวิธีที่เหมาะสมและถูกต้อง

4) ต้องมีความเป็นครู คือ มีความเมตตากรุณาต่อเด็กมีความรู้จริงและปลูกฝังในสิ่งที่ถูกที่ควรให้แก่เด็ก มีความรักในอาชีพครูใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ยอมรับ การเปลี่ยนแปลงด้านร่างกายจิตใจและอารมณ์ของเด็ก มีวุฒิภาวะ มีความยุติธรรม ดำรงชีพอย่างเรียบง่าย มีมนุษยสัมพันธ์เข้ากับชุมชนได้ดีและมีบทบาทในการช่วยเหลือชุมชน มีความเสียสละ ทั้งกำลังกาย กำลังใจและกำลังสติปัญญา รวมถึงความสุขส่วนตัวที่พึงมีในบางครั้งด้วยความตระหนักในหน้าที่ที่จำเป็น

สุปราณี จิราณรงค์ (2544) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูที่ดีตามแนวคิดที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติได้สรุปผลการสัมมนาเรื่องจรรยาบรรณครูใน ส่วนของเอกลักษณ์ของครู ไว้ดังนี้

- 1) รู้จักอดทน รู้จักผ่อนปรนต่อปัญหา สามารถควบคุมอารมณ์ได้ทั้งในเวลาสอนและนอกเวลาสอน
- 2) รับผิดชอบต่อหน้าที่และต่อตนเอง สามารถร่วมงานเป็นหมู่คณะได้
- 3) เอาใจใส่ต่อการเรียน ความประพฤติ ความเป็นอยู่ และพิจารณาคุณค่าของศิษย์แต่ละคนด้วยเหตุผล
- 4) ใฝ่หาความรู้ สืบหาปรับปรุงแก้ไขตนเองอยู่เสมอ และมีไหวพริบด้านการอบรมสั่งสอน
- 5) มีความขยันหมั่นเพียร รู้จักคิดริเริ่ม
- 6) มีความยุติธรรมและทำให้ศิษย์เกิดความอบอุ่นใจ
- 7) รู้จักดำรงตนอย่างเรียบง่าย ประหยัดเหมาะสมกับอาชีพ
- 8) เป็นผู้ที่มีวัฒนธรรมและรักษาศีลธรรมตามศาสนาที่ตนนับถือ
- 9) มีความสุขภาพเรียบร้อย ประพฤติและปฏิบัติตนได้อย่างสม่ำเสมอ เหมาะสมเป็นตัวอย่างที่ดีของศิษย์

ดังนั้น คุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์ต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ดีรักการพัฒนาตนเองมีความคิดสร้างสรรค์ ทันเหตุการณ์ รักและศรัทธาในอาชีพครู มีความเสียสละ มีคุณธรรม จริยธรรม เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่สังคม มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาเด็ก และเยาวชน ตลอดจนมีการส่งเสริมและพัฒนาด้านศิลปวัฒนธรรม มีความอดทน รับผิดชอบต่อหน้าที่ เอาใจใส่นักเรียน มีความขยันหมั่นเพียร รักความยุติธรรม และดำรงชีวิตเรียบง่าย

3. การพัฒนาวิชาชีพครู

ครูเป็นบุคคลที่มีสำคัญในการจัดการศึกษา โดยสังคมถือว่าครูต้องรับผิดชอบต่อผลการศึกษา ถ้าผลการศึกษาไม่เป็นที่น่าพอใจสังคมมักจะโทษครู ดังนั้นความคาดหวังเกี่ยวกับผลการศึกษาก็มีผลกระทบต่อวิชาชีพครู ด้วยเหตุผลนี้จึงได้มีการพัฒนาวิชาชีพครู ผู้วิจัยสามารถสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

1) การพัฒนาวิชาชีพครูในประเทศไทย

จากการศึกษาการพัฒนาวิชาชีพครูในประเทศไทย พบว่าหน่วยงานของภาครัฐต่างได้มีนโยบายและแนวทางในการพัฒนาวิชาชีพครู ผู้วิจัยสามารถสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

(1) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) ได้เน้นถึงความสำคัญของการพัฒนาวิชาชีพครู ทั้งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการผลิตการใช้และการส่งเสริมพัฒนาครู โดยเฉพาะการพัฒนาครูได้กำหนดเป็นนโยบาย เช่น การเร่งรัดให้มีการพัฒนาครู อาจารย์และบุคลากร โดยการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่อง ตลอดทั้งพัฒนาให้สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพในการแบ่งเบาภาระและสนับสนุนการปฏิบัติงาน รวมถึงการปฏิรูปกระบวนการพัฒนาครูที่มีอยู่ควบคู่กับกระบวนการผลิตครู เพื่อให้ได้คนดีคนเก่งมาเป็นครู โดยการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมควบคู่ไปกับการพัฒนาวิชาการและทักษะในการถ่ายทอดความรู้ที่มีระบบ พร้อมทั้งสนับสนุนให้ครูรู้เท่าทันความก้าวหน้าทางวิทยาการอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานคณะกรรมการการพัฒนาระบบราชการและสังคมแห่งชาติ, 2549)

(2) แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2545-2559 เพื่อให้การพัฒนาวิชาชีพครูมีความต่อเนื่องและการเน้นย้ำให้เห็นความสำคัญของการพัฒนาวิชาชีพครู โดยเฉพาะในด้านของการพัฒนาครู ได้กำหนดเป็นนโยบายในการพัฒนาครูประจำการอย่างต่อเนื่อง โดยครูทุกคนต้องได้รับการพัฒนาตลอดเวลาที่ปฏิบัติหน้าที่ครูอย่างน้อยในเวลาทุกๆ 5 ปี เพื่อเป็นการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติได้เสนอมาตรการเพื่อการพัฒนาวิชาชีพครูในด้านการพัฒนาครู ดังเช่นการอบรมและพัฒนาครูประจำการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ด้วยการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และเร่งปรับระบบการพัฒนาผู้บริหารการศึกษาให้มีความสามารถในการบริหารจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ และกำหนดให้ครูทุกคนได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ และความสามารถในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามแนวนโยบายการปฏิรูปการเรียนรู้ เพื่อการพัฒนาผู้เรียนตามธรรมชาติ และเติมตามศักยภาพ ผลิตครูคุณาจารย์และบุคลากรทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีให้มี

ปริมาณที่สอดคล้องกับความต้องการและได้รับการพัฒนาความรู้ความสามารถ เพื่อประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ ตามแนวนโยบายด้านการพัฒนากำลังคนด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อการพึ่งพาตนเองและเพิ่มสมรรถนะในการแข่งขันระดับนานาชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545)

(3) การปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนพัฒนาการศึกษากระทรวงศึกษาธิการได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพคนเพราะคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาและการพัฒนาคุณภาพคนจัดเป็นภารกิจหลักของครูคณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา ดังนั้นจึงได้กำหนดแนวการปฏิรูปครูที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาครูไว้ ดังเช่นการให้ครูทุกคนได้เพิ่มพูนความรู้ และพัฒนาทักษะในรูปแบบต่างๆ อย่างต่อเนื่องทั่วถึงและทันต่อการเปลี่ยนแปลง ตลอดจนสนับสนุนให้ครูทำการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนควบคู่กันไปกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเทคโนโลยี โดยในทุกๆ 2 ปี ต้องผ่านการอบรมอย่างน้อย 1 ครั้ง ทั้งการอบรมของกระทรวงศึกษาธิการหรือกรมต้นสังกัด และการอบรมของสถาบันอื่นๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนที่มีวุฒิบัตรรับรอง ตลอดจนการอบรมทางไกล สัมมนาและการพัฒนาตนเองในรูปแบบต่างๆ ให้ถือเป็นการปฏิบัติหน้าที่ และให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาเป็นส่วนหนึ่งของผลการปฏิบัติงานครูด้วย ทั้งนี้เพื่อให้ครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษามีความชำนาญเชี่ยวชาญเฉพาะในสาขาวิชาที่สอนและในงานที่อยู่ในความรับผิดชอบ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2551)

คุรุสภาได้มีมาตรการในการพัฒนาครู โดยการพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครู ตลอดจนผู้ประกอบอาชีพทางการศึกษา ผู้วิจัยสามารถสรุปแนวทางในการดำเนินงานของคุรุสภาได้ดังนี้ (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2551: 44-49)

(1) การพัฒนาครูและผู้บริหารสถานศึกษามุ่งส่งเสริมให้ครูและผู้บริหารสถานศึกษามีคุณภาพตามมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ โดยการสร้างวิทยากรแกนนำไปให้ความรู้ ตลอดจนการจัดทำหลักสูตรเพื่อการพัฒนาครูอีกด้วย

(2) การพัฒนาเครือข่ายการพัฒนาวิชาชีพ เพื่อให้ครูได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเพื่อนครูด้วยกัน โดยมีการจัดตั้งชมรมและสมาคมเพื่อการดำเนินการดังกล่าว มีการจัดอบรมสัมมนาครูเครือข่าย และจัดงบประมาณสนับสนุนอีกด้วย

(3) การส่งเสริมสร้างความสัมพันธ์องค์กรวิชาชีพระหว่างประเทศ เพื่อให้ครูได้มีโอกาสในการเข้าร่วมการอบรมแลกเปลี่ยนในระดับนานาชาติ

(4) การให้ทุนอุดหนุนการวิจัยของครุสภา เพื่อให้เกิดการพัฒนาทางวิชาการและมีการเรียนรู้มากยิ่งขึ้นจากการทำการวิจัย

ในการพัฒนาวิชาชีพครู นอกจากจะมีการจัดการอบรม สัมมนา และการสนับสนุนส่งเสริมในด้านต่างๆ ที่ได้กล่าวมาแล้ว ยังมีวิธีการพัฒนาอีกรูปแบบหนึ่งที่เป็นการพัฒนาส่งเสริมให้ครูได้มีการพัฒนาความรู้ ตลอดจนการทำผลงานวิชาการเพื่อเสนอขอตำแหน่งวิทยฐานะในระดับที่สูงขึ้นกระบวนการในการพัฒนาตนเองจนได้รับการเลื่อนขั้นวิทยฐานะนี้ก็เป็นส่วนสำคัญต่อการพัฒนาครูให้มีความรู้และความสามารถในระดับที่สูงขึ้นนั่นเอง คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) ได้กำหนดประเภทของผู้สอนในหน่วยงานการศึกษาสายงานการสอนว่า ตำแหน่งของผู้สอนนั้น แบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ ครูผู้ช่วย และครู ซึ่งประกอบด้วยวิทยฐานะ คือ ครูชำนาญการ ครูชำนาญการพิเศษ ครูเชี่ยวชาญ และครูเชี่ยวชาญพิเศษ (คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา, 2548) สายงานการสอน เป็นงานที่ปฏิบัติเกี่ยวกับการทำหน้าที่หลักด้านการจัดการเรียนการสอนและส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย ตลอดจนมีการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม และค่านิยมที่ดีงาม และปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้อง สามารถสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

ตำแหน่งของครู แบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ ครูผู้ช่วย และครู

1) **ครูผู้ช่วย** ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน การส่งเสริมการเรียนรู้ พัฒนาผู้เรียน ปฏิบัติงานทางวิชาการของสถานศึกษา และมีหน้าที่ในการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้มก่อนแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งครู และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย และมีลักษณะในการปฏิบัติดังนี้

(1) ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน และส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

(2) จัดอบรมสั่งสอนและกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์

(3) ปฏิบัติงานวิชาการของสถานศึกษา

(4) ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

(5) ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

คุณสมบัติเฉพาะสำหรับผู้ดำรงตำแหน่งครูผู้ช่วย คือ 1) มีวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการศึกษาหรือทางอื่นที่คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) กำหนดเป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง และ 2) มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ

2) **ครู** ปฏิบัติหน้าที่หลักเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน การส่งเสริมการเรียนรู้ พัฒนาผู้เรียน ปฏิบัติงานทางวิชาการของสถานศึกษา พัฒนาตนเองและวิชาชีพ ประสานความร่วมมือกับผู้ปกครอง บุคคลในชุมชนและหรือสถานประกอบการเพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียน การบริการสังคม ด้านวิชาการ และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย และมีลักษณะในการปฏิบัติดังนี้

(1) ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน และส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

(2) จัดอบรมสั่งสอนและจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์

(3) ปฏิบัติงานวิชาการของสถานศึกษา

(4) ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

(5.) ประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

(6) ทำนุบำรุง ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม แหล่งเรียนรู้ และภูมิปัญญาท้องถิ่น

(7) ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และประเมินพัฒนาการของผู้เรียนเพื่อนำมาพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

(8) ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

คุณสมบัติเฉพาะสำหรับผู้ดำรงตำแหน่งครู มีดังต่อไปนี้ 1)มีวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการศึกษาหรือทางอื่นที่คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) กำหนดเป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง 2)ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งครูผู้ช่วยเป็นเวลา 2 ปี โดยผ่านการประเมินการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดใน กฎคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) หรือดำรงตำแหน่งอื่นที่ ก.ค.ศ. เทียบเท่า และ3)มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ

วิทยฐานะ หมายถึง ตำแหน่งทางวิชาการของครู ประกอบด้วยครูชำนาญการ ครูชำนาญการพิเศษ ครูเชี่ยวชาญ และครูเชี่ยวชาญพิเศษ ซึ่งครูที่มีวิทยฐานะจะต้องเป็นผู้ที่ปฏิบัติงานอย่างมีคุณภาพตรงตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูที่กำหนดในแต่ละระดับของวิทยฐานะของครู (คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา, 2548) สามารถสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

1) **ครูชำนาญการ** ต้องปฏิบัติหน้าที่หลักเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน การส่งเสริม การเรียนรู้ พัฒนาผู้เรียน ปฏิบัติงานทางวิชาการของสถานศึกษา พัฒนาตนเองและ

วิชาชีพ ประสานความร่วมมือกับผู้ปกครอง บุคคลในชุมชนและหรือสถานประกอบการเพื่อร่วมกัน พัฒนาผู้เรียน การบริการสังคมด้านวิชาการ และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย และมีลักษณะในการปฏิบัติดังนี้

(1) มีความรู้ ความเข้าใจในสาระหรือกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่รับผิดชอบ ในระดับพื้นฐานมีความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ บริหารจัดการชั้นเรียน พัฒนาผู้เรียน โดยแสดงให้เห็นว่ามีการดำเนินการตามแนวทางที่หลักสูตรกำหนด และมีการพัฒนาตนและ พัฒนาวิชาชีพ

(2) มีทักษะการจัดการเรียนรู้และประเมินผลที่เหมาะสมกับสาระหรือ กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่รับผิดชอบ สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ของ สาระหรือกลุ่มสาระการเรียนรู้

(3) เป็นผู้มีวินัย คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ

คุณสมบัติเฉพาะสำหรับวิทยฐานะ คือ ดำรงตำแหน่งครูมาแล้วไม่น้อยกว่า 6 ปี สำหรับผู้มีวุฒิปริญญาตรี 4 ปี สำหรับผู้มีวุฒิปริญญาโท และ 2 ปี สำหรับผู้มีวุฒิปริญญาเอก หรือ ดำรงตำแหน่งอื่นที่คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) เทียบเท่า และ ผ่านการประเมินตามเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด หรือดำรงตำแหน่งอื่นที่มีวิทยฐานะ ชำนาญการ

2) **ครูชำนาญการพิเศษ** ปฏิบัติหน้าที่หลักเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน การส่งเสริมการเรียนรู้ พัฒนาผู้เรียน ปฏิบัติงานทางวิชาการของสถานศึกษา พัฒนาตนเองและ วิชาชีพ ประสานความร่วมมือกับผู้ปกครอง บุคคลในชุมชนและหรือสถานประกอบการเพื่อร่วมกัน พัฒนาผู้เรียน การบริการสังคมด้านวิชาการ และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย และมี ลักษณะในการปฏิบัติดังนี้

(1) มีความรู้ ความเข้าใจในสาระหรือกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่รับผิดชอบ ในระดับพื้นฐาน มีความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ บริหารจัดการชั้นเรียน พัฒนาผู้เรียน โดยแสดงให้เห็นว่ามีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีการปรับประยุกต์จากแนวทางที่หลักสูตรกำหนด และมีการพัฒนาตนและ พัฒนาวิชาชีพ

(2) มีทักษะการจัดการเรียนรู้และประเมินผลที่เหมาะสมกับสาระหรือ กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่รับผิดชอบ สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ของ สาระหรือกลุ่มสาระการเรียนรู้

(3) เป็นผู้มีวินัย คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ

คุณสมบัติเฉพาะสำหรับวิทยฐานะ ประกอบด้วย 1)ดำรงตำแหน่งครูที่มีวิทยฐานะ ครูชำนาญการ หรือดำรงตำแหน่งอื่นที่คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) เทียบเท่ามาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี และต้องผ่านการประเมินตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด หรือดำรงตำแหน่งวิทยฐานะอื่นที่มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ 2)ผ่านการพัฒนา ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) กำหนด

3) **ครูเชี่ยวชาญ** ปฏิบัติหน้าที่หลักเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน การส่งเสริมการเรียนรู้ พัฒนาผู้เรียน ปฏิบัติงานทางวิชาการของสถานศึกษา พัฒนาตนเองและวิชาชีพ ประสานความร่วมมือกับผู้ปกครอง บุคคลในชุมชน และหรือสถานประกอบการเพื่อร่วมกัน พัฒนาผู้เรียนการบริการสังคมด้านวิชาการ และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย และมี ลักษณะในการปฏิบัติดังนี้

(1) มีความรู้ ความเข้าใจในสาระหรือกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่รับผิดชอบ ในระดับสูงมีความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ บริหารจัดการชั้นเรียน โดยแสดงให้เห็นว่ามีการวิเคราะห์ สังเคราะห์ คิดค้น วิจัย และนำไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน และมีการพัฒนาตนเองและพัฒนาวิชาชีพ

(2) มีทักษะการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับธรรมชาติของสาระหรือกลุ่ม สาระการเรียนรู้ที่รับผิดชอบและความแตกต่างของผู้เรียน รวมทั้งมีการพัฒนานวัตกรรมจัดการ การเรียนรู้ สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ของสาระหรือกลุ่มสาระการเรียนรู้

(3) เป็นผู้มีวินัย คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ

คุณสมบัติเฉพาะสำหรับวิทยฐานะ ประกอบด้วย 1)ดำรงตำแหน่งครูที่มี วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ หรือดำรงตำแหน่งอื่นที่คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากร ทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) เทียบเท่ามาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี และผ่านการประเมินตามหลักเกณฑ์และ วิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด หรือดำรงตำแหน่งอื่นที่มีวิทยฐานะเชี่ยวชาญ หรือ2)ดำรงตำแหน่งครูที่มี วิทยฐานะครูชำนาญการมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี และผ่านการประเมินตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด และ3)ผ่านการพัฒนาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด

4) **ครูเชี่ยวชาญพิเศษ** ปฏิบัติหน้าที่หลักเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน การส่งเสริม การเรียนรู้ พัฒนาผู้เรียน ปฏิบัติงานทางวิชาการของสถานศึกษา พัฒนาตนเองและ วิชาชีพ ประสานความร่วมมือกับ ผู้ปกครอง บุคคลในชุมชนและหรือสถานประกอบการเพื่อ

ร่วมกันพัฒนาผู้เรียน การบริการสังคมด้านวิชาการ และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย และมีลักษณะในการปฏิบัติดังนี้

(1) มีความรู้ ความเข้าใจในสาระหรือกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่รับผิดชอบ ในระดับสูง และมีความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ บริหารจัดการชั้นเรียน โดยแสดงให้เห็น ว่ามีการวิจัยและพัฒนา สร้างองค์ความรู้ใหม่เพื่อนำผลไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน โดยมีการเผยแพร่อย่างกว้างขวาง มีการถ่ายทอดและได้รับการยอมรับและมีการพัฒนาตนเองและพัฒนา วิชาชีพ

(2) มีทักษะการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับสาระหรือกลุ่มสาระการเรียนรู้ ที่รับผิดชอบและความแตกต่างของผู้เรียน รวมทั้งมีการพัฒนานวัตกรรมจัดการเรียนรู้เป็น แบบอย่างแก่ผู้อื่น สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพได้ตามมาตรฐานการเรียนรู้ของสาระหรือ กลุ่มสาระการเรียนรู้

(3) เป็นผู้มีวินัย คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ

คุณสมบัติเฉพาะสำหรับวิทยฐานะ คือ ดำรงตำแหน่งครู ที่มีวิทยฐานะครู เชี่ยวชาญ หรือดำรงตำแหน่งอื่นที่คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) เทียบเท่ามาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี และผ่านการประเมินตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด หรือดำรงตำแหน่งอื่นที่มีวิทยฐานะเชี่ยวชาญพิเศษ

ความสำคัญในการพัฒนาวิชาชีพครู เพื่อพัฒนาและส่งเสริมให้ครูเพิ่มพูนความรู้ และพัฒนาทักษะอย่างต่อเนื่องทั่วถึง และทันการณ์ต่อสภาวะสังคมการเมืองและเศรษฐกิจของประเทศและของโลก ซึ่งกฎหมายและแผนพัฒนาสำคัญดังกล่าวข้างต้นได้นำกรอบแนวคิดสำคัญ ในการพัฒนา คือการยึดคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา และการศึกษาคือเครื่องมือของการพัฒนาคน โดยถือว่าสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา อย่างไรก็ตาม ภารกิจในการพัฒนาคนคงจะไม่พ้นครูซึ่งปฏิบัติหน้าที่การสอนอยู่ในสถานศึกษาทุกแห่ง ครูจึงต้องมีภาระในการสร้างคนไทยแบบใหม่ที่มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มองกว้างคิดไกลใฝ่เรียนรู้ ขณะเดียวกัน ตัวของครูเองก็ต้องเป็นครูแบบใหม่ที่มีลักษณะเฉพาะมีความสามารถสูง สามารถจัดการเรียนรู้ที่มี ประสิทธิภาพ ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม สามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนคิด เป็นแก้ปัญหาเป็น รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมแก่ผู้เรียน โดยตัวครูเองสามารถเป็นแบบอย่าง ที่ดีแก่ศิษย์และคนในชุมชน กล่าวได้ว่าครูคือปัจจัยของความสำเร็จในการจัดการศึกษาให้บรรลุ ตามเป้าหมาย และเป็นผลให้เกิดคุณภาพของประชากรในสังคม

2) การพัฒนาวิชาชีพครูในต่างประเทศ

ในต่างประเทศ เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ ญี่ปุ่น เกาหลี มาเลเซีย และเวียดนาม ต่างประสบปัญหาเกี่ยวกับการผลิต การใช้ การพัฒนา และการส่งเสริมครู นอกจากนี้สภาพของปัญหาที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับวิชาชีพครู ก็มีความคล้ายคลึงกันกับประเทศไทย เช่น คนเก่งไม่เข้าเรียนครู มีครูเกินความต้องการในบางสาขาวิชา คุณภาพบัณฑิตครูไม่เป็นที่พอใจของสังคมเท่าที่ควร ครูขาดคุณภาพจริยธรรมและจรรยาบรรณครู ครูไม่พัฒนาตนเอง เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว แต่ละประเทศได้กำหนดแนวทางในการดำเนินการแก้ปัญหา ดังนี้ (ดิเอก พรสีมา และคณะ, 2541: 38-40)

(1) **ประเทศสหรัฐอเมริกา** ได้ทำการปรับระบบการศึกษาของประเทศและเน้นการกระจายอำนาจทางการศึกษาให้ท้องถิ่นโดยมลรัฐต่างๆ ดูแลครู รวมทั้งการกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาครูโดยถือว่า ครูทุกคนต้องได้รับการปรับปรุงทักษะวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง มีโอกาสได้รับความรู้และทักษะที่จำเป็นต่อการสอน ทำการปรับโครงสร้างบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน เพื่อสร้างความเป็นครูมืออาชีพในระดับท้องถิ่น โดยให้พ่อแม่ ผู้ปกครอง และชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาอย่างใกล้ชิดมากขึ้น ตรวจสอบคุณภาพครูโดยให้มีสภามาตรฐานและการปรับปรุงการศึกษาแห่งชาติที่ชี้ให้เห็นว่าครูมีความสามารถทางการสอน และสอนได้คุณภาพตามความต้องการการเรียนรู้ที่หลากหลายในแต่ละสาขาวิชาของนักเรียนทุกคน การตรวจสอบคุณภาพนี้ทำควบคู่ไปกับการวางระบบให้ครู ครูใหญ่ และผู้บริหารเข้าสู่กระบวนการพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง

(2) **ประเทศสิงคโปร์** มีสถาบันการศึกษาแห่งชาติ (national institute of education : NIE) รับผิดชอบการฝึกหัดครูทุกระดับตั้งแต่ก่อนประจำการและครูประจำการ หัวหน้าแผนกวิชา ผู้ช่วยครูใหญ่ ครูใหญ่ หรือผู้บริหาร นอกจากนี้ยังเปิดหลักสูตรเพื่อพัฒนาวิชาชีพครูเรียกว่า “further professional diploma in education programme” กับ “diploma in education administration programme” และจัดหลักสูตรสำหรับอาจารย์มหาวิทยาลัยและวิทยาลัยโพลีเทคนิค นอกจากนี้ยังได้ตั้งศูนย์การศึกษาที่เรียกว่า “NIE centre for education research : NIECE” โดยมีโครงการวิจัยระหว่างประเทศกับประเทศออสเตรเลีย จีน สหรัฐอเมริกา และจัดตั้งศูนย์ผู้บริหาร (principle executive centre) เพื่อให้เป็นศูนย์ที่เป็นเลิศในการพัฒนาวิชาชีพครูและผู้บริหาร

(3) **ประเทศญี่ปุ่น** ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพครูและปัจจัยต่างๆ ที่ทำให้ครูมีคุณภาพ ตระหนักถึงความจำเป็นที่จะปฏิรูปเพื่อพัฒนาคุณภาพครู ได้มีการออก

กฎหมายและกฎระเบียบพิเศษ เกี่ยวกับบุคลากรทางการศึกษาของรัฐ เช่น มาตรฐานการออกใบประกาศนียบัตรวิชาชีพครู ระบบการสรรหา ระบบเงินเดือน และสวัสดิการครู การฝึกอบรมครูอย่างต่อเนื่อง เป็นต้น ทำให้การพัฒนา เป็นไปอย่างมีระบบในระดับประเทศ ระดับท้องถิ่น และระดับโรงเรียน

(4) **ประเทศนิวซีแลนด์** ให้ความสำคัญในการดูแลครูดีเพื่อให้คงอยู่ในอาชีพได้ กำหนดให้ครูทุกคนต้องได้รับการจดทะเบียนครู จัดให้มีเกณฑ์ในการสรรหาและรักษาครูไว้ในระบบ มีการสร้างขวัญกำลังใจครู กำหนดให้มีการพัฒนาครูอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ จัดให้มีการตรวจสอบการฝึกหัดครูเพื่อให้การกำหนดเป้าหมาย และแนวทางการดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ในปี ค.ศ.1997 ได้จัดทำ เอกสารปกเขียว a future qualifications' policy for New Zealand นำเสนอข้อเสนอเกี่ยวกับแนวคิดของรัฐบาลในการที่จะกำหนดนโยบายด้านการฝึกหัดครูของรัฐ เพื่อขอคำปรึกษาหารือในการจัดตั้งหน่วยงานวิชาชีพสำหรับครู การกำหนดมาตรฐานวิชาชีพสำหรับครูในต่างประเทศ ทรัพยากรสำหรับอบรมครูประจำการ และงบประมาณสำหรับฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยเปิดโอกาสให้นักศึกษา คณะกรรมการโรงเรียน ผู้ปกครองและชุมชน ได้แสดงความคิดเห็นและเสนอแนะต่อแนวคิดของรัฐบาล เพื่อจะได้นำความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่างๆ มาพิจารณาในการกำหนดนโยบายการฝึกหัดครูต่อไป

(5) **ประเทศออสเตรเลีย** ได้ทำการพัฒนาวิชาชีพครูอย่างต่อเนื่องโดยมีการเปลี่ยนแปลงด้านมโนทัศน์และโครงสร้าง เป็นการเตรียมการเพื่อให้บุคคลคงอยู่ในอาชีพ การสอนตลอดชีวิตมีการปรับวิธีการพัฒนาครูจากเดิมที่เป็นการฝึกอบรมระหว่างประจำการ (in-service training) ซึ่งผสมผสานเนื้อหาเกี่ยวกับหลักสูตรจบในตัวเอง เพื่อให้ทันต่อเหตุการณ์นั้น เปลี่ยนเป็นการศึกษาระหว่างประจำการโดยหลักสูตรบัณฑิตศึกษา ที่มีการผสมผสานเนื้อหาในเชิงซ้อน เพื่อให้เป็นไปตามความต้องการที่หลากหลายใน อาชีพการสอน นอกจากนี้ยังได้เล็งเห็นความสำคัญใน การพัฒนาความเป็นผู้นำทางการศึกษา และการพัฒนานี้มีการพัฒนาความเป็นผู้นำที่เป็นเลิศให้กับครูใหญ่ด้วยการพัฒนาวิชาชีพครูได้เน้นความร่วมมือระหว่างหน่วยงานต่างๆ โดยมีเป้าหมายของการพัฒนาครู การปรับปรุงคุณภาพการเรียนของเด็ก รวมทั้งเด็กพิการให้มีผลสัมฤทธิ์สูงขึ้น

(6) **ประเทศสาธารณรัฐเกาหลี** ถือว่าครูเป็นหัวใจสำคัญในการสร้างคนที่มีคุณภาพในอนาคตให้แก่สังคม รัฐจึงให้ความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาครู และยกระดับวิชาชีพครูให้สูงขึ้น ได้ดำเนินการปฏิรูประบบการผลิตครู ปฏิรูปหลักสูตรที่มุ่งจากเนื้อหาให้ตรงกับปัญหาที่เกิดขึ้นจริง ในกระบวนการเรียนการสอนทั้งในชั้นเรียนและชีวิตประจำวัน มีการปรับให้เรียน

วิชาเอกคู่เพื่อให้ครุมีความรู้กว้างขวางขึ้น อันเป็นการสอดคล้องกับความคิดที่จะทำให้โรงเรียนมีความหลากหลายมากขึ้น อีกทั้งเพิ่มการผลิตครูทางด้านวิทยาศาสตร์ ดนตรี ศิลปะ และพลศึกษา ในระดับประถมศึกษา นอกจากนี้ได้ปรับระบบการคัดเลือกครู โดยเน้นการให้ครูได้แสดงความสามารถที่เกี่ยวข้องกับการสอบ ยกเลิกข้อสอบปรนัยให้ใช้ข้อสอบอัตนัยแทน การพัฒนาครูประจำการผูกพันกับการเลื่อนขั้นหรือการรับหน้าที่ใหม่ มีการจัดอย่างเป็นระบบชัดเจนทั้งในด้านหลักสูตรสถาบัน ผู้รับผิดชอบพร้อมทั้งองค์กรวิชาชีพครูดูแลด้านสวัสดิการและเป็นตัวแทนพิทักษ์สิทธิของครู

(7) **ประเทศเวียดนาม** รัฐบาลได้ดำเนินการพัฒนาวิชาชีพครูอย่างกว้างขวาง โดยกำหนดนโยบาย 2 ประการ คือ (1)สร้างระบบแรงจูงใจให้มีคนเก่ง คนดี เข้ามาเป็นครู โดยหาทางเพิ่มระดับเงินเดือนที่เหมาะสมมีเบี้ยเลี้ยงหรือเงินตอบแทนในตำแหน่งต่างๆ การฝึกอบรมและเพิ่มทักษะใหม่ๆ ให้แก่ครูอย่างกว้างขวางมีการสร้างมาตรฐานครู และ(2)กำหนดนโยบายประกันคุณภาพด้านต่างๆ เช่น การเพิ่มงบประมาณด้านการศึกษาและได้มีการกำหนดนโยบายให้อาจารย์ในมหาวิทยาลัยจบการศึกษาระดับปริญญาโท 30-40 % และจบปริญญาเอก 15-18 % พร้อมทั้งเพิ่มแรงจูงใจในการทำงานเพื่อ ดึงดูดให้ครูอาจารย์อยู่ในวิชาชีพมากขึ้น

(8) **ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน** ปลายปี ค.ศ. 1995 รัฐบาลได้ประกาศกฎระเบียบเกี่ยวกับการกำหนดคุณสมบัติของความเป็นครูทุกระดับ ตั้งแต่ระดับปฐมวัยถึงระดับอุดมศึกษา การใช้ค่านำหน้าชื่อของผู้มีอาชีพครู ประเภทและขอบเขตของการสมัครเป็นครู ความรับผิดชอบตามกฎหมาย สภาพของครูที่จะได้รับประกาศนียบัตรรับรองการเป็นครู ครูทุกระดับจะต้องได้รับการฝึกอบรม และในการอบรมครู คณะกรรมการการศึกษาแห่งรัฐในระดับมณฑล จังหวัด และเทศบาลจะมีหน้าที่รับผิดชอบประสานงานกับหน่วยงานรัฐบาลกลางและสถาบันอุดมศึกษา โดยมีรูปแบบการอบรมที่หลากหลาย นอกจากนี้ยังส่งเสริมให้ครูมีผลงานด้านวิจัยการศึกษา มีการจัดตั้งสถาบันวิจัยการศึกษาแห่งชาติ และระดับภูมิภาคภายใต้การกำกับดูแลของรัฐบาลกลาง

(9) **ประเทศมาเลเซีย** มีการใช้มาตรการต่างๆ เพื่อพัฒนาคุณภาพครู เริ่มใช้สิ่งอำนวยความสะดวกและสิ่งจูงใจที่เหมาะสมเพื่อเสริมสร้างมาตรฐานทางจริยธรรมของครูช่วยเสริมให้อาชีพครูเป็นอาชีพที่น่าสนใจมีการทบทวนและแก้ไขระเบียบการเลื่อนขั้นและจ่ายผลตอบแทน การคำนวณหาเงินเพิ่มที่เหมาะสมและสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับครูในรายวิชาที่ขาดแคลน และครูที่สอนในพื้นที่ห่างไกล รวมถึงมาตรการการมอบรางวัลสำหรับครูผู้อุทิศตน

ผู้วิจัยพบว่า ต่างประเทศได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครู และมีแนวทางการพัฒนาวิชาชีพครูที่ชัดเจนแสดงให้เห็นว่าครูคือกุญแจสู่ความสำเร็จและการปฏิรูปการศึกษา ดังนั้นนโยบายหลักของการยกระดับคุณภาพการศึกษาของประเทศต่างๆ คือการส่งเสริมการพัฒนาและยกระดับวิชาชีพครูให้สูงขึ้น ส่วนกลยุทธ์ที่นานโยบายไปสู่การปฏิบัติขึ้นอยู่กับสถานะของแต่ละประเทศเป็นสำคัญ อาชีพครูจึงต้องได้รับการพัฒนาให้มีมาตรฐานตรงตามความต้องการของสังคม ดังนั้นแต่ละประเทศจึงมีการจัดทำมาตรฐานวิชาชีพครูขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติของผู้ประกอบวิชาชีพครู มาตรฐานวิชาชีพครูจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะเป็นเข็มทิศในการนำพาครูให้เป็นครูที่ดีมีคุณภาพ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษามาตรฐานวิชาชีพครูทั้งในและต่างประเทศ สำหรับประเทศไทยมาตรฐานวิชาชีพครูกำหนดโดยสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา ในต่างประเทศหน่วยงานทางการศึกษาของชาติในประเทศนั้นๆ ได้กำหนดมาตรฐานในการทำงานของครูเช่นกัน ผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์งานมาตรฐานวิชาชีพครูของต่างประเทศ และนำเสนอเป็นตารางวิเคราะห์เปรียบเทียบกับมาตรฐานวิชาชีพครูของประเทศไทยในตอนี่ 2 ดังนี้

ตอนที่ 2 มาตรฐานวิชาชีพครู

การนำเสนอในตอนี่ 2 ผู้วิจัยได้แบ่งการนำเสนอออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ 1)มาตรฐานวิชาชีพครู และ2)เกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอกยกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รอบที่ 2 (พ.ศ. 2549-2553) มีรายละเอียดดังนี้

1. มาตรฐานวิชาชีพครู

ตามพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546 มาตรา 49 กำหนดให้มีมาตรฐานวิชาชีพครู 3 ด้าน ประกอบด้วย

1) มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ หมายถึง ข้อกำหนดสำหรับผู้ที่ จะเข้ามาประกอบวิชาชีพจะต้องมีความรู้และมีประสบการณ์วิชาชีพเพียงพอที่จะประกอบวิชาชีพ

2) มาตรฐานการปฏิบัติงาน หมายถึง ข้อกำหนดเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในวิชาชีพ ให้เกิดผลเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดพร้อมกับการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดความชำนาญในการประกอบวิชาชีพทั้งความชำนาญเฉพาะด้านและความชำนาญตามระดับคุณภาพของมาตรฐานการปฏิบัติงาน

3) มาตรฐานการปฏิบัติตน หมายถึง ข้อกำหนดเกี่ยวกับการประพฤติตนของผู้ประกอบวิชาชีพ โดยมีจรรยาบรรณของวิชาชีพเป็นแนวทางและข้อพึงระวังในการประพฤติปฏิบัติเพื่อดำรง

ไว้ซึ่งชื่อเสียงฐานะเกียรติและศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพตามแบบแผนพฤติกรรม ตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ

จากการศึกษาเกี่ยวกับมาตรฐานวิชาชีพครูตามที่คุรุสภาได้กำหนดให้ครูได้ปฏิบัติตาม (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2548) มาตรฐานวิชาชีพครูประกอบด้วยมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ มาตรฐานการปฏิบัติงาน และมาตรฐานการปฏิบัติตน โดยมาตรฐานด้านความรู้แบ่งออกเป็น 9 ข้อ รวม 33 สมรรถนะ มาตรฐานประสบการณ์วิชาชีพแบ่งออกเป็น 2 ข้อ รวม 8 สมรรถนะ มาตรฐานการปฏิบัติงานประกอบด้วย 12 มาตรฐาน และมาตรฐานการปฏิบัติตนประกอบด้วย จรรยาบรรณในอาชีพ 5 ด้านรวม 9 ข้อ สามารถนำเสนอรายละเอียดเพิ่มเติมต่อดังนี้

1) มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ

(1) มาตรฐานความรู้

มาตรฐานรอง	สมรรถนะ
1. ภาษาและเทคโนโลยีสำหรับครู	1) สามารถใช้ทักษะในการฟัง การพูด การอ่าน การเขียนภาษาไทย เพื่อการสื่อความหมายได้อย่างถูกต้อง
	2) สามารถใช้ทักษะในการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน ภาษาอังกฤษ หรือภาษาต่างประเทศอื่นๆ เพื่อการสื่อความหมายได้อย่างถูกต้อง
	3) สามารถใช้คอมพิวเตอร์ขั้นพื้นฐาน
2. การพัฒนาหลักสูตร	1) สามารถวิเคราะห์หลักสูตร
	2) สามารถปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรได้อย่างหลากหลาย
	3) สามารถประเมินหลักสูตรได้ ทั้งก่อนและหลังการใช้หลักสูตร
	4) สามารถจัดทำหลักสูตร
3. การจัดการเรียนรู้	1) สามารถนำประมวลรายวิชามาจัดทำแผนการเรียนรู้รายภาค และตลอดภาค
	2) สามารถออกแบบการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน
	3) สามารถเลือกใช้ พัฒนา และสร้างสื่ออุปกรณ์ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน
	4) สามารถจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนและจำแนกระดับการเรียนรู้ของผู้เรียนจากการประเมินผล

(1) มาตรฐานความรู้ (ต่อ)

มาตรฐานรอง	สมรรถนะ
4. จิตวิทยาสำหรับครู	1) เข้าใจธรรมชาติของผู้เรียน
	2) สามารถช่วยเหลือผู้เรียนให้เรียนรู้และพัฒนาได้ตามศักยภาพของตน
	3) สามารถให้คำแนะนำช่วยเหลือผู้เรียนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
	4) สามารถส่งเสริมความถนัดและความสนใจของผู้เรียน
5. การวัดผลและประเมินผลการศึกษา	1) สามารถวัดและประเมินผลได้ตามสภาพความเป็นจริง
	2) สามารถนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงการจัดการเรียนรู้และหลักสูตร
6. การบริหารจัดการในห้องเรียน	1) มีภาวะผู้นำ
	2) สามารถบริหารจัดการในชั้นเรียน
	3) สามารถสื่อสารได้อย่างมีคุณภาพ
	4) สามารถในการประสานประโยชน์
	5) สามารถนำนวัตกรรมใหม่ๆ มาใช้ในการบริหารจัดการ
7. การวิจัยทางการศึกษา	1) สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน
	2) สามารถทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและพัฒนาผู้เรียน
8. นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา	1) สามารถเลือกใช้ออกแบบ สร้าง และปรับปรุงนวัตกรรมเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดี
	2) สามารถพัฒนาเทคโนโลยีและสารสนเทศเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดี
	3) สามารถแสวงหาแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน
9. ความเป็นครู	1) รักเมตตาและปรารถนาดีต่อผู้เรียน
	2) อุดหนุนและรับผิดชอบ
	3) เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้และเป็นผู้นำทางวิชาการ
	4) มีวิสัยทัศน์
	5) ศรัทธาในวิชาชีพครู
	6) ปฏิบัติตามจรรยาบรรณของวิชาชีพครู

(2) มาตรฐานประสบการณ์วิชาชีพ

มาตรฐานรอง	สมรรถนะ
1. การฝึกปฏิบัติวิชาชีพ ระหว่างเรียน	1) สามารถศึกษาและแยกแยะผู้เรียนได้ตามความแตกต่างของผู้เรียน
	2) สามารถจัดทำแผนการเรียนรู้
	3) สามารถฝึกปฏิบัติการสอน ตั้งแต่การจัดทำแผนการสอน ปฏิบัติการสอน ประเมินผล และปรับปรุง
	4) สามารถจัดทำโครงการทางวิชาการ
2. การปฏิบัติการสอน ในสถานศึกษาใน สาขาวิชาเฉพาะ	1) สามารถจัดการเรียนรู้ในสาขาวิชาเฉพาะ
	2) สามารถประเมิน ปรับปรุง และพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียน
	3) สามารถทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียน
	4) สามารถจัดทำรายงานผลการจัดการเรียนรู้และการพัฒนาผู้เรียน

2) มาตรฐานการปฏิบัติงาน

มาตรฐานรอง	ความหมาย
1. ปฏิบัติกิจกรรมทาง วิชาการเกี่ยวกับการ พัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ	- การศึกษาค้นคว้าเพื่อพัฒนาตนเอง การเผยแพร่ผลงานทางวิชาการและการเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการที่องค์การหรือหน่วยงานหรือสมาคมจัดขึ้น เช่น การประชุม การอบรม การสัมมนา และการประชุมปฏิบัติการ เป็นต้น ทั้งนี้ต้องมีผลงานหรือรายงานที่ปรากฏชัดเจน
2. ตัดสินใจปฏิบัติการรวม ต่างๆ โดยคำนึงถึงผลที่ จะเกิดแก่ผู้เรียน	- การเลือกอย่างชาญฉลาดด้วยความรัก และหวังดีต่อผู้เรียน ดังนั้นในการเลือกกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมอื่นๆ ครูต้องคำนึงถึงประโยชน์ที่จะเกิดแก่ผู้เรียนเป็นหลัก
3. มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้ เต็มตามศักยภาพ	- การใช้ความพยายามอย่างเต็มความสามารถของครูที่จะให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ให้มากที่สุด ตามความถนัดความสนใจ ความต้องการโดยวิเคราะห์วินิจฉัยปัญหา ความต้องการที่แท้จริงของผู้เรียน ปรับเปลี่ยนวิธีการสอนที่จะให้ได้ผลดีกว่าเดิมรวมทั้งการส่งเสริมพัฒนาการด้านต่างๆ ตามศักยภาพของผู้เรียนแต่ละคนอย่างเป็นระบบ

2) มาตรฐานการปฏิบัติงาน (ต่อ)

มาตรฐานรอง	ความหมาย
4. พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง	- การเลือกใช้ ปรับปรุงหรือสร้างแผนการสอน บันทึกรายการสอนหรือเตรียมการสอนในลักษณะอื่นๆ ที่สามารถนำไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้
5. พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ อยู่เสมอ	- การประดิษฐ์คิดค้น ผลิต เลือกใช้ ปรับปรุงเครื่องมืออุปกรณ์ เอกสารสิ่งพิมพ์ เทคนิควิธีการต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์ของการเรียนรู้
6. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน	- การจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการแสวงหาความรู้ตามสภาพความแตกต่างของบุคคลด้วยการปฏิบัติจริง และสรุปความรู้ทั้งหลายได้ด้วยตนเอง ก่อให้เกิดค่านิยมและนิสัยในการปฏิบัติจนเป็นบุคลิกภาพถาวรติดตัวผู้เรียนตลอดไป
7. รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ	- การรายงานผลการพัฒนาผู้เรียนที่เกิดจากการปฏิบัติการเรียนการสอนให้ครอบคลุมสาเหตุปัจจัยและการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง โดยครูนำเสนอรายงานการปฏิบัติในรายละเอียด ดังนี้ 1) ปัญหาความต้องการของผู้เรียนที่ต้องได้รับการพัฒนาและเป้าหมายของการพัฒนาผู้เรียน 2) เทคนิควิธีการหรือนวัตกรรมการเรียนการสอนที่นำมาใช้เพื่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน และขั้นตอนวิธีการใช้เทคนิควิธีการหรือนวัตกรรมนั้นๆ 3) ผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามวิธีการที่กำหนดที่เกิดกับผู้เรียน 4) ข้อเสนอแนะแนวทางใหม่ๆ ในการปรับปรุงและพัฒนาผู้เรียนให้ได้ผลดียิ่งขึ้น
8. ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน	- การแสดงออก การประพฤติและปฏิบัติในด้านบุคลิกภาพทั่วไป การแต่งกาย กิริยา วาจา และจริยธรรมที่เหมาะสมกับความเป็นครูอย่างสม่ำเสมอที่ทำให้ผู้เรียนเลื่อมใสศรัทธาและถือเป็นแบบอย่าง

2) มาตรฐานการปฏิบัติงาน (ต่อ)

มาตรฐานรอง	ความหมาย
9. ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์	- การตระหนักถึงความสำคัญ รับฟังความคิดเห็นยอมรับในความรู้ความสามารถ ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ของเพื่อนร่วมงานด้วยความเต็มใจเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา และร่วมรับผลที่เกิดขึ้นจากการกระทำนั้น
10. ร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์	- การตระหนักถึงความสำคัญรับฟังความคิดเห็นยอมรับในความรู้ความสามารถของบุคคลอื่นในชุมชน และร่วมมือปฏิบัติงานเพื่อพัฒนางานของสถานศึกษาให้ชุมชนและสถานศึกษามีการยอมรับซึ่งกันและกัน และปฏิบัติงานร่วมกันด้วยความเต็มใจ
11. แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา	- คือการค้นหาสังเกตจดจำและรวบรวมข้อมูลข่าวสารตามสถานการณ์ของสังคมทุกด้านโดยเฉพาะสารสนเทศเกี่ยวกับวิชาชีพครู สามารถวิเคราะห์หิวจรณ์อย่างมีเหตุผลและใช้ข้อมูลประกอบการแก้ปัญหา พัฒนาตนเอง พัฒนางาน และพัฒนาสังคมได้อย่างเหมาะสม
12. สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์	- การสร้างกิจกรรมการเรียนรู้โดยการนำเอาปัญหาหรือความจำเป็นในการพัฒนาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในการเรียนและการจัดกิจกรรมอื่นๆ ในโรงเรียนมากำหนดเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาของผู้เรียนที่ถาวร เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาของครูอีกแบบหนึ่งที่จะนำเอาวิกฤติต่างๆ มาเป็นโอกาสในการพัฒนาครูจำเป็นต้องมองมุมต่างๆ ของปัญหาแล้วผันมุมของปัญหาไปในทางการพัฒนา กำหนดเป็นกิจกรรมในการพัฒนาของผู้เรียน ครูจึงต้องเป็นผู้มองมุมบวกในสถานการณ์ต่างๆ ได้ กล่าวที่จะเผชิญปัญหาต่างๆ มีสติในการแก้ปัญหา มิได้ตอบสนองปัญหาต่างๆ ด้วยอารมณ์หรือแง่มุมแบบตรงตัว ครูสามารถมองหักมุมในทุกๆ โอกาส มองเห็นแนวทางที่นำสู่ผลก้าวหน้าของผู้เรียน

3) มาตรฐานการปฏิบัติตนหรือจรรยาบรรณของวิชาชีพ

จรรยาบรรณ	ความหมาย
1. จรรยาบรรณต่อตนเอง	1) ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องมีวินัยในตนเอง พัฒนางานของตนเองด้านวิชาชีพ บุคลิกภาพ และวิสัยทัศน์ ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิทยาการ เศรษฐกิจ สังคมและการเมืองอยู่เสมอ
2. จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ	1) ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องรักศรัทธา ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อวิชาชีพ และเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ
3. จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ	1) ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องรักเมตตาเอาใจใส่ ช่วยเหลือส่งเสริมให้กำลังใจแก่ศิษย์ และผู้รับบริการตามบทบาทหน้าที่โดยเสมอ
	2) ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะ และนิสัยที่ถูกต้องดีงามแก่ศิษย์ และผู้รับบริการตามบทบาทหน้าที่อย่างเต็มความสามารถด้วยความบริสุทธิ์ใจ
	3) ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ทั้งทางกายวาจาและจิตใจ
	4) ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์และสังคมของศิษย์ และผู้รับบริการ
	5) ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องให้บริการด้วยความจริงใจและเสมอภาค โดยไม่เรียกรับหรือยอมรับผลประโยชน์จากการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ
4. จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ	1) ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา พึงช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันอย่างสร้างสรรค์ โดยยึดมั่นในระบบคุณธรรมสร้าง ความสามัคคีในหมู่คณะ
5. จรรยาบรรณต่อสังคม	1) ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา พึงประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนาเศรษฐกิจการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

มาตรฐานวิชาชีพครู (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2548)	เอกสารและงานวิจัย																ความถี่
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
7) รายงานผลการพัฒนาคุณภาพ ของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ	✓	✓	✓	✓	✓	✓					✓		✓			✓	9
8) ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ ผู้เรียน	✓	✓	✓				✓					✓	✓	✓	✓	✓	9
9) ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษา อย่างสร้างสรรค์	✓	✓	✓	✓	✓					✓	✓			✓		✓	9
10) ร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่าง สร้างสรรค์	✓	✓	✓	✓	✓					✓	✓			✓		✓	9
11) แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารใน การพัฒนา	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	15
12) สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ใน ทุกสถานการณ์	✓	✓	✓	✓		✓					✓			✓			7
3. มาตรฐานการปฏิบัติตนหรือ จรรยาบรรณของวิชาชีพ																	
1) จรรยาบรรณต่อตนเอง														✓			1
2) จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ																	-
3) จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ																	-
4) จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ																	-
5) จรรยาบรรณต่อสังคม																	-

หมายเหตุ

1=Training and Development Agency for Schools, England (2007) 2=Department of Education, U.S.A. (2001) 3=Queensland Government, Australia (2005) 4=Ministry of Education, New Zealand (1999) 5=Christie, Scottish Executive (2006) 6=Wen & Shih, Taiwan (2008) 7=Finland, อ้างถึงใน ชนิตา รักษ์พลเมือง (2550) 8=Cherubini, Canada (2009) 9=Jusuf, U.S.A. (2005) 10=Busted and Johnson, U.S.A. (2005) 11=Sandholtz and Scribner, U.S.A. (2006) 12=Cathy, U.S.A. (2005) 13=Bolyard and Moyer-Packenham, U.S.A. (2008) 14=Claire, U.S.A. (2009) 15=Townsend, U.S.A. (2009) 16= Arnona and Reichel, Israel (2007)

จากตารางที่ 2.1 แสดงผลการวิเคราะห์มาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภาและมาตรฐานวิชาชีพครูจากต่างประเทศ พบว่ามาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภาประกอบไปด้วยมาตรฐานหลักจำนวน 3 ด้าน ได้แก่ 1) มาตรฐานความรู้และประสบการณ์อาชีพ 2) มาตรฐานการปฏิบัติงาน และ 3) มาตรฐานการปฏิบัติตนหรือจรรยาบรรณของวิชาชีพ สำหรับมาตรฐานวิชาชีพครูจากต่างประเทศนั้น พบว่ามาตรฐานส่วนใหญ่ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ด้านการปฏิบัติงานของครูในด้านการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาวิชาการของครูเป็นสำคัญ ซึ่งสะท้อนถึงแนวทางในการปฏิบัติงานด้านการสอนของครูที่มีความสอดคล้องกับมาตรฐานด้านการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูที่คุรุสภากำหนด ครูที่มีมาตรฐานการสอนในชั้นเรียนที่อยู่ในระดับสูงจะมีการเลือกกลวิธีในการสอนที่เหมาะสมและตรงกับระดับความรู้ของนักเรียนได้ดีกว่าครูที่มีมาตรฐานการสอนในชั้นเรียนที่อยู่ในระดับต่ำ (Vanderschaaf; Stokkinga and Verloop, 2008) คุณภาพและพฤติกรรมการสอน นโยบายทางการศึกษาของภาครัฐ และนโยบายระดับโรงเรียนส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียน ครูที่มีคุณภาพในการสอนและมีประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนที่สูงจะทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น (Kyriakides; Creemers and Antoniou, 2009) แสดงให้เห็นว่าพฤติกรรมและการปฏิบัติตนในการสอนของครูมีผลต่อคุณภาพของผู้เรียน ดังนั้นการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับมาตรฐานวิชาชีพครูด้านการปฏิบัติงานของครูตามที่คุรุสภาได้กำหนด จำนวน 12 มาตรฐาน มาเป็นแนวทางในการวิจัยต่อไป

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ได้ทำการประเมินคุณภาพภายนอกด้านครู ในมาตรฐานด้านครู ประกอบไปด้วยมาตรฐานที่ 8 ครูมีคุณวุฒิ/ความรู้ความสามารถตรงกับงานที่รับผิดชอบและมีครูเพียงพอ และมาตรฐานที่ 9 ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2550) ซึ่งพบว่าในมาตรฐานที่ 9 มีความสอดคล้องกับมาตรฐานด้านการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูที่คุรุสภากำหนด เพื่อให้เห็นความสอดคล้องดังกล่าว ผู้วิจัยได้ทำการสรุปเพื่อทำการเปรียบเทียบ ได้ดังนี้

ตารางที่ 2.2 เปรียบเทียบมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครู
กับมาตรฐานการประเมินคุณภาพภายนอกด้านครูในมาตรฐานที่ 9

มาตรฐานการประเมินคุณภาพภายนอกด้านครู ในมาตรฐานที่ 9 (สมศ.)	มาตรฐานวิชาชีพครู : มาตรฐานการปฏิบัติงาน (คุรุสภา)
1. ครูมีความรู้ความเข้าใจ รู้เป้าหมายของการจัดการศึกษา และหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน	4. พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง
2. ครูมีการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจเป็น รายบุคคล	3. มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ
3. ครูมีความสามารถในการจัดประสบการณ์ที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ	2. ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะ เกิดแก่ผู้เรียน 3. มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ 4. พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง 12. สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์
4. ครูมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการพัฒนา การเรียนรู้ของตนเองและผู้เรียน	5. พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ 7. รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมี ระบบ
5. ครูมีการประเมินผลการเรียนการสอนที่สอดคล้อง กับสภาพการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนและอิงพัฒนาการ ของผู้เรียน	3. มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ
6. ครูมีการนำผลการประเมินมาปรับเปลี่ยนการเรียน การสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ	2. ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะ เกิดแก่ผู้เรียน 3. มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ 6. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรที่เกิด แก่ผู้เรียน 7. รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมี ระบบ
7. ครูมีการวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อและการเรียนรู้ของผู้เรียน และนำผลไปใช้พัฒนาผู้เรียน	1. ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนา วิชาชีพครูอยู่เสมอ 5. พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ 11. แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา

จากตารางที่ 2.2 การเปรียบเทียบระหว่างเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูด้านมาตรฐาน การปฏิบัติงานของครูตามที่คุรุสภากำหนดกับเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอกมาตรฐาน ด้านครูในมาตรฐานที่ 9 ของสมศ. พบว่าเกณฑ์มาตรฐานด้านการปฏิบัติงานของครูที่คุรุสภา กำหนดจำนวน 9 มาตรฐานมีความสอดคล้องกันกับเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอก มาตรฐานด้านครูในมาตรฐานที่ 9 ของสมศ. ส่วนมาตรฐานที่ 8 9 และ 10 ไม่มีความสอดคล้อง ผู้วิจัยจึงไม่นำเอามาตรฐานดังกล่าวมาทำการวิเคราะห์เพื่อหาร้อยละของโรงเรียนที่มีความสอดคล้อง ระหว่างระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูที่คุรุสภากำหนดกับผลการประเมิน คุณภาพภายนอกมาตรฐานด้านครู ในมาตรฐานที่ 9 ของสมศ. สามารถสรุปได้ดังนี้

1) ครูมีความรู้ความเข้าใจ รู้เป้าหมายของการจัดการศึกษา และหลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐาน สอดคล้องกับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูที่คุรุสภากำหนดมาตรฐานที่ 4 คือ พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง ที่สามารถนำไปใช้ในการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ ก่อนที่ครูจะสามารถสร้างแผนใน การสอนของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ครูจะต้องมีความรู้ความเข้าใจ รู้เป้าหมายของการจัด การศึกษา และหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาได้อย่างถูกต้อง

2) ครูมีการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจเป็นรายบุคคล สอดคล้องกับ การปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูที่คุรุสภากำหนดมาตรฐานที่ 3 คือ มุ่งมั่นพัฒนา ผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ เป็นการส่งเสริมพัฒนาการด้านต่างๆ ตามศักยภาพของผู้เรียนแต่ละ คนอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้สูงสุด

3) ครูมีความสามารถในการจัดประสบการณ์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สอดคล้องกับ การปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูที่คุรุสภากำหนดมาตรฐานที่ 2 คือ ตัดสินใจปฏิบัติ กิจกรรมต่างๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน สอดคล้องกับมาตรฐานที่ 3 คือ มุ่งมั่นพัฒนา ผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ เป็นการส่งเสริมพัฒนาการด้านต่างๆ ตามศักยภาพของผู้เรียนแต่ละ คนอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับมาตรฐานที่ 4 คือ พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้ เกิดผลจริง ที่สามารถนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ของ การเรียนรู้ และสอดคล้องกับมาตรฐานที่ 12 คือ สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์ ดังนั้นการจัดประสบการณ์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูจำเป็นต้องมีการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนา ผู้เรียน เพื่อส่งเสริมผู้เรียนแต่ละคนโดยมีแผนการสอนที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ต่อผู้เรียนได้สูงสุด

4) ครูมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองและ ผู้เรียน สอดคล้องกับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูที่คุรุสภากำหนดมาตรฐานที่ 5

คือพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ มีการประดิษฐ์ คิดค้น และเลือกใช้สื่อการเรียน และเทคนิควิธีการต่างๆ เพื่อให้บรรลุผลต่อผู้เรียน และสอดคล้องกับมาตรฐานที่ 7 คือ รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ มีการรายงานการใช้เทคนิควิธีการ หรือนวัตกรรมการเรียนการสอนที่นำมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และขั้นตอนวิธีการใช้เทคนิค และนวัตกรรมนั้นๆ

5) ครูมีการประเมินผลการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนและอิงพัฒนาการของผู้เรียน สอดคล้องกับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูที่คุรุสภากำหนดมาตรฐานที่ 3 คือ มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ เป็นการส่งเสริมพัฒนาการด้านต่างๆ ตามศักยภาพของผู้เรียนแต่ละคนอย่างเป็นระบบ ครูต้องมีการประเมินวินิจฉัยปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับการจัดการเรียนการสอนของตน

6) ครูมีการนำผลการประเมินมาปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ สอดคล้องกับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูที่คุรุสภากำหนดมาตรฐานที่ 2 คือ ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียนเป็นสำคัญ สอดคล้องกับมาตรฐานที่ 3 คือ มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ เป็นการส่งเสริมพัฒนาการด้านต่างๆ ตามศักยภาพของผู้เรียนแต่ละคนอย่างเป็นระบบ ครูต้องมีการประเมินวินิจฉัยปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับการจัดการเรียนการสอนของตน และนำเอาผลการประเมินที่ได้มาทำการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนของตน สอดคล้องกับมาตรฐานที่ 6 คือ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน และสอดคล้องกับมาตรฐานที่ 7 คือ รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ ครูต้องรายงานข้อเสนอแนะแนวทางใหม่ๆ ในการปรับปรุงและพัฒนาผู้เรียนให้ได้ผลดียิ่งขึ้น ดังนั้นจึงต้องนำเอาผลการประเมินมาหาแนวทางในการปรับปรุง การสอนของตนแล้วทำรายงานอย่างเป็นระบบในแนวทางการแก้ปัญหานั้นๆ

7) ครูมีการวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อและการเรียนรู้ของผู้เรียนและนำไปใช้พัฒนาผู้เรียน สอดคล้องกับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูที่คุรุสภากำหนดมาตรฐานที่ 1 คือ ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ เพราะครูจำเป็นต้องมีการพัฒนาตนเองในทางวิชาการเพื่อก่อให้เกิดการเรียนรู้ของผู้เรียนตลอดเวลา สอดคล้องกับมาตรฐานที่ 5 คือ พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ และยังคงสอดคล้องกับมาตรฐานที่ 11 คือ แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา เพื่อนำเอาข้อมูลมาใช้ในการพัฒนาตนเอง พัฒนางานการเรียนการสอนของตนเอง

2. เกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รอบที่ 2 (พ.ศ. 2549-2553)

วิธีการและเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รอบที่ 2 (พ.ศ. 2549-2553) มีความแตกต่างจากการประเมินในรอบแรกคือ มีการพิจารณาแบบอิงเกณฑ์ และการประเมินอิงสถานศึกษา โดยการประเมินแบบอิงเกณฑ์จะพิจารณาตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้เป็น 4 ระดับคือ ปรับปรุง พอใช้ ดี และดีมาก ส่วนการประเมินอิงสถานศึกษาจะพิจารณาจากพัฒนาการของคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาและการบรรลุมาตรฐานหรือเป้าหมายตามแผนของสถานศึกษา เมื่อได้ผลการประเมินทั้งแบบอิงเกณฑ์และอิงสถานศึกษาแล้ว นำมาหาค่าเฉลี่ยเทียบกับเกณฑ์การพิจารณาระดับคุณภาพจะทำให้สามารถตัดสินการรับรองมาตรฐานการจัดการศึกษาของสถานศึกษาได้ทั้งในระดับมาตรฐานและในภาพรวม

วิธีการประเมินแบบอิงเกณฑ์และอิงสถานศึกษา

1) การประเมินอิงเกณฑ์ ให้พิจารณาตามมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การพิจารณาที่สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) กำหนด โดยจะมีการสรุปผลการประเมินทั้งในระดับตัวบ่งชี้ และระดับมาตรฐาน การประเมินจึงมี 2 ระดับ คือ การประเมินในระดับมาตรฐานและระดับตัวบ่งชี้ ดังนี้

(1) การประเมินระดับตัวบ่งชี้ การประเมินระดับคุณภาพของตัวบ่งชี้ให้พิจารณาจากค่าร้อยละ/ร้อยละเฉลี่ยของเกณฑ์การพิจารณาในแต่ละตัวบ่งชี้เทียบกับเกณฑ์การประเมินระดับตัวบ่งชี้ เช่น ร้อยละเฉลี่ยตามเกณฑ์พิจารณาต่ำกว่าร้อยละ 50 ระดับคุณภาพ คือ ปรับปรุง ร้อยละ 50-74 ระดับคุณภาพ คือ พอใช้ ร้อยละ 75-89 ระดับคุณภาพ คือ ดี และ ร้อยละ 90 ขึ้นไป ระดับคุณภาพ คือ ดีมาก

(2) การประเมินระดับมาตรฐาน การประเมินคุณภาพในระดับมาตรฐานให้ประเมินจากค่าร้อยละเฉลี่ยของตัวบ่งชี้ในแต่ละมาตรฐานเทียบกับเกณฑ์การประเมินในระดับมาตรฐาน เช่น ค่าร้อยละเฉลี่ยที่ปรับ 4 สเกล ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 1.74 ระดับคุณภาพ คือ ปรับปรุง ตั้งแต่ 1.75-2.74 ระดับคุณภาพ คือ พอใช้ ตั้งแต่ 2.75-3.49 ระดับคุณภาพ คือ ดี ตั้งแต่ 3.50-4.00 ระดับคุณภาพ คือ ดีมาก

2) การประเมินอิงสถานศึกษา ให้พิจารณาจากการที่สถานศึกษาดำเนินการตามข้อเสนอแนะของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) และพัฒนาการของคุณภาพของสถานศึกษา ตลอดจนมีผลการดำเนินงานบรรลุตามมาตรฐาน/

เป้าหมายตามแผนของสถานศึกษา รวมทั้งการมีความตระหนักในความสำคัญและความพยายามในการพัฒนาสู่มาตรฐานของสถานศึกษา

มิติในการพิจารณา พัฒนาการของคุณภาพการศึกษา และการบรรลุมาตรฐาน/เป้าหมาย แผนการศึกษา เช่น มีพัฒนาการของคุณภาพการศึกษาและบรรลุตามเป้าหมาย และระดับการประเมินที่ได้ คือ ดีมาก (4) มีพัฒนาการของคุณภาพการศึกษาแต่ไม่บรรลุตามเป้าหมาย และมีความพยายามอย่างเด่นชัดแล้วระดับการประเมินที่ได้ คือ ดี (3) เป็นต้น

ในการรับรองมาตรฐานการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในระดับมาตรฐาน ให้เฉลี่ยผลประเมินระดับมาตรฐานแบบอิงเกณฑ์และอิงสถานศึกษา ถ้าได้ค่าเฉลี่ยของผลประเมินมากกว่าหรือเท่ากับ 2.75 จากระบบ 4 คะแนน แสดงว่า สถานศึกษามีผลการจัดการศึกษาในระดับมาตรฐานนั้นๆ ได้มาตรฐานคุณภาพ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) จะให้การรับรองคุณภาพการศึกษาในมาตรฐานนั้นๆ ของสถานศึกษา ส่วนการรับรองมาตรฐานของสถานศึกษาในภาพรวม สถานศึกษาต้องมีคุณสมบัติดังนี้

(1) สถานศึกษามีค่าเฉลี่ยผลประเมินคุณภาพภายนอกไม่ต่ำกว่าระดับดี (มากกว่าหรือเท่ากับ 2.75 ในระบบ 4 คะแนน)

(2) สถานศึกษามีค่าเฉลี่ยของผลประเมินในระดับดีขึ้นไปไม่ต่ำกว่า 3 ใน 4 ของมาตรฐานที่ประเมิน คือ ได้ระดับดีขึ้นไปไม่ต่ำกว่า 11 มาตรฐานใน 14 มาตรฐาน

(3) สถานศึกษาไม่มีผลประเมินคุณภาพภายนอกของมาตรฐานอยู่ในระดับปรับปรุง นอกจากการศึกษาในเรื่องของมาตรฐานวิชาชีพครู และการประเมินคุณภาพภายนอกด้านครูแล้ว ผู้วิจัยยังได้ทำการศึกษาสาระสำคัญต่างๆ เกี่ยวกับตัวบ่งชี้ เพื่อให้มีความรู้และความเข้าใจมากขึ้นและสามารถที่จะดำเนินการวิจัยต่อไปได้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาและนำเสนอสาระสำคัญต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยไว้ดังต่อไปนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 3 สังกัปเบื้องต้นเกี่ยวกับตัวบ่งชี้

การดำเนินการวิจัยนี้ เป็นการคัดสรรตัวบ่งชี้มาตรฐานวิชาชีพครู ตัวบ่งชี้ที่สะท้อนความแตกต่างของระดับการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนที่มีผลการประเมินคุณภาพภายนอกในมาตรฐานด้านครูที่ต่างกัน เพื่อเป็นการสร้างความเข้าใจในการดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัวบ่งชี้ โดยแบ่งการนำเสนอออกเป็น 5 ส่วน ประกอบด้วย 1) ความหมายของตัวบ่งชี้ 2) ลักษณะของตัวบ่งชี้ 3) ประเภทของตัวบ่งชี้ 4) คุณสมบัติที่ดีของตัวบ่งชี้ และ 5) ประโยชน์ของตัวบ่งชี้

1. ความหมายของตัวบ่งชี้

จากการศึกษาพบว่านักวิชาการไทยได้แปลคำศัพท์ indicator ไว้หลากหลาย ตามที่อ้างถึงในนงลักษณ์ วิรัชชัย (2545) ได้แก่ ราชบัณฑิตยสถาน (2536) บัญญัติศัพท์ภาษาไทยว่า “เครื่องชี้บอกหรืออินดิเคเตอร์” สำนักงานสถิติแห่งชาติ (2530) ใช้คำว่า “เครื่องชี้” นักวิชาการสาขาสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยา เช่น อนุชาติ พวงสำลี และอรทัย อาจอ่ำ (2539) สุภางค์ จันทวานิช และวรรณิ ไทยานันท์ (2539) ใช้คำว่า “เครื่องชี้วัด” ส่วนนักวิชาการทางการศึกษาหรือครุศาสตร์ใช้ศัพท์ที่แตกต่างกัน เช่น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2530, 2535) ใช้คำว่า “ดัชนี, ดัชนีบ่งชี้” และศิริชัย กาญจนวาสี และคณะ (2540) ใช้คำว่า “ตัวชี้วัด”

สำหรับนงลักษณ์ วิรัชชัย (2545) ใช้คำว่า “ตัวบ่งชี้” โดยให้เหตุผลประกอบว่าเนื่องจากตัวบ่งชี้มีลักษณะคล้ายคลึงกับตัวแปร ซึ่งมีลักษณะนามว่า “ตัว” และเหตุผลที่ไม่ใช้คำว่า “ชี้วัด” เพราะตัวบ่งชี้ทำหน้าที่เพียงระบุแสดงให้เห็นภาพรวม แต่ไม่ได้ทำหน้าที่วัดโดยตรงและเหตุผลที่ไม่ใช้ “ชี้บอก” เพราะตัวบ่งชี้มิได้บอกด้วยอาการกิริยา แต่เป็นการแสดงหรือระบุสารสนเทศเท่านั้น

ดังนั้นเพื่อให้เกิดความเข้าใจมากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยสามารถสรุปการนิยามความหมายของตัวบ่งชี้ (indicator) ของนักวิชาการต่างๆ ไว้ดังนี้

Webster's Dictionary (1983, อ้างถึงใน นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2545) ให้ความหมายของตัวบ่งชี้ว่า หมายถึง สิ่งชี้บอกหรือชี้ให้เห็นสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้ค่อนข้างแม่นยำไม่มากก็น้อย (something which points out or points to with more or less exactness)

Johnstone (1981) ให้ความหมายของตัวบ่งชี้ว่า หมายถึง สารสนเทศที่แสดงคุณลักษณะเกี่ยวกับสิ่งหรือสภาพที่ศึกษาในภาพรวมกว้างๆ ในรูปขององค์ประกอบของตัวแปรที่แสดงสภาพที่ศึกษาเป็นตัวเลขหรือเป็นปริมาณเท่านั้น โดยมีกำหนดความหมายและเกณฑ์

เกี่ยวกับตัวบ่งชี้อย่างชัดเจน เป็นการแสดงค่า ณ จุด หรือช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง เมื่อนำตัวบ่งชี้ที่ได้ จากจุดเวลาหรือช่วงเวลาต่างกันมาเปรียบเทียบกัน จะแสดงถึงความเปลี่ยนแปลงของสภาพที่ ต้องการศึกษาก็ได้

ศิริชัย กาญจนวาสี (2537) ให้ความหมายว่า ตัวบ่งชี้ หมายถึง ตัวประกอบตัวแปร หรือค่าที่สังเกตได้ ซึ่งบ่งบอกสภาพการณ์ หรือสะท้อนลักษณะการดำเนินงาน หรือผลการดำเนินงาน

นงลักษณ์ วิรัชชัย (2545) ให้ความหมายของตัวบ่งชี้ว่า หมายถึง ตัวแปรประกอบหรือ องค์ประกอบที่มีค่าแสดงถึงลักษณะหรือปริมาณของสถานภาพที่ต้องการศึกษา ณ จุดเวลา หรือ ช่วงเวลาหนึ่ง ค่าของตัวบ่งชี้แสดง/ระบุ/บ่งบอกถึงสภาพที่ต้องการศึกษาเป็นองค์รวมกว้างๆ แต่มีความชัดเจนเพียงพอที่จะใช้ในการเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้เพื่อประเมินสภาพที่ต้องการ การศึกษาได้ และใช้ในการเปรียบเทียบระหว่างจุดเวลา/ช่วงเวลาที่แตกต่างกันเพื่อให้ทราบถึง ความเปลี่ยนแปลง

กมล สูดประเสริฐ (2543) ให้ความหมายของตัวบ่งชี้ในรูปตัวชี้วัดว่า ตัวชี้วัดควรเป็น อะไรบางอย่างที่ชี้ทิศทางอย่างกว้างๆ ถึงสภาวะการณ์ที่เรากำลังจะสืบสวนสอบสวน โดยไม่ จำเป็นต้องให้ถูกตามแบบอย่างวิธีทางวิทยาศาสตร์ แต่มันชี้ให้เห็นในสภาพทั่วๆ ไปในสิ่งที่เรา กำลังตรวจสอบ

ผู้วิจัยเห็นว่าความหมายของตัวบ่งชี้ตามที่ นงลักษณ์ วิรัชชัย (2541) ได้ให้ ความหมายไว้ นั้นมีความชัดเจนและครอบคลุม กล่าวคือ 1) ตัวบ่งชี้เป็นตัวที่แสดง ระบุบ่งบอกถึง ลักษณะหรือปริมาณ หรือสภาพการศึกษา 2) ตัวบ่งชี้จะมีความเหมาะสม ณ จุดเวลาหนึ่งหรือ ช่วงเวลาหนึ่ง 3) ตัวบ่งชี้มีความชัดเจนเพียงพอในการเปรียบเทียบกับเกณฑ์ และ 4) สามารถบอก ความเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับการศึกษาได้ ผู้วิจัยจึงขอใช้ความหมายตามที่ นงลักษณ์ วิรัชชัย (2541) ได้ให้ความหมายของตัวบ่งชี้เอาไว้

2. ลักษณะของตัวบ่งชี้

จากการที่นักวิชาการต่างได้ให้นิยามของตัวบ่งชี้ไว้หลากหลาย เพื่อเกิดความเข้าใจ เพิ่มมากขึ้น ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาและสรุปลักษณะของตัวบ่งชี้ตามแนวคิดของ Johnstone (1981 อ้างถึงใน นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2545) ไว้ดังต่อไปนี้

1) ตัวบ่งชี้ต้องระบุสารสนเทศเกี่ยวกับสิ่ง หรือสภาพที่ศึกษาอย่างกว้างๆ ตัวบ่งชี้ ต้องให้สารสนเทศที่ถูกต้องแม่นยำไม่มากก็น้อย (more or less exactness) แต่ไม่จำเป็นต้อง ถูกต้องแน่นอนอย่างละเอียดถี่ถ้วน (precise) เทียบเคียงได้กับการใช้กระดาษลิทมัสตรวจสอบ

ความเป็นกรด/ต่าง เพื่อให้ทราบอย่างคร่าวๆ ว่าสารที่ทำการทดสอบนั้นมีฤทธิ์เป็นกรดหรือต่างโดย ไม่จำเป็นต้องใช้กระบวนการทดสอบด้วยวิธีการที่ซับซ้อน ซึ่งให้ผลการวัดอย่างละเอียดถูกต้อง แน่นนอน

2) ตัวบ่งชี้ที่มีความแตกต่างจากตัวแปร ตัวบ่งชี้แตกต่างจากตัวแปรในแง่ที่ว่า ตัวแปร จะให้สารสนเทศของสิ่งหรือสภาพที่ต้องการศึกษาเฉพาะด้านเดียว ไม่สามารถสรุปสภาพโดยรวม ทุกด้านได้ แต่ตัวบ่งชี้เป็นการรวมตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันเข้าด้วยกันทำให้ได้ภาพของสิ่งหรือ สภาพที่ต้องการศึกษาโดยรวม ตัวบ่งชี้จึงเป็นตัวแปรประกอบ (composite variable) หรือเป็น องค์ประกอบ (factor) ก็ได้ และตัวบ่งชี้ไม่จำเป็นต้องมีตัวเดียว อาจประกอบไปด้วย 20-30 ตัว ที่สร้างจากตัวแปรหลายร้อยตัวในการศึกษาระบบการศึกษา

3) ค่าของตัวบ่งชี้แสดงถึงปริมาณ ตัวบ่งชี้ต้องแสดงสภาพที่ศึกษาเป็นค่าตัวเลขหรือ ปริมาณเท่านั้น ไม่ว่าสิ่งที่ศึกษาจะเป็นสภาพเชิงปริมาณหรือคุณภาพ ในการสร้างตัวบ่งชี้จะต้องมี การกำหนดความหมายและเกณฑ์เกี่ยวกับตัวบ่งชี้ไว้อย่างชัดเจน และการแปลความหมายค่าของ ตัวบ่งชี้ต้องแปลเปรียบเทียบกับเกณฑ์หรือมาตรฐานที่กำหนดไว้ในตอนสร้างตัวบ่งชี้

4) ค่าของตัวบ่งชี้แสดงสารสนเทศ ณ จุดเวลาหรือช่วงเวลา ตัวบ่งชี้จะแสดงค่าของ สิ่งหรือสภาพที่ต้องการศึกษา ณ จุดหรือช่วงเวลาหนึ่งเท่านั้น แต่เมื่อเวลาเปลี่ยนไป ค่าตัวบ่งชี้ก็ สามารถเปลี่ยนแปลงได้ บางค่าอาจใช้ได้แค่ 1 เดือน หรือ 1 ปี บางค่าอาจใช้ได้ถึง 5 ปี นอกจากนี้ ตัวบ่งชี้อาจให้สารสนเทศประกอบด้วยค่าหลายค่าเป็นอนุกรมเวลาก็ได้ เมื่อนำตัวบ่งชี้ที่ได้จากจุด เวลา หรือช่วงเวลาต่างกันมาเปรียบเทียบกับกัน จะแสดงถึงสภาพความเปลี่ยนแปลงของสภาพที่ ต้องการศึกษาก็ได้

5) ตัวบ่งชี้เป็นหน่วยพื้นฐานสำหรับการพัฒนาทฤษฎี ในการวิจัยเพื่อพัฒนาทฤษฎี ใหม่เมื่อนักวิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร และพบความสัมพันธ์ นักวิจัยมักจะอนุมานความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเป็นตัวบ่งชี้ในกลุ่มประชากร แต่ถ้าตัวบ่งชี้และ ตัวแปรในการวิจัยแตกต่างกัน การอนุมานความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรจึงไม่ถูกต้อง นักวิจัยจึงใช้ ตัวบ่งชี้ที่ได้เป็นหน่วยพื้นฐานในการสร้างทฤษฎีใหม่

3. ประเภทของตัวบ่งชี้

จากการที่นงลักษณ์ วิรัชชัย (2545) ได้ทำการศึกษาเอกสารจากงานวิชาการต่างๆ ของ นักการศึกษา (Johnstone, 1981; Bottani and Walberg, 1994; Willms and Kerckhoff, 1995; Egghe and Rousseau, 1991; Schallock, 1993; สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2530, 2535)

แล้วทำการสังเคราะห์และสามารถสรุปเกี่ยวกับการจัดแยกประเภทของ ตัวบ่งชี้ โดยได้จำแนกประเภทของตัวบ่งชี้ ออกเป็น 7 ประเภท ดังนี้

1) การจัดแยกประเภทตามทฤษฎีระบบ แบ่งได้ 3 ประเภท คือ

(1) ตัวบ่งชี้ด้านปัจจัย (input indicators) เป็นตัวบ่งชี้ที่แสดงถึงปัจจัยที่ป้อนเข้าของระบบการศึกษา เช่น ร้อยละของนักเรียนหญิงระดับประถมศึกษา

(2) ตัวบ่งชี้ด้านกระบวนการ (process indicators) เป็นตัวบ่งชี้ที่แสดงถึงวิธีการดำเนินงานในขั้นตอนของระบบการศึกษา เช่น การมีส่วนร่วมของสตรีในการจัดการศึกษา

(3) ตัวบ่งชี้ด้านผลผลิต (output indicators) เป็นตัวบ่งชี้ที่แสดงถึงผลลัพธ์ตลอดจนผลกระทบที่เกิดขึ้นในระบบการศึกษา เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยของทั้งโรงเรียน ความพึงพอใจต่อระบบการศึกษา

2) การจัดแยกประเภทตามลักษณะนิยามของตัวบ่งชี้ แบ่งได้ 2 ประเภท คือ

(1) ตัวบ่งชี้แบบอัตนัย (subjective indicators) เป็นตัวบ่งชี้ที่ใช้ในกรณีที่นักวิชาการยังไม่มีความรู้ในเรื่องที่กำลังศึกษาไม่มากนัก หรือใช้ในสถานการณ์ที่ต้องการนิยามตัวบ่งชี้ไว้อย่างหลวมๆ คร่าวๆ ยังไม่ชัดเจน เพื่อใช้ในการศึกษาเฉพาะเรื่องตามที่นักวิจัยกำหนดนิยามเฉพาะการศึกษาครั้งนั้น

(2) ตัวบ่งชี้แบบปรนัย (objective indicators) เป็นตัวบ่งชี้ที่มีการให้นิยามไว้ชัดเจนและไม่มีส่วนที่จะต้องใช้วิจารณญาณของนักวิชาการแต่อย่างใด ตัวบ่งชี้ประเภทนี้มักใช้ในการประเมินการติดตาม และการเปรียบเทียบระบบการศึกษาที่เป็นการศึกษาาระดับนานาชาติ

3) การจัดแยกประเภทตามวิธีการสร้าง การการจัดแยกตามวิธีการสร้างนี้สอดคล้องกับ Johnstone (1981) และกมล สูดประเสริฐ (2543) แบ่งได้ 3 ประเภท คือ

(1) ตัวบ่งชี้แทน (representative indicators) เป็นตัวบ่งชี้ที่สร้างขึ้นจากตัวแปรเพียงตัวเดียวให้เป็นตัวแทนตัวแปรอื่นๆ บอกลักษณะหรือปริมาณที่ต้องการศึกษา เช่น สัดส่วนจำนวนนักเรียนชั้นประถมศึกษา อัตรากារไม่รู้หนังสือ (กมล สูดประเสริฐ, 2543 ใช้คำว่า “ดัชนีตัวแทน”)

(2) ตัวบ่งชี้แยก (disaggregative indicators) เป็นตัวบ่งชี้ที่มีสถานะคล้ายตัวแปรหรือเป็นตัวบ่งชี้ย่อย โดยที่ตัวบ่งชี้ย่อยแต่ละตัวเป็นอิสระต่อกัน และบ่งชี้ลักษณะหรือปริมาณของสภาพที่ต้องการศึกษาเพียงด้านใดด้านหนึ่งเพียงด้านเดียว การบ่งชี้สภาพขององค์รวมจะต้องรวมตัวบ่งชี้ย่อยทุกตัวรวมกันทั้งหมด การวิเคราะห์และนำเสนอตัวบ่งชี้ประเภทนี้จึงค่อนข้างจะยุ่งยากและเสียเวลา เนื่องจากตัวบ่งชี้ทั้งหมดมีจำนวนมาก (กมล สูดประเสริฐ, 2543 ใช้คำว่า “ดัชนีย่อย”)

(3) ตัวบ่งชี้รวม หรือตัวบ่งชี้ประกอบ (composite indicators) เป็นตัวบ่งชี้ที่เกิดจากการรวมตัวแปรทางการศึกษาหลายๆ ตัวเข้าด้วยกัน โดยให้น้ำหนักความสำคัญของตัวแปรตามที่เป็นจริง ตัวบ่งชี้ประเภทนี้ให้สารสนเทศที่มีคุณค่า มีความเที่ยง และความตรงสูงกว่าตัวบ่งชี้สองประเภทแรก จึงเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนการศึกษา การกำกับ ติดตามดูแล และการประเมินการศึกษา และเป็นที่ยอมรับใช้กันมากในปัจจุบัน (กมล สุดประเสริฐ, 2543 ใช้คำว่า “ดัชนีผสมหรือดัชนีตัวรวม”)

4) การจัดแยกประเภทตามลักษณะของตัวแปรที่ใช้สร้างตัวบ่งชี้ แบ่งได้ 3 ประเภท คือ

(1) ตัวบ่งชี้ที่จำแนกตามระดับการวัดของตัวแปร ได้แก่ ตัวบ่งชี้นามบัญญัติ ตัวบ่งชี้เรียงอันดับ ตัวบ่งชี้อันดับภาค และตัวบ่งชี้อัตราส่วน

(2) ตัวบ่งชี้ที่จำแนกตามประเภทของตัวแปร ได้แก่ ตัวบ่งชี้สต็อก (stock indicators) จะแสดงสถานะหรือปริมาณของระบบการศึกษา ณ จุดเวลาใดจุดเวลาหนึ่ง และตัวบ่งชี้เคลื่อนไหว (flows indicators) จะแสดงสถานะที่เป็นพลวัตในระบบการศึกษา ณ ช่วงเวลาใดช่วงเวลาหนึ่ง

(3) ตัวบ่งชี้ที่จำแนกตามคุณสมบัติทางสถิติของตัวแปร ได้แก่ ตัวบ่งชี้เกี่ยวกับการแจกแจง (distributive indicators) ซึ่งสามารถสร้างจากตัวบ่งชี้ที่เป็นค่าสถิติที่บอกการกระจายของข้อมูล เช่น สัมประสิทธิ์การกระจาย ส่วนตัวบ่งชี้ที่ไม่เกี่ยวกับการแจกแจง (non-distributive indicators) สร้างจากตัวบ่งชี้ที่เป็นปริมาณหรือค่าสถิติที่บอกค่ากลางของข้อมูล เช่น ค่าเฉลี่ย และค่ามัธยฐานของตัวแปร

5) การจัดแยกประเภทตามลักษณะค่าของตัวบ่งชี้ แบ่งได้ 2 ประเภท คือ

(1) ตัวบ่งชี้สัมบูรณ์ (absolute indicators) เป็นตัวบ่งชี้ที่ค่าของตัวบ่งชี้บอกปริมาณที่แท้จริงและมีความหมายในตัวเอง เช่น จำนวนโรงเรียน จำนวนครู ใช้ในการเปรียบเทียบในกรณีที่มีระบบมีขนาด และศักยภาพเท่าเทียมกัน

(2) ตัวบ่งชี้สัมพัทธ์ (relative or ratio indicators) หมายถึง ตัวบ่งชี้เป็นปริมาณเทียบเคียงกับค่าอื่น เช่น จำนวนนักเรียนต่อครู 1 คน สัดส่วนของอาจารย์วุฒิปริญญาโทต่อปริญญาเอกใช้ในการเปรียบเทียบในกรณีที่มีระบบมีขนาดและศักยภาพแตกต่างกัน (Johnstone, 1981 ใช้คำว่า “ratio”)

6) การจัดแยกประเภทตามฐานการเปรียบเทียบในการแปลความหมาย แบ่งได้ 3 ประเภท คือ

(1) ตัวบ่งชี้อิงกลุ่ม (non-referenced indicators) เป็นตัวบ่งชี้ที่แปลความหมายเทียบกับกลุ่ม

(2) ตัวบ่งชี้อิงเกณฑ์ (criterion-referenced indicators) เป็นตัวบ่งชี้ที่แปลความหมายเทียบกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้

(3) ตัวบ่งชี้อิงตนเอง (self-referenced indicators) เป็นตัวบ่งชี้ที่แปลความหมายเทียบกับสภาพเดิม ณ จุดหรือช่วงเวลาที่แตกต่างกัน

7) การจัดแยกประเภทตามลักษณะการใช้ตัวบ่งชี้ แบ่งได้ 2 ประเภท คือ

(1) ตัวบ่งชี้แสดงความหมาย (expressive indicators) เป็นตัวบ่งชี้ที่ใช้ประโยชน์เพื่อบรรยายสภาพของระบบการศึกษา

(2) ตัวบ่งชี้ทำนาย (predictive indicators) เป็นตัวบ่งชี้ที่ใช้ประโยชน์เพื่อทำนายหรือพยากรณ์ปรากฏการณ์ทางการศึกษาด้านอื่นๆ

4. คุณสมบัติที่ดีของตัวบ่งชี้

สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2539 อ้างถึงใน เอมอร จังศิริพรปกรณ์, 2541: 40-41) กล่าวว่า ตัวบ่งชี้ที่ดีควรมีคุณสมบัติ ดังนี้

1) ความเป็นกลาง (neutrality) หมายถึง ความไม่ลำเอียง (bias) ของตัวบ่งชี้ เช่น ตัวบ่งชี้ผลิตภาพของแรงงาน ซึ่งวัดด้วยอัตราส่วนระหว่างรายได้ต่อค่าใช้จ่ายแรงงาน เมื่อนำตัวบ่งชี้นี้ไปใช้ในหน่วยงานประเภทผลิตและประเภทบริการ จะทำให้ขาดความเป็นกลางเพราะการปฏิบัติงานประเภทบริการนั้นต้องใช้นุคลากรจำนวนมาก ส่วนกลางปฏิบัติงานประเภทการผลิตใช้เครื่องจักรกลมากกว่าแรงงาน

2) ความเป็นวัตถุวิสัย (objectivity) หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับค่าของตัวบ่งชี้มิได้เกิดจากการคิดเอาเองของผู้วิจัย แต่ขึ้นอยู่กับสภาพที่เป็นอยู่ หรือที่เป็นรูปธรรม

3) มีความไวต่อความแตกต่าง (sensitivity) หมายถึง ความสามารถของตัวบ่งชี้ที่จะวัดความแตกต่างระหว่างหน่วยวิเคราะห์ได้อย่างถูกต้อง

4) ตีความได้สะดวก (meaningfulness and interpretability) ตัวบ่งชี้ที่ดีควรมีความหมาย กล่าวคือ ค่าของมาตรวัดและตัวบ่งชี้ควรมีจุดสูงสุดและต่ำสุดที่ง่ายต่อความเข้าใจ เช่นมีค่าอยู่ระหว่าง 0 ถึง 10 หรือระหว่าง 0 ถึง 100 ค่าของตัวบ่งชี้ที่ได้จากการวัดหากอยู่ที่ 60 จะตีความได้สูงกว่าค่าเฉลี่ย (50) เพียงเล็กน้อย แต่หากค่าของมาตรวัดและตัวบ่งชี้ ไม่มีค่าสูงสุดหรือต่ำสุดที่แน่นอน เช่น วัดออกมาแล้วได้ 50 หรือ 110 ก็ไม่ทราบว่า 50 หรือ 110 นั้นจะตีความได้อย่างไร

5) ความถูกต้องในเนื้อหาของตัวบ่งชี้ที่นำมาใช้ (content validity) ในการศึกษาหรือพัฒนาตัวบ่งชี้จะต้องศึกษาให้แน่ชัดว่าเนื้อหาในเรื่องที่ศึกษานั้นๆ คืออะไร ตัวบ่งชี้ที่ดีต้องมีความถูกต้องในเนื้อหาที่ต้องการวัด

6) ความถูกต้องในการสร้างตัวบ่งชี้ (construct validity) การสร้างตัวบ่งชี้ คือการนำเอาตัวแปรหลายๆ ตัวมารวมกัน ไม่ว่าจะนำมาบวกกันหรือคูณกัน ความถูกต้องในการสร้างจึงขึ้นอยู่กับความสามารถพิสูจน์ได้ในเชิงทฤษฎีกับเชิงประจักษ์ตามที่ปรากฏ

5. ประโยชน์ของตัวบ่งชี้

Johnstone (1981) และนงลักษณ์ วิรัชชัย (2545) กล่าวถึงการนำตัวบ่งชี้ไปใช้ประโยชน์ ดังนี้

1) การกำหนดนโยบาย และวัตถุประสงค์ของการศึกษา ตัวบ่งชี้จะช่วยให้ในการกำหนดและพัฒนานโยบายที่เฉพาะและเชื่อมโยงกันได้มากขึ้น ในกรณีที่นโยบายถูกกล่าวอย่างกว้างๆ และคลุมเครือไม่ชัดเจนตัวบ่งชี้จะช่วยแก้ปัญหาในเรื่องเหล่านี้ได้

2) การกำกับและประเมินระบบการศึกษา การใช้ตัวบ่งชี้ในการกำกับและประเมินระบบการศึกษานั้น เป็นการติดตามผลการเปลี่ยนแปลงที่มีความสำคัญมาก เพราะจะช่วยตรวจสอบว่าการเปลี่ยนแปลงของระบบการศึกษานั้นเป็นไปในทิศทางที่ต้องการ หรือพึงประสงค์หรือไม่ มีจุดดี จุดด้อยด้านใดอันจะนำไปสู่การปรับปรุงและพัฒนาการศึกษาให้ดียิ่งขึ้น

3) การจัดลำดับ และการจำแนกประเภทของระบบการศึกษา ตัวบ่งชี้ช่วยให้การจัดแบ่งกลุ่มในระบบการศึกษามีความตรงและความเที่ยง ทำให้ประเทศที่มีระบบการศึกษาในกลุ่มเดียวกันสามารถใช้ข้อมูลอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันได้ นอกจากนี้การจัดแบ่งกลุ่มยังช่วยชี้ให้เห็นถึงลักษณะที่เหมือนหรือแตกต่างกันในการศึกษา ใช้ในการเปรียบเทียบการศึกษา ระหว่างจังหวัด ภายในประเทศหรือระหว่างประเทศได้ ซึ่งดีกว่าการใช้ตัวแปรใดตัวแปรหนึ่งหรือใช้ตัวแปรแต่ละชนิดหลายๆ ตัว การสร้างตัวบ่งชี้รวมจะช่วยลดความผิดพลาดได้ประโยชน์ที่ได้จากการจัดลำดับระบบการศึกษาในแต่ละประเทศ หรือในแต่ละภูมิภาคช่วยเอื้อให้เห็นภาพรวมว่าประเทศใด ภูมิภาคใดมีระดับการพัฒนาต่ำกว่าเกณฑ์ และมีความสำคัญจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาโดยเร่งด่วน

4) การวิจัยเพื่อพัฒนาระบบการศึกษา ตัวบ่งชี้มีประโยชน์ต่อการพัฒนาการวิจัย โดยเฉพาะตัวบ่งชี้รวมสามารถใช้แทนลักษณะของระบบการศึกษาในงานวิจัย โดยนำไปใช้วิเคราะห์เพื่อศึกษาวิจัยในแง่มุมต่างๆ ตามต้องการได้ถูกต้องและน่าเชื่อถือ ดีกว่าใช้ตัวแปรเดียวหรือ

ตัวแปรย่อยแต่ละตัวซึ่งถือว่าเป็นพื้นฐานของการวิเคราะห์เท่านั้น ทั้งนี้ตัวบ่งชี้ไม่สามารถให้สารสนเทศเกี่ยวกับความสัมพันธ์เชิงสาเหตุได้

5) การแสดงความรับผิดชอบต่อภาระหน้าที่ และการประกันคุณภาพ ในระบบการประเมินในปัจจุบัน การประเมินเป็นหน้าที่ของบุคลากรในหน่วยงาน โดยบุคลากรเป็นผู้กำหนดมาตรฐานและวิธีดำเนินการประเมิน จึงมีการสร้างระบบประกันคุณภาพการดำเนินงานว่าจะได้ผลตามเป้าหมายที่กำหนด โดยอาศัยชุดของตัวบ่งชี้ในการกำหนดเป้าหมายหรือระดับคุณภาพของหน่วยงาน

6) การกำหนดเป้าหมายที่ตรวจสอบได้ ในการประเมินผลระบบการศึกษาหน่วยงาน จะกำหนดเกณฑ์มาตรฐานซึ่งมีลักษณะเป็นการกำหนดเป้าหมายที่หน่วยงานตั้งใจปฏิบัติจริง ประโยชน์ของตัวบ่งชี้ในกรณีนี้คือต้องพัฒนาตัวบ่งชี้เพื่อให้เป็นข้อมูลพื้นฐานและใช้ในการตรวจสอบว่าดำเนินการได้ผลตามเป้าหมายแต่ละขั้นที่กำหนดไว้หรือไม่

จากข้อความข้างต้น ผู้วิจัยสามารถสรุปประโยชน์ของตัวบ่งชี้ได้ว่า ตัวบ่งชี้มีประโยชน์อย่างยิ่งต่อผู้บริหารและนักวิจัย เพราะว่าเป็นด้านการบริหารจะใช้ตัวบ่งชี้ในการกำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์ในการวางแผนงาน กำกับติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงาน และการประเมินผลการดำเนินงาน ตลอดจนเรื่องของการประกันคุณภาพ การแสดงความรับผิดชอบต่อภาระหน้าที่ และการกำหนดเป้าหมายที่ตรวจสอบได้ ตลอดจนการจัดลำดับและประเภทของระบบเพื่อเป็นประโยชน์ในการดำเนินงานพัฒนา และในด้านการวิจัย ตัวบ่งชี้ช่วยให้ได้ผลการวิจัยมีความตรงสูงกว่าการใช้ตัวแปรเพียงตัวเดียว หรือการใช้ชุดตัวแปร และให้แนวทางการตั้งสมมุติฐานวิจัยสำหรับศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างตัวบ่งชี้ที่ตนเอง

ตอนที่ 4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การนำเสนอในตอนต้นที่ 4 เกี่ยวกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้แบ่งการนำเสนอออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ 1)งานวิจัยในประเทศไทย และ2)งานวิจัยในต่างประเทศ สามารถสรุปสาระสำคัญของงานวิจัยที่เกี่ยวข้องได้ดังนี้

1. งานวิจัยในประเทศไทย

ช่อทิพย์ ทินบัว (2540) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานทางวิชาการก่อนและหลังเลื่อนตำแหน่งทางวิชาการของครูประถมศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่เป็นสาเหตุให้ข้าราชการครูทำผลงานทางวิชาการเพื่อขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ และ

เมื่อได้รับการปรับเลื่อนตำแหน่งแล้วการปฏิบัติงานปรับเปลี่ยนอย่างไร การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณและคุณภาพ ผลการศึกษาพบว่า ปริมาณงานและคุณภาพงานหลังการเลื่อนตำแหน่งวิชาการแล้วส่วนใหญ่เพิ่มมากขึ้น เช่น ค้นคว้าหาความรู้ใหม่ๆ เพื่อพัฒนาตนเองและพัฒนางานในหน้าที่ เป็นที่ไว้วางใจกับเพื่อนครู ให้คำแนะนำในการปรับปรุงการเรียนการสอน ส่วนที่ไม่เปลี่ยนแปลงคือ การดูแลทรัพย์สินของสถานศึกษา จำนวนห้องเรียนที่สอน เป็นต้น ปัจจัยที่ทำให้ครูทำผลงานวิชาการคือ การได้พัฒนาการเรียนการสอน ได้เลื่อนตำแหน่งและรับเงินเดือนในระดับสูงขึ้น มีเกียรติยศ ชื่อเสียง ได้รับการยกย่องในสังคม ส่วนครูที่ไม่ทำผลงานวิชาการคือ อายุมาก สุขภาพไม่ค่อยดี และไม่มีเวลา

พรทิพย์ ทองอรุณ (2541) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาความคิดเห็นของครู และผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ผลการวิจัยพบว่า

1) ผู้บริหารโรงเรียน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ข้อ 1 การปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพพออยู่พอกัน ครูปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย ส่วนข้อ 3 มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ และข้อ 7 รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ เห็นว่าครูปฏิบัติมากที่สุด นอกนั้นพบว่าปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

2) ครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ข้อ 1 การปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพพออยู่พอกัน ครูปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย นอกนั้นพบว่าปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

3) ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ข้อ 3 มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ และข้อ 7 รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้น นอกนั้นมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

งามพัทตร์ เจริญไวย (2542) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของพนักงานครูเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารเทศบาล ผู้บริหารโรงเรียนและพนักงานครูเทศบาล มีความคิดเห็นว่าการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของพนักงานครูเทศบาล ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา รายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน และด้านที่มี ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูพออยู่พอกัน เมื่อแยกตามสภาพ พบว่า

1) พนักงานครูเทศบาล มีความคิดเห็นว่าการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของพนักงานครูเทศบาล ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ และด้านการแสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา

2) ผู้บริหารโรงเรียน มีความคิดเห็นว่าการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของพนักงานครูเทศบาล ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านด้านการปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ

3) พนักงานครูเทศบาล มีความคิดเห็นว่าการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของพนักงานครูเทศบาล ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านด้านการปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ

เบญจวรรณ ศิริพรชัยกุล (2543) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาว่าครูมีการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานหรือไม่ และหากปฏิบัติได้ปฏิบัติอย่างไร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ ครูผู้สอน จำนวน 325 คน โดยการใช้แบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า ครูส่วนใหญ่ปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพดังนี้ มาตรฐานที่ 1 ครูมีการศึกษาหาความรู้ โดยการฝึกอบรม ประชุมสัมมนาทางวิชาการ มีบทบาทในการพัฒนาวิชาชีพด้วยการเข้าร่วมกิจกรรมทุกครั้งที่มีโอกาส การจัดทำผลงานทางวิชาการใช้วิธีการสร้างสื่อการเรียนการสอนและเผยแพร่โดยการฝึกปฏิบัติจริง มาตรฐานที่ 2 ครูตัดสินใจเลือกจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการพัฒนาความสามารถของผู้เรียน เลือกจัดกิจกรรมเพื่อเสริมความรู้แก่ผู้เรียนและพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้าน โดยการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนปฏิบัติอย่างหลากหลาย มาตรฐานที่ 3 ครูพัฒนาผู้เรียนโดยการจัดสอนซ่อมเสริมเฉพาะด้านที่ผู้เรียนมีข้อบกพร่อง ขมเขยและให้กำลังใจ พัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคลโดยการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมพัฒนา มาตรฐานที่ 4 ครูเลือกใช้แผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ปรับปรุงแผนการสอนโดยให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง และสร้างแผนการสอนให้สอดคล้องกับความสามารถ ศักยภาพและธรรมชาติของผู้เรียน มาตรฐานที่ 5 ครูเลือกใช้สื่อการเรียนการสอนที่

เหมาะสมสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการใช้ บำรุงรักษา และผลิตสื่อ การเรียนการสอนโดยใช้วัสดุที่หาได้ในท้องถิ่น มาตรฐานที่ 6 ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ โดยการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีโอกาสค้นหาความรู้ด้วยตนเองและสรุป ความคิดรวบยอดได้เองตามจุดประสงค์การเรียนรู้ และให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ มาตรฐานที่ 7 ครูรายงานผลการพัฒนาผู้เรียน โดยรายงานข้อมูล สภาพปัญหา ความต้องการ เป้าหมายของการพัฒนาผู้เรียนเป็นภาพรวม และรายกลุ่ม ให้ข้อเสนอแนะที่เหมาะสมต่อการพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคล มาตรฐานที่ 8 ครูปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี โดยการแต่งกาย สุภาพเรียบร้อย ให้ข้อเสนอแนะที่ผู้เรียนควรปฏิบัติโดยสอดคล้องในกระบวนการเรียนการสอน และให้รางวัล คำชมเชยแก่ผู้เรียนในการประพฤติดี มาตรฐานที่ 9 ครูปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นใน สถานศึกษา โดยการรับฟังความคิดเห็น ให้ความร่วมมือร่วมปฏิบัติงานโดยยึดประโยชน์ของ ส่วนรวมเป็นหลัก และให้คำแนะนำ แก้ปัญหาแก่ผู้ร่วมงาน มาตรฐานที่ 10 ครูร่วมมือกับผู้อื่นใน ชุมชน โดยการยอมรับในความรู้ ความสามารถ รับฟังความคิดเห็นของบุคคลอื่น ร่วมปฏิบัติงานโดย ยึดประโยชน์ของชุมชนเป็นหลัก และให้ข้อเสนอแนะ ชี้แนวทางแก้ไขปัญหาแก่ผู้ร่วมงาน และ มาตรฐานที่ 11 แสวงหาข้อมูลข่าวสาร โดยการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษา การเมือง การปกครอง เศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อมที่เป็นปัจจุบันในท้องถิ่น ข่าวสารเกี่ยวกับ วิชาชีพครู เทคนิคนวัตกรรมการเรียนการสอน และนำมาใช้ในการพัฒนางานสอน

ฐานันดร อากาศโชติ (2543) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของ โรงเรียนตามนโยบายของรัฐในโครงการโรงเรียนสีขาว กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นโรงเรียน มัธยมศึกษา จำนวน 350 โรงเรียน ใช้การสำรวจโดยการให้ตอบแบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรอิสระทั้ง 16 ตัว ประกอบด้วย ขนาดโรงเรียน จำนวนบุคลากร การบริหารแบบมีส่วนร่วม ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงานและผู้บริหาร รายได้เฉลี่ยของผู้ปกครองในชุมชน ระดับ การศึกษาของผู้ปกครองในชุมชน ความรุนแรงของปัญหายาเสพติด ความต้องการโครงการ โรงเรียนสีขาว การติดต่อสื่อสารภายในหน่วยงาน การติดต่อสื่อสารระหว่างหน่วยงาน การลงโทษ การจูงใจ การสนับสนุนของผู้บริหารโรงเรียน การสนับสนุนของกลุ่มอิทธิพลและกลุ่มผลประโยชน์ ต่างๆ ที่สนับสนุนต่อโครงการโรงเรียนสีขาว และแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน สามารถอธิบาย ความแปรปรวนของการนำนโยบายไปปฏิบัติได้ร้อยละ 33.4

เนติสิทธิ์ ปฐมกาลบุตร (2548) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงาน ของโรงเรียนที่จัดการเรียนร่วมให้เด็กออทิสติกในระดับประถมศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ปัจจัย ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของโรงเรียนที่จัดการเรียนร่วมให้เด็กออทิสติก ทำการเก็บรวบรวม

ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง 268 โรงเรียน โดยการใช้แบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของโรงเรียนที่จัดการเรียนร่วมให้เด็กออทิสติกในระดับประถมศึกษา ประกอบด้วย 1)ด้านความพร้อมของโรงเรียนและผู้บริหาร ประกอบด้วย การบริหารงานของโรงเรียน ทักษะคติของผู้บริหาร ความพร้อมของอาคารสถานที่ ความพร้อมของอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน 2)ด้านความเหมาะสมของหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วย การเตรียมหลักสูตรและแผนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล รูปแบบการสอนของครู 3)ด้านความพร้อมของบุคลากร ประกอบด้วย การยอมรับของครูการศึกษาพิเศษและครูปกติ การอบรมครู จำนวนผู้เชี่ยวชาญ และ4)ด้านการสนับสนุนของผู้ที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วยความร่วมมือของผู้ปกครอง ความร่วมมือของเด็กปกติ ความพร้อมของตัวเด็กออทิสติกเอง

2. งานวิจัยจากต่างประเทศ

Liu และ Ramsey (2006) ได้ทำการวิจัยเพื่อศึกษาความพึงพอใจในด้านต่างๆ ของครูในประเทศสหรัฐอเมริกาต่อการทำงานของตน ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยมาจากศูนย์การศึกษาแห่งชาติของประเทศสหรัฐอเมริกาที่ได้มีจากการสำรวจและเก็บรวบรวมไว้ตั้งแต่ปี 1999-2000 และเป็นข้อมูลที่ผู้วิจัยทำการสำรวจกับครูตั้งแต่ปี 2000-2001 จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์ ผลการวิจัยพบว่า ครูมีความพึงพอใจน้อยที่สุดเกี่ยวกับสภาพของงานที่ทำและค่าตอบแทนที่ได้รับ ความพึงพอใจต่องานของครูขึ้นอยู่กับเพศ ระยะเวลาที่ทำงาน และตำแหน่งงานที่ครูทำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

Vanderschaaf, Stokkinga และ Verloop (2008) ได้ร่วมกันทำวิจัยเพื่อศึกษาว่าความเชื่อและพฤติกรรมในการสอนของครูจะมีผลอย่างไรต่อผู้เรียน นักวิจัยได้ทำการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูผู้สอนจำนวน 18 คน ประกอบด้วยครูสอนวิชาประวัติศาสตร์จำนวน 9 คน เศรษฐศาสตร์จำนวน 6 คน และภูมิศาสตร์จำนวน 3 คน อายุเฉลี่ยของครู 44 ปี และประสบการณ์ในการสอน 15 ปี นักวิจัยทำการศึกษาเปรียบเทียบที่แผนการสอนของครูในชั้นเรียน จากนั้นให้นักเรียนในชั้นเรียนทั้งหมด 317 คน ทำการประเมินกระบวนการเรียนการสอนของครูในชั้นเรียนตามมาตรฐานการสอนของครูจำนวน 8 ด้าน ด้วยแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ผลการวิจัยพบว่า ผลการประเมินพฤติกรรมการสอนของครูในชั้นเรียนที่นักเรียนประเมินมีความสัมพันธ์กับแนวคิดและพฤติกรรมการสอนของครูในแฟ้มสะสมผลงานของครู และครูที่ได้รับการประเมินว่ามีมาตรฐานการสอนในชั้นเรียนอยู่ในระดับสูง จะมีการเลือกกลวิธีในการสอนที่ตรงกับระดับความรู้

ของนักเรียนดีกว่าครูที่ได้รับการประเมินว่ามีมาตรฐานการสอนในชั้นเรียนอยู่ในระดับต่ำกว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

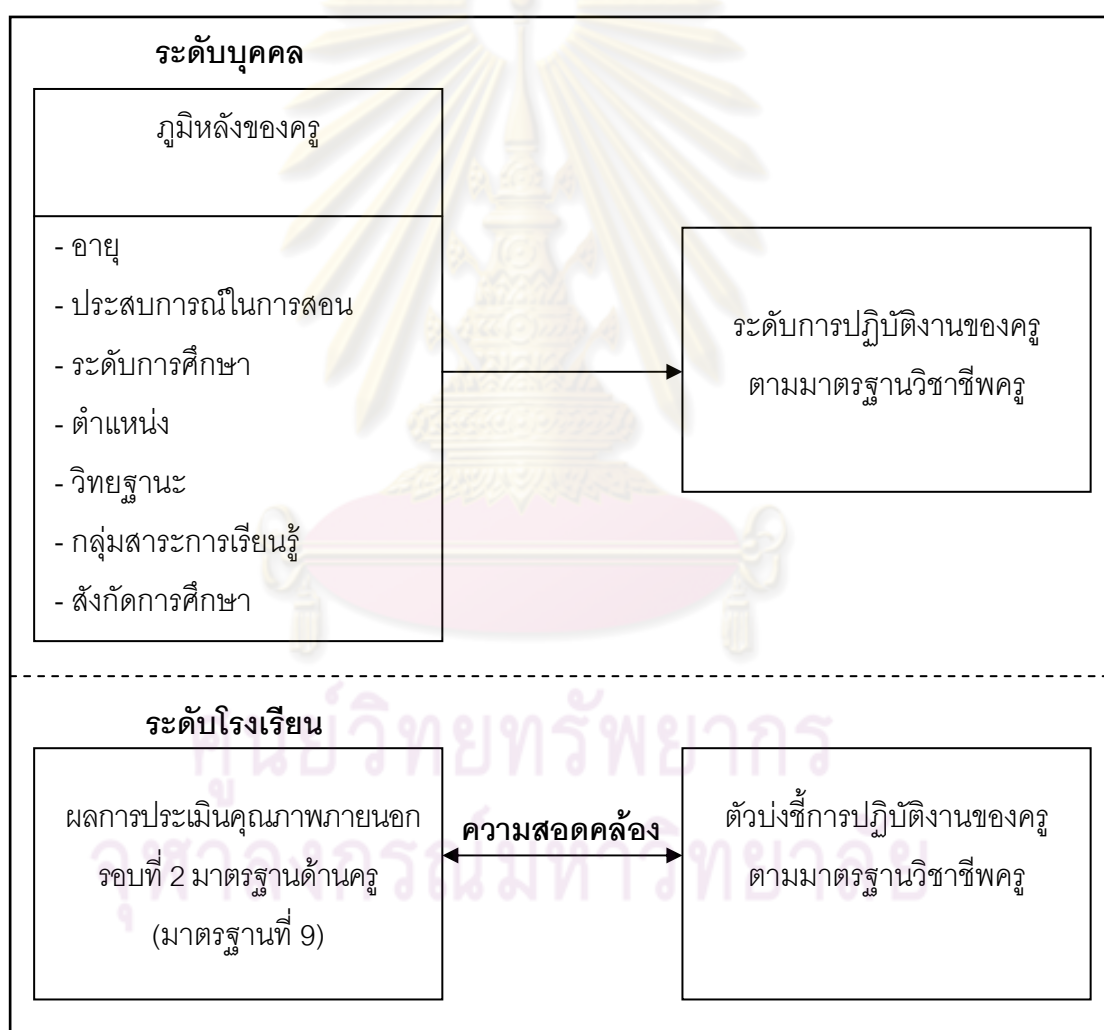
Kyriakides; Creemers และ Antoniou (2009) ได้ร่วมกันทำการวิจัยเพื่อศึกษา พฤติกรรมการสอนของครูจะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์และคุณภาพของนักเรียนหรือไม่ โดยพิจารณา จากทักษะต่างๆ ของครูที่เป็นพฤติกรรมในการจัดการเรียนการสอนของครู ในการวิจัยนักวิจัยได้ สร้างโมเดลเพื่อแสดงคุณลักษณะการสอนของครูที่มีคุณภาพ ประกอบด้วย การนิเทศให้คำแนะนำ นักเรียน การประยุกต์ดัดแปลงในการสอน มีคำถามในชั้นเรียน การวัดและประเมินผล ความสามารถในการจัดการเกี่ยวกับเวลา รวมถึงบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในชั้นเรียน ผลการวิจัยพบว่า คุณภาพของการสอน นโยบายทางการศึกษาของภาครัฐ และนโยบายระดับ โรงเรียนจะส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียน ครูที่มีคุณภาพในการสอนและมีประสิทธิภาพในการจัดการ การเรียนการสอนที่สูงจะทำให้ผลการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น

Duffy และ Lent (2009) ได้ทำการวิจัยเพื่อศึกษาโมเดลความพึงพอใจในการทำงาน ของครูในประเทศสหรัฐอเมริกา ทำการสำรวจข้อมูลจากครูที่สอนในโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นครูจำนวน 366 คน เป็นเพศชายจำนวน 295 และหญิงจำนวน 70 คน มีอายุเฉลี่ย 44.59 ปี และอายุเฉลี่ยในการทำงาน 15.69 ปี ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาดังนี้ประกอบด้วยตัวแปร แฝงภายในคือ ความพอใจในการทำงาน ตัวแปรแฝงภายนอกคือ เจื่อนไขของงาน เป้าหมาย การพัฒนาตนเอง เป้าหมายการสนับสนุน ประสิทธิภาพของตนเอง และบุคลิกลักษณะและความรู้สึกส่วนตัว ผลการวิจัยพบว่า โมเดลที่ใช้ในการวิจัยมีความกลมกลืนสอดคล้องกันกับข้อมูล ที่ได้จากการวิจัย โดยเจื่อนไขของงาน ประสิทธิภาพของตนเอง และบุคลิกลักษณะและความรู้สึก ส่วนตัว ส่งผลทางตรงต่อความพึงพอใจในการทำงานของครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 5 กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องพบว่า ภูมิหลังของครูได้แก่ อายุ ประสบการณ์ในการสอน ระดับการศึกษา ตำแหน่ง วิทยฐานะ กลุ่มสาระการเรียนรู้ และสังกัดการศึกษา ของครู จะส่งผลต่อระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครู ผลการประเมินคุณภาพ ภายนอกด้านครูในมาตรฐานที่ 9 จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) จะมีความสอดคล้องกันกับตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูที่คุรุสภา กำหนด ซึ่งผู้วิจัยสามารถนำมาสร้างเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยได้ดังนี้

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ต้องการศึกษาระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูจะเป็นเช่นไร และตัวบ่งชี้ที่สะท้อนความแตกต่างของระดับการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนที่มีผลการประเมินคุณภาพภายนอกในมาตรฐานด้านครูที่ต่างกันประกอบด้วยตัวบ่งชี้อะไรบ้าง เพื่อเป็นการศึกษาและหาคำตอบผู้วิจัยมีวิธีและกระบวนการในการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) และสังกัดกรุงเทพมหานคร (กทม.) เป็นโรงเรียนที่ได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบที่ 2 จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร ประกอบด้วยโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) จำนวน 160 โรงเรียน และโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 435 โรงเรียน ดังนั้นประชากรทั้งหมด รวม 595 โรงเรียน (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2552)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ โรงเรียนจำนวน 239 โรงเรียน ซึ่งได้จากการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้แนวคิดของทาโร ยามาเน่ ที่ระดับความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$ (Taro Yamane, 1970 อ้างถึงใน วรวิณี แกมเกต, 2549) เพื่อป้องกันข้อมูลสูญหายผู้วิจัยจึงใช้ขนาดกลุ่มตัวอย่างเพิ่มขึ้นอีกร้อยละ 30 ดังนั้นขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ โรงเรียนจำนวน 316 โรงเรียน เลือกโรงเรียนโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling) ใช้ผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบที่ 2 ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา มาตรฐานด้านครู มาตรฐานที่ 9 มาเป็นเกณฑ์ในการสุ่มเลือก และทำการสุ่มครูแต่ละโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยนี้เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติงานของครูในแต่ละโรงเรียนตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม โรงเรียนละ 8 คน รวมจำนวนครูทั้งสิ้น 2,528 คน

การสุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ คือ โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) และสังกัดกรุงเทพมหานคร (กทม.) เป็นโรงเรียนที่ได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่ 2 จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร จำนวน 316 โรงเรียน และทำการสุ่มครูผู้สอนในแต่ละโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยนี้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม โรงเรียนละ 8 คน รวมทั้งสิ้น 2,528 คน และมีขั้นตอนในการสุ่มตัวอย่าง 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. แบ่งโรงเรียนตามสังกัดการศึกษา โดยผู้วิจัยทำการแบ่งโรงเรียนในเขตกรุงเทพมหานครออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ 1 คือ โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) กลุ่มที่ 2 คือ โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร (กทม.)

2. ทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling) ตามผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่ 2 ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) มาตรฐานด้านครู ในมาตรฐานที่ 9 คือ คะแนนน้อยกว่าหรือเท่ากับ 1.74 ระดับคุณภาพคือปรับปรุง คะแนนระหว่าง 1.75-2.74 ระดับคุณภาพคือพอใช้ คะแนนระหว่าง 2.75-3.49 ระดับคุณภาพคือดี และคะแนนระหว่าง 3.50-4.00 ระดับคุณภาพคือดีมาก จากผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่ 2 มาตรฐานด้านครูในมาตรฐานที่ 9 ของสมศ. พบว่าโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) มีโรงเรียนจำนวน 11 โรงเรียน ที่มีระดับคุณภาพพอใช้ จำนวน 60 โรงเรียน มีระดับคุณภาพดี และจำนวน 89 โรงเรียน มีระดับคุณภาพดีมาก แต่ไม่มีโรงเรียนใดเลยในสังกัดที่มีระดับคุณภาพปรับปรุง และพบว่าโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร (กทม.) มีโรงเรียนจำนวน 6 โรงเรียน ที่มีระดับคุณภาพปรับปรุง จำนวน 29 โรงเรียน มีระดับคุณภาพพอใช้ จำนวน 238 โรงเรียน มีระดับคุณภาพดี และจำนวน 162 โรงเรียน มีระดับคุณภาพดีมาก (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2552) ในการวิจัยครั้งนี้ต้องการกลุ่มตัวอย่างจำนวน 316 โรงเรียน โดยให้แต่ละระดับคุณภาพของโรงเรียนทั้งสองสังกัดมีจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เท่าเทียมกัน แต่จากผลการประเมินของสมศ. ดังกล่าวพบว่าระดับคุณภาพปรับปรุงมีจำนวนโรงเรียนเพียง 6 โรงเรียน เท่านั้นเฉพาะในสังกัดกทม. เนื่องจากมีจำนวนน้อยผู้วิจัยจึงใช้จำนวนทั้งหมดมาเป็นกลุ่มตัวอย่าง ระดับคุณภาพพอใช้มีจำนวนโรงเรียนในสังกัดกทม. จำนวน 29 โรงเรียน และสังกัดสพฐ. จำนวน 11 โรงเรียน รวมทั้งสองสังกัดการศึกษาเป็น 40 โรงเรียน เนื่องจากมีจำนวนน้อยผู้วิจัยจึงใช้จำนวนทั้งหมดมาเป็นกลุ่มตัวอย่าง ระดับคุณภาพดีในสังกัด สพฐ. มีโรงเรียนจำนวน 60 โรงเรียน เนื่องจากมีจำนวนน้อยผู้วิจัยจึงใช้จำนวนทั้งหมดมาเป็นกลุ่มตัวอย่าง และเมื่อพิจารณาจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เหลือจาก

จำนวนที่ต้องการทั้งหมด 316 โรงเรียน พบว่ายังขาดกลุ่มตัวอย่างอีกจำนวน 210 โรงเรียน ดังนั้นเมื่อพิจารณาจากจำนวนโรงเรียนในระดับคุณภาพต่างๆ ที่ยังไม่ได้ทำการสุ่มคือ ระดับคุณภาพดีในสังกัดกทม. มีโรงเรียนจำนวน 238 โรงเรียน ระดับคุณภาพดีมากในสังกัดกทม. จำนวน 162 โรงเรียน และระดับคุณภาพดีมากในสังกัดสพฐ. จำนวน 89 โรงเรียน ผู้วิจัยต้องการให้มีจำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละระดับคุณภาพและสังกัดการศึกษาเท่ากันจึงทำการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) ในระดับคุณภาพดีและดีมากของโรงเรียนสังกัดกทม. จำนวนโรงเรียนแต่ละระดับคุณภาพเป็น 70 โรงเรียน และในระดับคุณภาพดีมากในสังกัดสพฐ. จำนวน 70 โรงเรียน ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 3.1

3. เมื่อได้โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างแล้ว ให้แต่ละโรงเรียนทำการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) เพื่อให้ครูผู้สอนในแต่ละโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทำแบบวัดการปฏิบัติงานของครูที่ผู้วิจัยได้ส่งไปตามโรงเรียนต่างๆ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง แยกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ละ 1 คน รวมจำนวนครู 2,528 คน จากจำนวนโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย 316 โรงเรียน

ตารางที่ 3.1 จำนวนโรงเรียนที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

ผลการประเมินคุณภาพ ภายนอกกรอบที่ 2 ของ สมศ. (มาตรฐานที่ 9)	จำนวน (โรงเรียน)					
	กทม.		สพฐ.		รวม	
	ทั้งหมด	กลุ่มตัวอย่าง	ทั้งหมด	กลุ่มตัวอย่าง	ทั้งหมด	กลุ่มตัวอย่าง
ปรับปรุง (≤ 1.74)	6	6	-	-	6	6
พอใช้ (1.75-2.74)	29	29	11	11	40	40
ดี (2.75-3.49)	238	70	60	60	298	130
ดีมาก (3.50-4.00)	162	70	89	70	239	140
รวม	435	175	160	141	595	316

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยในครั้งนี้เป็นแบบวัดการปฏิบัติงานของครูที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามกรอบของเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภา ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน จำนวน 12 มาตรฐาน (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2548) แบ่งเป็น 2 ตอน คือ **ตอนที่ 1** เป็นแบบวัดเกี่ยวกับสถานะภาพภูมิหลังของผู้ทำแบบวัดมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check-list) และ **ตอนที่ 2** เป็นแบบวัดการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูที่คุรุสภากำหนด มีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ

การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของครู ตลอดจนเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภา และเกณฑ์การพิจารณาเพื่อประเมินคุณภาพภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รอบที่ 2 (พ.ศ. 2549-2553)

2. สร้างเครื่องมือการวิจัย เป็นแบบวัดการปฏิบัติงานของครูเพื่อวัดระดับการปฏิบัติงานของครูตามกรอบของเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูที่คุรุสภากำหนด ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน จำนวน 12 มาตรฐาน ดังได้แสดงรายละเอียดในตารางที่ 3.2

3. นำแบบวัดการปฏิบัติงานของครูที่สร้างขึ้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม

4. แก้ไขและปรับปรุงแบบวัดการปฏิบัติงานของครูที่สร้างขึ้นตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และเมื่อผ่านการตรวจสอบปรับปรุงแก้ไขจนผ่านความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้วนำไปดำเนินการต่อไป

5. นำแบบวัดการปฏิบัติงานของครูที่ได้จากการปรับแก้ไขแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านการวัดและประเมินผลทางการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญที่มีความเชี่ยวชาญทางด้านมาตรฐานวิชาชีพครูรวมจำนวน 5 ท่าน โดยตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในด้านความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) ความสอดคล้องของข้อคำถาม (item-objective congruence, IOC) การใช้ภาษา และความถูกต้องของภาษา และนำมาปรับปรุงแก้ไข โดยมีเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้

1) เป็นนักวิชาการที่มีคุณวุฒิทางการวัดและประเมินผลและมีประสบการณ์ทำงานมากกว่า 5 ปี จำนวน 2 ท่าน

2) เป็นนักวิชาการที่มีความเชี่ยวชาญทางด้านมาตรฐานวิชาชีพครูและมีประสบการณ์ทำงานมากกว่า 5 ปี จำนวน 2 ท่าน

3) เป็นผู้อำนวยการโรงเรียนหรือครูที่มีความเชี่ยวชาญด้านมาตรฐานวิชาชีพครูและมีประสบการณ์ทำงานมากกว่า 5 ปี จำนวน 1 ท่าน

สำหรับการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ใช้ดัชนี IOC (item objective congruence) มีเงื่อนไขให้ผู้เชี่ยวชาญตัดสินอย่างเป็นระบบ ซึ่งมีลักษณะการให้คะแนน คือ

1	เมื่อแน่ใจว่า	รายการหรือข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับคำนิยาม
0	เมื่อไม่แน่ใจว่า	รายการหรือข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับคำนิยาม
-1	เมื่อแน่ใจว่า	รายการหรือข้อคำถามนั้นไม่สอดคล้องกับคำนิยาม

ในการวิจัย ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ที่ใช้ในการตัดสินความตรงเชิงเนื้อหา คือ ค่าดัชนี IOC (item objective congruence) ต้องมากกว่า 0.5 ($IOC > 0.5$) จึงถือว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับโครงสร้างและนิยามที่ต้องการวัด (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2544) ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) ความสอดคล้องของข้อคำถาม (item-objective congruence, IOC) โดยผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ตัดสิน ผู้วิจัยสามารถสรุปค่าดัชนี IOC (item objective congruence) ได้ดังตารางที่ 3.3 พบว่าไม่มีข้อคำถามใดที่มีค่าดัชนีต่ำกว่า 0.50 แสดงว่าข้อคำถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นมีความตรงเชิงเนื้อหาและความสอดคล้องของข้อคำถาม สามารถนำเอาข้อคำถามที่สร้างขึ้นในครั้งนี้ไปดำเนินการต่อไปในการวิจัยได้

6. นำแบบวัดการปฏิบัติงานของครูไปทดลองใช้ครั้งที่ 1 (try out 1) กับกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการสุ่มอย่างง่าย จำนวน 4 คน เป็นบุคคลที่ไม่ใช่คนในกลุ่มตัวอย่างที่จะเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยให้ทำแบบวัดการปฏิบัติงานของครูเพื่อดูเวลาและข้อเสนอนั้นๆ ในการทำแบบวัดการปฏิบัติงานของครู ผู้วิจัยทำการปรับปรุงแก้ไขแบบวัดการปฏิบัติงานของครูตามข้อเสนอนั้นๆ จากนั้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบก่อนนำไปดำเนินการต่อไป

7. นำแบบแบบวัดการปฏิบัติงานของครูที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ครั้งที่ 2 (try out 2) กับโรงเรียนจำนวน 4 โรงเรียน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง โดยเป็นครูผู้สอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ในแต่ละโรงเรียน จำนวน 32 คน แล้วนำข้อมูลที่ได้อาวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงแบบวัดความสอดคล้องภายใน (internal consistency reliability) โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha coefficient) เมื่อแบบวัดการปฏิบัติงานของครูผ่านการปรับปรุงและแก้ไขเรียบร้อยแล้ว นำไปดำเนินการต่อไป

8. นำแบบวัดการปฏิบัติงานของครูที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นและผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้วไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ แล้วนำผลที่ได้มาทำการวิเคราะห์ข้อมูล

ตารางที่ 3.2 จำนวนข้อคำถามที่สร้างขึ้นในแต่ละมาตรฐานด้านการปฏิบัติงานของครู

มาตรฐานที่	ความหมาย	จำนวนข้อ	น้ำหนัก ความสำคัญ (%)
1. ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการ เกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครู อยู่เสมอ	- การศึกษาค้นคว้าเพื่อพัฒนาตนเอง การเผยแพร่ผลงานทางวิชาการและ การเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการที่ องค์กรหรือหน่วยงานหรือสมาคม จัดขึ้น เช่น การประชุม การอบรม การสัมมนาและการประชุมปฏิบัติการ เป็นต้น ทั้งนี้ต้องมีผลงานหรือรายงาน ที่ปรากฏชัดเจน	4	8.16
2. ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรม ต่างๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ ผู้เรียน	- การเลือกอย่างชาญฉลาดด้วย ความรัก และหวังดีต่อผู้เรียน ดังนั้น ในการเลือกกิจกรรมการเรียนการสอน และกิจกรรมอื่นๆครูต้องคำนึงถึง ประโยชน์ที่จะเกิดแก่ผู้เรียนเป็น หลัก	4	8.16
3. มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็ม ตามศักยภาพ	- การใช้ความพยายามอย่างเต็ม ความสามารถของครูที่จะให้ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้ให้มากที่สุด ตามความ ถนัดความสนใจ ความต้องการโดย วิเคราะห์วินิจฉัยปัญหา ความต้องการ ที่แท้จริงของผู้เรียน ปรับเปลี่ยน วิธีการสอนที่จะให้ได้ผลดีกว่าเดิม รวมทั้งการส่งเสริมพัฒนาการด้าน ต่างๆ ตามศักยภาพของผู้เรียนแต่ละคน อย่างเป็นระบบ	4	8.16
4. พัฒนาแผนการสอนให้สามารถ ปฏิบัติได้เกิดผลจริง	- การเลือกใช้ ปรับปรุงหรือสร้าง แผนการสอน บันทึกการสอน หรือ เตรียมการสอนในลักษณะอื่นๆ ที่ สามารถนำไปใช้จัดกิจกรรมการเรียน การสอนให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ ของการเรียนรู้	5	10.21

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

มาตรฐานที่	ความหมาย	จำนวนข้อ	น้ำหนัก ความสำคัญ (%)
5. พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ	- การประดิษฐ์คิดค้น ผลิต เลือกใช้ ปรับปรุงเครื่องมืออุปกรณ์ เอกสาร สิ่งพิมพ์ เทคนิควิธีการต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์ของการเรียนรู้	4	8.16
6. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน	- การจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการแสวงหาความรู้ตามสภาพความแตกต่างของบุคคลด้วยการปฏิบัติจริง และสรุปความรู้ทั้งหลายได้ด้วยตนเอง ก่อให้เกิดค่านิยมและนิสัยในการปฏิบัติจนเป็นบุคลิกภาพถาวรติดตัวผู้เรียนตลอดไป	5	10.21
7. รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ	- การรายงานผลการพัฒนาผู้เรียนที่เกิดจากการปฏิบัติการเรียนการสอนให้ครอบคลุมสาเหตุปัจจัยและการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง โดยครูนำเสนอรายงานการปฏิบัติในรายละเอียด ดังนี้ 1) ปัญหาความต้องการของผู้เรียนที่ต้องได้รับการพัฒนา และเป้าหมายของการพัฒนาผู้เรียน 2) เทคนิควิธีการหรือนวัตกรรมการเรียนการสอนที่นำมาใช้เพื่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน และขั้นตอนวิธีการใช้เทคนิควิธีการหรือนวัตกรรมนั้นๆ 3) ผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามวิธีการที่กำหนดที่เกิดกับผู้เรียน 4) ข้อเสนอแนะแนวทางใหม่ๆ ในการปรับปรุงและพัฒนาผู้เรียนให้ได้ผลดียิ่งขึ้น	4	8.16

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

มาตรฐานที่	ความหมาย	จำนวนข้อ	น้ำหนัก ความสำคัญ (%)
8. ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน	- การแสดงออก การประพฤติและปฏิบัติในด้านบุคลิกภาพทั่วไป การแต่งกาย กิริยา วาจา และจริยธรรมที่เหมาะสมกับความเป็นครูอย่างสม่ำเสมอที่ทำให้ผู้เรียนเลื่อมใสศรัทธาและถือเป็นแบบอย่าง	4	8.16
9. ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์	- การตระหนักถึงความสำคัญ รัับฟังความคิดเห็นยอมรับในความรู้ความสามารถ ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ของเพื่อนร่วมงานด้วยความเต็มใจเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา และร่วมรับผลที่เกิดขึ้นจากการกระทำนั้น	4	8.16
10. ร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์	- การตระหนักถึงความสำคัญรับฟังความคิดเห็นยอมรับในความรู้ความสามารถของบุคคลอื่นในชุมชน และร่วมมือปฏิบัติงานเพื่อพัฒนางานของสถานศึกษาให้ชุมชนและสถานศึกษามีการยอมรับซึ่งกันและกัน และปฏิบัติงานร่วมกันด้วยความเต็มใจ	4	8.16
11. แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา	- คือการค้นหาสังเกตจดจำและรวบรวมข้อมูลข่าวสารตามสถานการณ์ของสังคมทุกด้าน โดยเฉพาะสารสนเทศเกี่ยวกับวิชาชีพครู สามารถวิเคราะห์วิจารณ์อย่างมีเหตุผลและใช้ข้อมูลประกอบการแก้ปัญหา พัฒนาตนเอง พัฒนางาน และพัฒนาสังคมได้อย่างเหมาะสม	4	8.16

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

มาตรฐานที่	ความหมาย	จำนวนข้อ	น้ำหนัก ความสำคัญ (%)
12. สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์	- การสร้างกิจกรรมการเรียนรู้โดยการนำเอาปัญหาหรือความจำเป็นในการพัฒนาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในการเรียนและการจัดกิจกรรมอื่นๆ ในโรงเรียนมากำหนดเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาของผู้เรียนที่ถาวร เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาของครูอีกแบบหนึ่งที่จะนำเอาวิกฤติต่างๆ มาเป็นโอกาสในการพัฒนาครูจำเป็นต้องมองมุมต่างๆ ของปัญหาแล้วผันมุมมองของปัญหาไปในการพัฒนา กำหนดเป็นกิจกรรมในการพัฒนาของผู้เรียน ครูจึงต้องเป็นผู้มองมุมบวกในสถานการณ์ต่างๆ ได้ กล้าที่จะเผชิญปัญหาต่างๆ มีสติในการแก้ปัญหาได้ตอบสนองของปัญหาต่างๆ ด้วยอารมณ์หรือแง่มุมแบบตรงตัว ครูสามารถมองหักมุมในทุกๆ โอกาสมองเห็นแนวทางที่นำสู่ผลก้าวหน้าของผู้เรียน	3	6.12
รวม		49	100

ตารางที่ 3.3 ผลการตรวจสอบเชิงเนื้อหาโดยการวิเคราะห์ค่าดัชนี IOC ของแบบวัดการปฏิบัติงานของครู

ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					IOC	ความหมาย	ข้อคำถามที่
1	2	3	4	5			
1	1	1	1	1	1.0	นำไปใช้ได้	1,3,4,5,6,7,8,10,11,12,13,17,18,19,24,25,26,27,28,29,30,31,32,33,34,35,37,39,40,42,43,44,47,48,49
0	1	1	1	1	0.8	นำไปใช้ได้	41
1	1	0	1	1	0.8	นำไปใช้ได้	2,9,14,15,16,20,21,22,23,27,36,38,45,46

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยซึ่งเป็นแบบวัดการปฏิบัติงานของครูที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น และผ่านการตรวจสอบเพื่อหาค่า IOC เพื่อดูความสอดคล้องของข้อคำถาม การใช้ภาษา และความถูกต้องของภาษาในเบื้องต้นโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ผู้วิจัยทำการปรับปรุงและแก้ไขตามคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ และนำเครื่องมือที่ผ่านการปรับปรุงและแก้ไขแล้วนั้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ทำการตรวจสอบความเหมาะสมอีกครั้ง และเมื่อเครื่องมือผ่านความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้ว ผู้วิจัยจึงนำเอาเครื่องมือที่จะใช้ในการวิจัยไปทำการทดลองใช้ครั้งที่ 1 และการทดลองใช้ครั้งที่ 2 ดังนี้

การทดลองใช้ครั้งที่ 1

เมื่อเครื่องมือที่สร้างขึ้นผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา และทำการปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยจึงนำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยซึ่งเป็นแบบวัดการปฏิบัติงานของครูมาทำการทดลองใช้ครั้งที่ 1 กับกลุ่มตัวอย่างที่ได้ทำการสุ่มไว้แล้วจำนวน 4 คน ซึ่งเป็นบุคคลที่ไม่ใช่คนในกลุ่มตัวอย่างที่จะเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย พบว่าครูที่ทำแบบวัดการปฏิบัติงานของครูใช้เวลาในการทำโดยเฉลี่ยประมาณ 3 นาที และได้มีข้อเสนอแนะต่างๆ จากการทำแบบวัดการปฏิบัติงานของครู ผู้วิจัยทำการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะดังกล่าวเพื่อให้แบบวัดการปฏิบัติงานของครูมีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น เมื่อทำการปรับปรุงแก้ไขเสร็จเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้นำแบบวัดการปฏิบัติงานของครูให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณา และเมื่อผ่านความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้วจึงนำไปดำเนินการต่อไป

ตารางที่ 3.4 ผลการทดลองใช้แบบวัดการปฏิบัติงานของครู ครั้งที่ 1

คนที่	ข้อเสนอแนะ
1	-
2	ให้พิจารณาข้อคำถามที่ 14 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ว่าควรตัดคำว่า “การเรียนรู้” ออกหรือไม่
3	ให้แก้ไขคำชี้แจงใหม่ไม่ควรใช้คำซ้ำซ้อน
4	ให้แก้ไขสังกัดการศึกษาในตอนที่ 1 ข้อที่ 9 เพื่อให้ดูเข้าใจง่ายมากขึ้น

การทดลองใช้เครื่องมือครั้งที่ 2

ในการทดลองใช้แบบวัดการปฏิบัติงานของครูครั้งที่ 2 ผู้วิจัยจะทำการรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ได้สุ่มไว้แล้วจำนวน 32 คน ซึ่งเป็นบุคคลที่ไม่ใช่คนในกลุ่มตัวอย่างที่จะเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยจากโรงเรียนจำนวน 4 โรงเรียน ที่กำลังปฏิบัติการสอนอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 ประกอบด้วยครูที่สอนอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาคือโรงเรียนบ้านหนองบอนและโรงเรียนคลองมะขามเทศ ครูที่สอนอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาคือโรงเรียนราชดำริและโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า เมื่อทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากทั้ง 4 โรงเรียนเสร็จแล้วผู้วิจัยนำผลการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้มาทำการหาค่าความเที่ยง (Reliability) ในการทดสอบหาค่าความเที่ยงของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คำนวณด้วยโปรแกรม SPSS สามารถนำเสนอผลการวิเคราะห์ได้ดังนี้

การคำนวณหาค่าความเที่ยง โดยพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbah's Alpha Coefficient)

การคำนวณหาค่าความเที่ยงของแบบวัดการปฏิบัติงานของครูที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นใช้การหาค่าความเที่ยงแบบวัดความสอดคล้องภายใน โดยการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค (Cronbah's Alpha Coefficient) โดยมีกระบวนการดังนี้

ในการพิจารณาคุณภาพของแบบวัดการปฏิบัติงานของครู ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากแบบวัดการปฏิบัติงานของครูมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรม SPSS เพื่อคำนวณค่าความเที่ยงของแบบวัดการปฏิบัติงานของครู ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 32 คน ข้อคำถาม 49 ข้อ ความเที่ยงของแบบวัดการปฏิบัติงานของครูทั้งฉบับ (Reliability Coefficients) มีค่าความเที่ยงเป็น 0.971 แสดงว่าแบบแบบวัดการปฏิบัติงานของครูฉบับนี้สามารถนำไปใช้ได้ เนื่องจากมีค่าความเที่ยงสูง และเมื่อพิจารณาค่าความเที่ยงจำแนกตามมาตรฐานวิชาชีพครูพบว่ามาตรฐานวิชาชีพครูมาตรฐานที่ 5 คือ พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ ข้อคำถาม 4 ข้อ มีค่าความเที่ยงสูงสุดคือ 0.939 ส่วนมาตรฐานวิชาชีพครูมาตรฐานที่ 1 คือ ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ ข้อคำถาม 4 ข้อ มีค่าความเที่ยงต่ำสุดคือ 0.726 ดังแสดงไว้ในตารางที่ 3.5

ตารางที่ 3.5 ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbah's Alpha Coefficient)

ของแบบวัดการปฏิบัติงานของครูที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ข้อคำถาม	ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ของครอนบาค
<p>มาตรฐานที่ 1 : ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครู อยู่เสมอ</p> <p>1.ศึกษาค้นคว้าเพื่อพัฒนาตนเองทางวิชาการอย่างต่อเนื่อง</p> <p>2.นำเสนอผลงานทางวิชาการในที่ประชุมต่างๆ</p> <p>3.ส่งผลงานทางวิชาการไปลงในสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อเผยแพร่</p> <p>4.เข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนา และการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนา วิชาชีพครู</p>	0.726
<p>มาตรฐานที่ 2 : ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิด แก่ผู้เรียน</p> <p>5.เลือกกิจกรรมการเรียนการสอนโดยคำนึงถึงประโยชน์ที่ผู้เรียนจะได้รับ</p> <p>6.เลือกกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาความสามารถของผู้เรียนได้จริง</p> <p>7.เลือกกิจกรรมการเรียนการสอนที่น่าสนใจสำหรับผู้เรียน</p> <p>8.เลือกกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณธรรมและจริยธรรม</p>	0.878
<p>มาตรฐานที่ 3 : มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ</p> <p>9.มีความพยายามในการวิเคราะห์จุดเด่นและจุดด้อยของผู้เรียนเป็นรายบุคคล</p> <p>10.จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อตอบสนองความถนัดและความ สนใจของผู้เรียน</p> <p>11.มีความพยายามช่วยเหลือและติดตามเพื่อแก้ไขปัญหาทางการเรียนของ ผู้เรียน</p> <p>12.มีการปรับเปลี่ยนวิธีสอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้มากที่สุด</p>	0.908
<p>มาตรฐานที่ 4 : พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง</p> <p>13.เลือกใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างเต็ม ตามศักยภาพ</p> <p>14.จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีกิจกรรมการเรียนรู้หลากหลายวิธี</p> <p>15.นำผลการประเมินการเรียนของผู้เรียนมาออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้</p> <p>16.ประเมินและปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ของตนอย่างต่อเนื่อง</p> <p>17.มีการบันทึกหลังการสอนทุกครั้ง เพื่อนำข้อมูลไปปรับปรุงแผนการจัดการ เรียนรู้</p>	0.876

ตารางที่ 3.5 (ต่อ)

ข้อคำถาม	ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ของครอนบาค
<p>มาตรฐานที่ 5 : พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ</p> <p>18.ผลิตสื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนการสอน</p> <p>19.จัดหาหรือเลือกใช้สื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียน</p> <p>20.จัดหาและเลือกใช้สื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนการสอน</p> <p>21.ประเมินผลการใช้สื่อการเรียนการสอนและปรับปรุงให้มีความเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนการสอน</p>	0.939
<p>มาตรฐานที่ 6 : จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน</p> <p>22.จัดกิจกรรมอย่างหลากหลายเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง</p> <p>23.จัดกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง</p> <p>24.จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนมีทักษะในการแก้ปัญหา</p> <p>25.จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง</p> <p>26.จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนค้นหาความรู้และสรุปความคิดรวบยอดได้เอง</p>	0.905
<p>มาตรฐานที่ 7 : รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ</p> <p>27.มีการรายงานสภาพปัญหาและความต้องการของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ</p> <p>28.มีการรายงานผลการใช้วัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อการพัฒนาผู้เรียน</p> <p>29.มีการรายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนจากกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง</p> <p>30.มีการจัดทำข้อเสนอแนะและแนวทางในการปรับปรุงเพื่อพัฒนาผู้เรียน</p>	0.807
<p>มาตรฐานที่ 8 : ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน</p> <p>31.แต่งกายสุภาพเรียบร้อยเหมาะสมกับกาลเทศะ</p> <p>32.มีกิจกรรมรยาทเรียบร้อยสามารถเป็นแบบอย่างต่อผู้เรียนได้</p> <p>33.พูดจาด้วยความสุภาพอ่อนหวาน</p> <p>34.มีคุณธรรมจริยธรรมที่เหมาะสมกับความเป็นครู</p>	0.888
<p>มาตรฐานที่ 9 : ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์</p> <p>35.ตระหนักถึงความสำคัญของการทำงานร่วมกันเป็นทีมกับเพื่อนร่วมงาน</p> <p>36.รับฟังความคิดเห็นของเพื่อนร่วมงาน</p>	0.911

ตารางที่ 3.5 (ต่อ)

ข้อคำถาม	ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ของครอนบาค
มาตรฐานที่ 9 (ต่อ) 37. ร่วมมือปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ที่ส่งเสริมผู้เรียนด้วยความเต็มใจตามความรู้ ความสามารถของตน 38. มีความรับผิดชอบต่อผลที่เกิดขึ้นจากการทำงานร่วมกันกับเพื่อนร่วมงาน	
มาตรฐานที่ 10 : ร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์ 39. ตระหนักถึงความสำคัญของการร่วมมือกับคนในชุมชนเพื่อพัฒนา สถานศึกษา 40. ยอมรับในความรู้ความสามารถของคนในชุมชน 41. ยอมรับความคิดเห็นของบุคคลอื่นในชุมชนและนำเอาแนวคิดมาพัฒนา และปรับปรุงการทำงานของตน 42. ร่วมมือกับชุมชนเพื่อพัฒนางานของสถานศึกษาด้วยความเต็มใจ	0.916
มาตรฐานที่ 11 : แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา 43. แสวงหาความรู้ ข้อมูลข่าวสารต่างๆ ตามสถานการณ์ของสังคมที่เป็น ปัจจุบัน 44. มีระบบในการจัดเก็บ การวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสารอย่างเป็นระบบ 45. นำข้อมูลข่าวสารที่ทันต่อสถานการณ์ปัจจุบันมาใช้ในการจัดการเรียน การสอน 46. ใช้ข้อมูลข่าวสารในการแก้ไขปัญหา การพัฒนาตนเอง พัฒนางาน และ พัฒนาสังคม	0.876
มาตรฐานที่ 12 : สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์ 47. นำปัญหาและอุปสรรคมาจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนได้ 48. มองปัญหาและอุปสรรคเป็นโอกาสในการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน 49. เมื่อพบปัญหาและอุปสรรคสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่าง มีสติโดยไม่ใช้อารมณ์	0.889
รวม 12 มาตรฐาน (49 ตัวบ่งชี้)	0.971

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ส่งแบบวัดการปฏิบัติงานของครูไปยังโรงเรียนต่างๆ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยจำนวน 316 โรงเรียน พร้อมกันนี้ผู้วิจัยได้ติดต่อและประสานงานกับโรงเรียนทางโทรศัพท์ ทำให้ได้รับแบบวัดการปฏิบัติงานของครูกลับคืนมาจำนวน 244 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 77.2 สรุปกระบวนการในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยและอัตราการตอบกลับของแบบวัดการปฏิบัติงานของครูดังนี้

1. วันที่ 9-15 พฤศจิกายน 2552 ผู้วิจัยดำเนินการขอหนังสือขอความร่วมมือเพื่อแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในการวิจัยและหนังสือขอความร่วมมือทำแบบวัดการปฏิบัติงานของครู จากคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อส่งถึงผู้เชี่ยวชาญและผู้อำนวยการโรงเรียนของโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

2. วันที่ 14-20 มกราคม 2553 จัดส่งหนังสือขอความร่วมมือทำแบบวัดการปฏิบัติงานของครูและแบบวัดการปฏิบัติงานของครูทางไปรษณีย์ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนเพื่อให้แจกแบบวัดการปฏิบัติงานของครูให้ครูในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ได้ทำแล้วทำการรวบรวมเพื่อส่งแบบวัดการปฏิบัติงานของครูกลับคืนแก่ผู้วิจัย

3. วันที่ 27 มกราคม 2553 ถึงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2553 ติดตามและตรวจสอบการตอบกลับของแบบวัดการปฏิบัติงานของครู และบันทึกข้อมูลที่ตอบกลับ

4. วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2553 เป็นต้นไป เริ่มทำการวิเคราะห์ข้อมูลและทำการพิมพ์เพื่อนำเสนอผลการทำวิจัย

อัตราการตอบกลับของแบบวัดการปฏิบัติงานของครูในภาพรวมเมื่อคิดทั้งสองสังกัดการศึกษาพบว่าโรงเรียนที่มีระดับคุณภาพด้านครูในมาตรฐานที่ 9 ระดับคุณภาพปรับปรุงมีอัตราตอบแบบวัดการปฏิบัติงานของครูกลับคิดเป็นร้อยละ 100 ระดับคุณภาพพอใช้มีอัตราการตอบแบบวัดการปฏิบัติงานของครูกลับคิดเป็นร้อยละ 65.0 ระดับคุณภาพดีมีอัตราการตอบแบบวัดการปฏิบัติงานของครูกลับคิดเป็นร้อยละ 74.6 และระดับคุณภาพดีมากมีอัตราการตอบแบบวัดการปฏิบัติงานของครูกลับคิดเป็นร้อยละ 82.1 และอัตราการแบบวัดการปฏิบัติงานของครูกลับทั้งหมดทุกระดับคุณภาพคิดเป็นร้อยละ 77.2 จำนวน 244 โรงเรียน (ครูจำนวน 1,822 คน) ซึ่งถือว่าเป็นจำนวนที่เพียงพอต่อการวิจัยนี้ เพราะการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้แนวคิดของทาโร่ ยามาเน่ ที่ระดับความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$ พบว่าจำนวนกลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำที่ใช้ในการวิจัยคือโรงเรียนจำนวน 239 โรงเรียน ดังแสดงในตารางที่ 3.6

ตารางที่ 3.6 จำนวนแบบวัดการปฏิบัติงานของครูที่ส่งและตอบกลับคืน

ผลการประเมินคุณภาพ ภายนอกกรอบที่ 2 ของ สมศ. (มาตรฐานที่ 9)	จำนวนโรงเรียนที่ส่งแบบวัดการปฏิบัติงาน (โรงเรียน)								
	กทม.			สพฐ.			รวม		
	ส่ง	ตอบ กลับ	ร้อยละ (%)	ส่ง	ตอบ กลับ	ร้อยละ (%)	ส่ง	ตอบ กลับ	ร้อยละ (%)
ปรับปรุง (≤ 1.74)	6	6	100	-	-	-	6	6	100
พอใช้ (1.75-2.74)	29	19	66.5	11	7	63.6	40	26	65.0
ดี (2.75-3.49)	70	64	91.4	60	33	55.0	130	97	74.6
ดีมาก (3.50-4.00)	70	66	94.3	70	49	70.0	140	115	82.1
รวม	175	155	88.6	141	89	63.1	316	244	77.2

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อผู้วิจัยทำการรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการทำแบบวัดการปฏิบัติงานของครูแล้วผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น โดยใช้สถิติบรรยาย เพื่อบรรยายลักษณะของผู้ตอบแบบวัดการปฏิบัติงานของครู ลักษณะตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS วิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของสภาพภูมิหลังของกลุ่มตัวอย่างและค่าสถิติพื้นฐานของตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู ได้แก่ ค่าความถี่ และร้อยละ

2. การวิเคราะห์ระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูในภาพรวม จำแนกตามสังกัดการศึกษา และระดับชั้นที่ครูสอน โดยหาผลรวมระดับปฏิบัติงานของครูในแต่ละโรงเรียน (sum) ค่าเฉลี่ย (mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) ระดับปฏิบัติงานสูงสุด (maximum) และต่ำสุด (minimum) ทำการเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานของครูจำแนกตามระดับตัวแปรอายุ ประสบการณ์ในการสอน ระดับการศึกษา ตำแหน่ง วิทยฐานะ กลุ่มสาระการเรียนรู้ และสังกัดการศึกษา ด้วยการใช้สถิติการทดสอบการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS

3. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครู กับผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบที่ 2 มาตรฐานด้านครู ในมาตรฐานที่ 9 เพื่อดูร้อยละของโรงเรียนที่มีความสอดคล้องกันระหว่างระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูที่ครูสุภา กำหนดกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกมาตรฐานด้านครู ในมาตรฐานที่ 9 ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) เป็นรายตัวบ่งชี้และรายมาตรฐาน ทำการวิเคราะห์

ในภาพรวมทั้งสองสังกัดการศึกษา วิเคราะห์แยกตามสังกัดการศึกษา และระดับชั้นที่สอน โดยนำคะแนนเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูของแต่ละโรงเรียนมาหาความสัมพันธ์กับคะแนนที่ได้มาจากผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่ 2 มาตรฐานด้านครู ในมาตรฐานที่ 9 จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.)

จากเกณฑ์การประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ของตัวบ่งชี้ในแต่ละมาตรฐานของการประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่ 2 มีดังนี้คือ ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 1.74 ระดับคุณภาพคือปรับปรุง ตั้งแต่ 1.75-2.74 ระดับคุณภาพคือพอใช้ ตั้งแต่ 2.75-3.49 ระดับคุณภาพคือดี และตั้งแต่ 3.50-4.00 ระดับคุณภาพคือดีมาก (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2550) ผู้วิจัยจึงนำเกณฑ์ของสมศ. มาใช้ดังนี้คือ คะแนนเฉลี่ยระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูในแต่ละโรงเรียนที่ได้จากการตอบแบบวัดการปฏิบัติงานของครูระหว่าง 1.00-1.99 มีค่าเป็น 1 คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.00-2.99 มีค่าเป็น 2 คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.00-3.99 มีค่าเป็น 3 และคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 4.00-5.00 มีค่าเป็น 4 เมื่อทำการแปลงค่าเสร็จ ผู้วิจัยทำการทดสอบความสัมพันธ์กันโดยการทำ Cross tabulation เพื่อดูร้อยละของโรงเรียนที่มีความสอดคล้องกันระหว่างระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูที่คุรุสภา กำหนดกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกมาตรฐานด้านครู ในมาตรฐานที่ 9 ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS

4. การวิเคราะห์ตัวบ่งชี้คัดสรรการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูในการวิจัยนี้ เป็นตัวบ่งชี้ที่สะท้อนผลการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูที่คุรุสภา กำหนดกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกมาตรฐานด้านครูในมาตรฐานที่ 9 ของสมศ. มีเกณฑ์การคัดเลือกตัวบ่งชี้คัดสรรการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู คือเป็นตัวบ่งชี้ที่มีความสอดคล้องกันระหว่างการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูที่คุรุสภา กำหนดกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกมาตรฐานด้านครูในมาตรฐานที่ 9 ของสมศ. โดยพิจารณาจากความสัมพันธ์กันระหว่างระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกมาตรฐานด้านครูในมาตรฐานที่ 9 ของสมศ. ในแต่ละตัวบ่งชี้ที่มีค่าร้อยละของโรงเรียนที่มีความสอดคล้องกันระหว่างระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูที่คุรุสภา กำหนดกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกมาตรฐานด้านครู ในมาตรฐานที่ 9 ของสมศ. ตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไป

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ในการวิจัย 3 ประการด้วยกันคือ 1) เพื่อวิเคราะห์ระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครู 2) เพื่อวิเคราะห์ความสอดคล้องของตัวบ่งชี้ระหว่างระดับการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกมาตรฐานด้านครูในมาตรฐานที่ 9 ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา และ 3) เพื่อนำเสนอตัวบ่งชี้ที่คัดสรรสำหรับตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งการนำเสนอออกเป็น 4 ตอน ดังนี้คือ **ตอนที่ 1** ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของสภาพภูมิหลังของกลุ่มตัวอย่างและค่าสถิติพื้นฐานของตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู **ตอนที่ 2** ผลการวิเคราะห์ระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครู **ตอนที่ 3** ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบที่ 2 มาตรฐานด้านครูในมาตรฐานที่ 9 และ **ตอนที่ 4** ตัวบ่งชี้ที่คัดสรรสำหรับตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของสภาพภูมิหลังของกลุ่มตัวอย่างและค่าสถิติพื้นฐานของตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตอนนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ประกอบด้วย **ส่วนแรก** เป็นผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของสภาพภูมิหลังของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย โดยการนำเสนอค่าความถี่และร้อยละ **ส่วนที่สอง** เป็นผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู โดยการนำเสนอค่าความถี่และร้อยละ **ส่วนที่สาม** เป็นผลการวิเคราะห์สถิติพื้นฐานของระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูในแต่ละโรงเรียน โดยการนำเสนอผลรวมระดับปฏิบัติงานของครูในแต่ละโรงเรียน (sum) ค่าเฉลี่ย (mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) ระดับปฏิบัติงานสูงสุด (maximum) และต่ำสุด (minimum) และ **ส่วนที่สี่** เป็นผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบที่ 2 ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) มาตรฐานด้านครู ในมาตรฐานที่ 9 โดยการนำเสนอค่าความถี่และร้อยละ รายละเอียดต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของสภาพภูมิหลังของกลุ่มตัวอย่าง

จากผลการทำแบบวัดการปฏิบัติงานของครูที่ใช้ในการวิจัยนี้มีจำนวนครูทั้งหมด 1,822 คน จากโรงเรียนจำนวน 244 โรงเรียน ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของสภาพภูมิหลังของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในภาพรวมพบว่า ผู้ทำแบบวัดการปฏิบัติงานของครูส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 70.86) อายุมากกว่า 45 ปี มีจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 47.20) ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี (ร้อยละ 77.77) สอนมากกว่าหนึ่งกลุ่มสาระการเรียนรู้ขึ้นไปมีจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 19.15) ในขณะที่คนที่สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้เดียวมีจำนวนใกล้เคียงกันคืออยู่ระหว่างร้อยละ 9.28-11.36 ส่วนใหญ่สอนในระดับชั้นประถมศึกษา (ร้อยละ 63.12) มีประสบการณ์ในการสอนมากกว่า 25 ปี มีจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 34.80) ส่วนใหญ่ดำรงตำแหน่งครู (ร้อยละ 90.72) วิทยฐานะชำนาญการมีจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 48.90) ส่วนใหญ่ทำงานในสังกัดการศึกษา กรุงเทพมหานคร (ร้อยละ 65.09)

พิจารณาตามสังกัดการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่สอนอยู่ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ผู้ทำแบบวัดการปฏิบัติงานของครูส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 71.70) ส่วนใหญ่อายุมากกว่า 45 ปี (ร้อยละ 71.22) ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี (ร้อยละ 70.28) สอนมากกว่าหนึ่งกลุ่มสาระการเรียนรู้ขึ้นไปมีจำนวนน้อยที่สุด (ร้อยละ 5.35) ในขณะที่คนที่สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้เดียวมีจำนวนใกล้เคียงกันคืออยู่ระหว่างร้อยละ 10.38-13.68 ส่วนใหญ่สอนในระดับชั้นมัธยมศึกษา (ร้อยละ 85.85) ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการสอนมากกว่า 25 ปี (ร้อยละ 57.86) ส่วนใหญ่ดำรงตำแหน่งครู (ร้อยละ 93.40) ส่วนใหญ่มีวิทยฐานะชำนาญการ (ร้อยละ 58.33)

สังกัดกรุงเทพมหานคร (กทม.) ผู้ทำแบบวัดการปฏิบัติงานของครูส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 70.40) อายุมากกว่า 45 ปี มีจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 34.32) ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี (ร้อยละ 81.79) สอนมากกว่าหนึ่งกลุ่มสาระการเรียนรู้ขึ้นไปมีจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 26.56) ในขณะที่คนที่สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้เดียวมีจำนวนใกล้เคียงกันคืออยู่ระหว่างร้อยละ 7.08-11.21 ส่วนใหญ่สอนในระดับชั้นประถมศึกษา (ร้อยละ 89.38) มีประสบการณ์ในการสอนระหว่าง 6-10 ปี มีจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 25.63) ส่วนใหญ่ดำรงตำแหน่งครู (ร้อยละ 89.29) ยังไม่ได้รับวิทยฐานะมีจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 47.64) ดังแสดงไว้ในตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของตัวแปรภูมิหลังของครูที่ทำแบบวัดการปฏิบัติงานที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปร	สังกัดการศึกษา				รวม	
	กทม.		สพฐ.		จำนวน	ร้อยละ
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
1.เพศ						
ชาย	351	29.60	180	28.30	531	29.14
หญิง	835	70.40	456	71.70	1,291	70.86
รวม	1,186	100.00	636	100.00	1,822	100.00
2.อายุ						
ต่ำกว่า 30 ปี	197	16.60	71	11.16	268	14.71
31 – 35 ปี	320	27.00	25	3.93	345	18.94
36 – 40 ปี	133	11.20	25	3.93	158	8.67
41 – 45 ปี	129	10.88	62	9.75	191	10.49
มากกว่า 45 ปี	407	34.32	453	71.22	860	47.20
รวม	1,186	100.00	636	100.00	1,822	100.00
3.ระดับการศึกษาสูงสุด						
ปริญญาตรี	970	81.79	447	70.28	1,417	77.77
ปริญญาโท	211	17.79	181	28.46	392	21.51
ปริญญาเอก	-	-	4	0.63	4	0.22
อื่นๆ	5	0.42	4	0.63	9	0.49
รวม	1,186	100.00	636	100.00	1,822	100.00
4.กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอน						
ภาษาไทย	133	11.21	74	11.64	207	11.36
สุขศึกษาและพลศึกษา	104	8.77	77	12.11	181	9.93
คณิตศาสตร์	119	10.03	73	11.48	192	10.54
สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	84	7.08	69	10.85	153	8.40
วิทยาศาสตร์	117	9.87	87	13.68	204	11.20
ภาษาต่างประเทศ	118	9.95	83	13.05	201	11.03
ศิลปะ	93	7.84	73	11.48	166	9.11
การงานอาชีพและเทคโนโลยี	103	8.68	66	10.38	169	9.28
สอนมากกว่าหนึ่งกลุ่มสาระการเรียนรู้	315	26.56	34	5.35	349	19.15
รวม	1,186	100.00	636	100.00	1,822	100.00

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ตัวแปร	สังกัดการศึกษา				รวม	
	กทม.		สพฐ.		จำนวน	ร้อยละ
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
5.ระดับชั้นที่สอน						
ประถมศึกษา	1,060	89.38	90	14.15	1,150	63.12
มัธยมศึกษา	105	8.85	546	85.85	651	35.73
อื่นๆ	21	1.77	-	-	21	1.15
รวม	1,186	100.00	636	100.00	1,822	100.00
6.ประสบการณ์ในการสอน						
ต่ำกว่า 6 ปี	277	23.36	56	8.81	333	18.28
6 – 10 ปี	304	25.63	25	3.93	329	18.06
11 – 15 ปี	145	12.23	45	7.08	190	10.43
16 – 20 ปี	89	7.50	54	8.49	143	7.85
21 – 25 ปี	105	8.85	88	13.84	193	10.59
มากกว่า 25 ปี	266	22.43	368	57.86	634	34.80
รวม	1,186	100.00	636	100.00	1,822	100.00
7.ตำแหน่ง						
ครูผู้ช่วย	127	10.71	42	6.60	169	9.28
ครู	1,059	89.29	594	93.40	1,653	90.72
รวม	1,186	100.00	636	100.00	1,822	100.00
8.วิทยฐานะ						
ยังไม่ได้รับวิทยฐานะ	565	47.64	85	13.36	650	35.68
ชำนาญการ	520	43.84	371	58.33	891	48.90
ชำนาญการพิเศษ	98	8.26	166	26.10	264	14.49
เชี่ยวชาญ	-	-	10	1.57	10	0.55
เชี่ยวชาญพิเศษ	3	0.25	4	0.63	7	0.38
รวม	1,186	100.00	636	100.00	1,822	100.00
9.สังกัดการศึกษา						
สังกัดการศึกษา	1,186	100.00	636	100.00	1,822	100.00

2. ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู

ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู ซึ่งมีผู้ทำแบบวัดการปฏิบัติงานของครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้คือครู มีจำนวนทั้งหมด 1,822 คน จากโรงเรียน จำนวน 244 โรงเรียน ผู้วิจัยได้กำหนดระดับการปฏิบัติงานของครูออกเป็น 5 ระดับ ประกอบด้วย การปฏิบัติงานของครูอยู่ในระดับน้อยที่สุด (1) น้อย (2) ปานกลาง (3) มาก (4) และมากที่สุด (5)

ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู จากตัวบ่งชี้ระดับการปฏิบัติงานของครูจำนวน 49 ตัวบ่งชี้ พบว่าระดับการปฏิบัติงานของครูโดยภาพรวมมีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 49.17 โดยครูที่มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อยที่สุดมีจำนวนน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 0.78 และมีระดับการปฏิบัติงานของครูอยู่ในระดับน้อย ปานกลาง และมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 1.52 12.69 และ 35.84 ตามลำดับ

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล เมื่อพิจารณาตามตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูพบว่า ตัวบ่งชี้ที่ครูส่วนใหญ่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด มีจำนวนตัวบ่งชี้ 15 ตัว ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ข้อที่ 4) เข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนา และการประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อพัฒนาวิชาชีพครู 5) เลือกกิจกรรมการเรียนการสอนโดยคำนึงถึงประโยชน์ที่ผู้เรียนจะได้รับ 8) เลือกกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณธรรมและจริยธรรม 31) แต่งกายสุภาพ เรียบร้อยเหมาะสมกับกาลเทศะ 32) มีกิริยามารยาทเรียบร้อยสามารถเป็นแบบอย่างต่อผู้เรียนได้ 34) มีคุณธรรมจริยธรรมที่เหมาะสมกับความเป็นครู 35) ตระหนักถึงความสำคัญของการทำงาน ร่วมกันเป็นทีมกับเพื่อนร่วมงาน 36) รับฟังความคิดเห็นของเพื่อนร่วมงาน 37) ร่วมมือปฏิบัติ กิจกรรมต่างๆ ที่ส่งเสริมผู้เรียนด้วยความเต็มใจตามความรู้ความสามารถของตน 38) มีความรับผิดชอบ ต่อผลที่เกิดขึ้นจากการทำงานร่วมกันกับเพื่อนร่วมงาน 39) ตระหนักถึงความสำคัญของการร่วมมือ กับคนในชุมชนเพื่อพัฒนาสถานศึกษา 40) ยอมรับในความรู้ความสามารถของคนในชุมชน 41) ยอมรับความคิดเห็นของบุคคลอื่นในชุมชนและนำเอาแนวคิดมาพัฒนาและปรับปรุงการทำงาน ของตน 42) ร่วมมือกับชุมชนเพื่อพัฒนางานของสถานศึกษาด้วยความเต็มใจ และ 43) แสวงหา ความรู้ ข้อมูลข่าวสารต่างๆ ตามสถานการณ์ ของสังคมที่เป็นปัจจุบัน

ตัวบ่งชี้ที่ครูส่วนใหญ่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุดซึ่งมีจำนวนตัวบ่งชี้ทั้งหมด 32 ตัว ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ข้อที่ 1) ศึกษาค้นคว้าเพื่อพัฒนาตนเองทางวิชาการอย่างต่อเนื่อง 6) เลือก กิจกรรมที่มุ่งพัฒนาความสามารถของผู้เรียนได้จริง 7) เลือกกิจกรรมการเรียนการสอนที่น่าสนใจ

สำหรับผู้เรียน 9)มีความพยายามในการวิเคราะห์จุดเด่นและจุดด้อยของผู้เรียนเป็นรายบุคคล 10)จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อตอบสนองความถนัดและความสนใจของผู้เรียน 11)มีความพยายามช่วยเหลือและติดตามเพื่อแก้ไขปัญหาทางการเรียนของผู้เรียน 12)มีการปรับเปลี่ยนวิธีสอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้มากที่สุด 13)เลือกใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างเต็มตามศักยภาพ 14)จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีกิจกรรมการเรียนรู้หลากหลายวิธี 15)นำผลการประเมินการเรียนของผู้เรียนมาออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ 16)ประเมินและปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ของตนอย่างต่อเนื่อง 17)มีการบันทึกหลังการสอนทุกครั้ง เพื่อนำข้อมูลไปปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ 18)ผลิตสื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนการสอน 19)จัดหาหรือเลือกใช้สื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียน 20)จัดหาและเลือกใช้สื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนการสอน 21)ประเมินผลการใช้สื่อการเรียนการสอนและปรับปรุงให้มีความเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนการสอน 22)จัดกิจกรรมอย่างหลากหลายเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง 23)จัดกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง 24)จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนมีทักษะในการแก้ปัญหา 25)จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง 26)จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนค้นหาความรู้และสรุปความคิดรวบยอดได้เอง 27)มีการรายงานสภาพปัญหาและความต้องการของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ 28)มีการรายงานผลการใช้นวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อการพัฒนาผู้เรียน 29)มีการรายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนจากกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง 30)มีการจัดทำข้อเสนอแนะและแนวทางในการปรับปรุงเพื่อพัฒนาผู้เรียน 33)พูดจาด้วยความสุภาพอ่อนหวาน 44)มีระบบในการจัดเก็บ การวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสารอย่างเป็นระบบ 45)นำข้อมูลข่าวสารที่ทันต่อสถานการณ์ปัจจุบันมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน 46)ใช้ข้อมูลข่าวสารในการแก้ไขปัญหา การพัฒนาตนเอง พัฒนางาน และพัฒนาสังคม 47)นำปัญหาและอุปสรรคมาจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียน 48)มองปัญหาและอุปสรรคเป็นโอกาสในการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน 49)เมื่อพบปัญหาและอุปสรรคสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างมีสติโดยไม่ใช้อารมณ์

ตัวบ่งชี้ที่ครูส่วนใหญ่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางซึ่งมีจำนวนตัวบ่งชี้ 2 ตัว ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ข้อที่ 2) นำเสนอผลงานทางวิชาการในที่ประชุมต่างๆ และ 3) ส่งผลงานทางวิชาการไปลงในสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อเผยแพร่ ดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 จำนวนและร้อยละของระดับการปฏิบัติงานของครูตามตัวบ่งชี้ (n=1,822 คน)

ตัวบ่งชี้	จำนวนความถี่ (ร้อยละ) ของระดับการปฏิบัติงานของครู				
	1	2	3	4	5
มาตรฐานที่ 1 : ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับ การพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ					
1.ศึกษาค้นคว้าเพื่อพัฒนาตนเองทางวิชาการอย่างต่อเนื่อง	- (0.4)	7 (10.8)	197 (10.8)	1,141 (62.6)	477 (26.2)
2.นำเสนอผลงานทางวิชาการในที่ประชุมต่างๆ	116 (6.4)	295 (16.2)	779 (42.8)	514 (28.2)	118 (6.5)
3.ส่งผลงานทางวิชาการไปลงในสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อเผยแพร่	496 (27.2)	432 (23.7)	502 (27.6)	278 (15.3)	114 (6.3)
4.เข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนา และการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาวิชาชีพครู	6 (0.3)	18 (1.0)	212 (11.6)	784 (43.0)	802 (44.0)
มาตรฐานที่ 2 : ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ โดย คำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน					
5.เลือกกิจกรรมการเรียนการสอนโดยคำนึงถึงประโยชน์ที่ผู้เรียนจะได้รับ	- (0.1)	1 (0.1)	60 (3.3)	811 (44.5)	950 (52.1)
6.เลือกกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาความสามารถของผู้เรียนได้จริง	1 (0.1)	2 (0.1)	88 (4.8)	904 (49.6)	827 (45.4)
7.เลือกกิจกรรมการเรียนการสอนที่น่าสนใจสำหรับผู้เรียน	-	-	113 (6.2)	972 (53.3)	737 (40.5)
8.เลือกกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณธรรมและจริยธรรม	1 (0.1)	2 (0.1)	78 (4.3)	805 (44.2)	936 (51.4)
มาตรฐานที่ 3 : มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ					
9.มีความพยายามในการวิเคราะห์จุดเด่นและจุดด้อยของผู้เรียนเป็นรายบุคคล	1 (0.1)	18 (1.0)	318 (17.5)	1,010 (55.4)	475 (26.1)
10.จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อตอบสนองความถนัดและความสนใจของผู้เรียน	1 (0.1)	9 (0.5)	237 (13.0)	1,050 (57.6)	525 (28.8)
11.มีความพยายามช่วยเหลือและติดตามเพื่อแก้ไขปัญหาทางการเรียนของผู้เรียน	-	6 (0.3)	154 (8.5)	998 (54.8)	664 (36.4)
12.มีการปรับเปลี่ยนวิธีสอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมากที่สุด	1 (0.1)	5 (0.3)	156 (8.6)	1,047 (57.5)	613 (33.6)

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้	จำนวนความถี่ (ร้อยละ) ของระดับการปฏิบัติงานของครู				
	1	2	3	4	5
มาตรฐานที่ 4 : พัฒนแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง					
13.เลือกใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างเต็มตามศักยภาพ	1 (0.1)	4 (0.2)	176 (9.7)	1,091 (59.9)	550 (30.2)
14.จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีกิจกรรมการเรียนรู้หลากหลายวิธี	2 (0.1)	10 (0.5)	254 (13.9)	1,048 (57.5)	508 (27.9)
15.นำผลการประเมินการเรียนของผู้เรียนมาออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้	5 (0.3)	22 (1.2)	345 (18.9)	1,071 (58.8)	379 (20.8)
16.ประเมินและปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ของตนเองอย่างต่อเนื่อง	2 (0.1)	20 (1.1)	334 (18.3)	1,037 (56.9)	429 (23.5)
17.มีการบันทึกหลังการสอนทุกครั้ง เพื่อนำข้อมูลไปปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้	5 (0.3)	43 (2.4)	355 (19.5)	873 (47.9)	546 (30.0)
มาตรฐานที่ 5 : พัฒนสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ					
18.ผลิตสื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนการสอน	2 (0.1)	25 (1.4)	408 (22.4)	998 (54.8)	389 (21.4)
19.จัดหาหรือเลือกใช้สื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียน	1 (0.1)	7 (0.4)	281 (15.4)	1,107 (60.8)	426 (23.4)
20.จัดหาและเลือกใช้สื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนการสอน	-	9 (0.5)	235 (12.9)	1,107 (60.8)	471 (25.9)
21.ประเมินผลการใช้สื่อการเรียนการสอนและปรับปรุงให้มีความเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนการสอน	1 (0.1)	36 (2.0)	459 (25.2)	973 (53.4)	353 (19.4)
มาตรฐานที่ 6 : จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน					
22.จัดกิจกรรมอย่างหลากหลายเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง	1 (0.1)	9 (0.5)	285 (15.6)	1,047 (57.5)	480 (26.3)
23.จัดกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง	-	16 (0.9)	270 (14.8)	1,033 (56.7)	503 (27.6)
24.จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนมีทักษะในการแก้ปัญหา	-	7 (0.4)	269 (14.8)	1,067 (58.6)	479 (26.3)
25.จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง	-	5 (0.3)	175 (9.6)	961 (52.7)	681 (37.4)

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้	จำนวนความถี่ (ร้อยละ) ของระดับการปฏิบัติงานของครู				
	1	2	3	4	5
26.จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนค้นหา ความรู้และสรุปความคิดรวบยอดได้เอง	-	10 (0.5)	326 (17.9)	1,096 (60.2)	390 (21.4)
มาตรฐานที่ 7 : รายงานผลการพัฒนาคุณภาพ ของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ					
27.มีการรายงานสภาพปัญหาและความต้องการของ ผู้เรียนอย่างเป็นระบบ	12 (0.7)	64 (3.5)	569 (31.2)	885 (48.6)	292 (16.0)
28.มีการรายงานผลการใช้นวัตกรรมการเรียนการสอน เพื่อการพัฒนาผู้เรียน	16 (0.9)	85 (4.7)	600 (32.9)	851 (46.7)	270 (14.8)
29.มีการรายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนจาก กิจกรรมการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง	8 (0.4)	60 (3.3)	463 (25.4)	952 (52.3)	339 (18.6)
30.มีการจัดทำข้อเสนอแนะและแนวทางในการปรับปรุง เพื่อพัฒนาผู้เรียน	7 (0.4)	66 (3.6)	496 (27.2)	938 (51.5)	315 (17.3)
มาตรฐานที่ 8 : ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน					
31.แต่งกายสุภาพเรียบร้อยเหมาะสมกับกาลเทศะ	-	2 (0.1)	54 (3.0)	608 (33.4)	1,158 (63.6)
32.มีกิจกรรมรยาทเรียบร้อยสามารถเป็นแบบอย่างต่อ ผู้เรียนได้	-	3 (0.2)	52 (2.9)	689 (37.8)	1,078 (59.2)
33.พูดจาด้วยความสุภาพอ่อนหวาน	-	2 (0.1)	115 (6.3)	858 (47.1)	847 (46.5)
34.มีคุณธรรมจริยธรรมที่เหมาะสมกับความเป็นครู	-	2 (0.1)	23 (1.3)	565 (31.0)	1,232 (67.6)
มาตรฐานที่ 9 : ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษา อย่างสร้างสรรค์					
35.ตระหนักถึงความสำคัญของการทำงานร่วมกันเป็น ทีมกับเพื่อนร่วมงาน	-	1 (0.1)	32 (1.8)	619 (34.0)	1,170 (64.2)
36.รับฟังความคิดเห็นของเพื่อนร่วมงาน	-	-	46 (2.5)	610 (33.5)	1,166 (64.0)
37.ร่วมมือปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ที่ส่งเสริมผู้เรียนด้วย ความเต็มใจตามความรู้ความสามารถของตน	-	-	36 (2.0)	626 (34.4)	1,160 (63.7)

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้	จำนวนความถี่ (ร้อยละ) ของระดับการปฏิบัติงานของครู				
	1	2	3	4	5
38.มีความรับผิดชอบต่อผลที่เกิดขึ้นจากการทำงาน รวมกันกับเพื่อนร่วมงาน	-	-	39 (2.1)	564 (31.0)	1,219 (66.9)
มาตรฐานที่ 10 : ร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์					
39.ตระหนักถึงความสำคัญของการร่วมมือกับคนใน ชุมชนเพื่อพัฒนาสถานศึกษา	-	2 (0.1)	84 (4.6)	787 (43.2)	949 (52.1)
40.ยอมรับในความรู้ความสามารถของคนในชุมชน	-	2 (0.1)	98 (5.4)	775 (42.5)	947 (52.0)
41.ยอมรับความคิดเห็นของบุคคลอื่นในชุมชนและ นำเอาแนวคิดมาพัฒนาและปรับปรุงการทำงานของตน	-	3 (0.2)	98 (5.4)	817 (44.8)	904 (49.6)
42.ร่วมมือกับชุมชนเพื่อพัฒนางานของสถานศึกษาด้วย ความเต็มใจ	3 (0.2)	6 (0.3)	123 (6.8)	748 (41.1)	942 (51.7)
มาตรฐานที่ 11 : แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา					
43.แสวงหาความรู้ ข้อมูลข่าวสารต่างๆ ตามสถานการณ์ ของสังคมที่เป็นปัจจุบัน	-	4 (0.2)	71 (3.9)	862 (47.3)	885 (48.6)
44.มีระบบในการจัดเก็บ การวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสาร อย่างเป็นระบบ	7 (0.4)	15 (0.8)	339 (18.6)	1,039 (57.5)	422 (23.2)
45.นำข้อมูลข่าวสารที่ทันต่อสถานการณ์ปัจจุบันมาใช้ ในการจัดการเรียนการสอน	-	4 (0.2)	162 (8.9)	1,056 (58.0)	600 (32.9)
46.ใช้ข้อมูลข่าวสารในการแก้ไขปัญหา การพัฒนา ตนเอง พัฒนางาน และพัฒนาสังคม	-	3 (0.2)	211 (11.6)	1,018 (55.9)	590 (32.4)
มาตรฐานที่ 12 : สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์					
47.นำปัญหาและอุปสรรคมาจัดกิจกรรมการเรียนการ สอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนได้	1 (0.1)	6 (0.3)	206 (11.3)	1,069 (58.7)	540 (29.6)
48.มองปัญหาและอุปสรรคเป็นโอกาสในการพัฒนา ศักยภาพของผู้เรียน	-	7 (0.4)	190 (10.4)	1,078 (59.2)	547 (30.0)
49.เมื่อพบปัญหาและอุปสรรคสามารถจัดกิจกรรมการ เรียนการสอนได้อย่างมีสติโดยไม่ใช้อารมณ์	2 (0.1)	1 (0.1)	154 (8.5)	1,063 (58.3)	602 (33.0)
รวม	699 (0.78)	1,356 (1.52)	11,327 (12.69)	43,900 (49.17)	31,996 (35.84)

3. ผลการวิเคราะห์สถิติพื้นฐานของระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูในแต่ละโรงเรียน

ผลการวิเคราะห์สถิติพื้นฐานของระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูในแต่ละโรงเรียน ซึ่งมีผู้ทำแบบวัดการปฏิบัติงานของครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้คือมีจำนวนทั้งหมด 1,822 คน จากโรงเรียนจำนวน 244 โรงเรียน โดยนำเสนอค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติงานของครู ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปฏิบัติงานสูงสุดและต่ำสุด แยกตามระดับผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบที่ 2 มาตรฐานด้านครู ในมาตรฐานที่ 9 ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ซึ่งมีทั้งหมด 4 ระดับ คือ ปรับปรุง พอใช้ ดี และดีมาก ผลการวิเคราะห์ในภาพรวมพบว่าครูมีค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูเป็น 4.18 อยู่ในระดับการปฏิบัติงานดีมาก ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.20 คะแนนต่ำสุดเท่ากับ 3.53 และคะแนนสูงสุดเท่ากับ 4.78

เมื่อพิจารณาตามผลการประเมินคุณภาพภายนอกมาตรฐานด้านครูของสมศ. ในระดับการปฏิบัติงานปรับปรุงมีจำนวนโรงเรียนทั้งหมดที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 6 โรงเรียน พบว่าครูมีค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูเป็น 4.28 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.13 คะแนนต่ำสุดเท่ากับ 4.14 และคะแนนสูงสุดเท่ากับ 4.52 ระดับการปฏิบัติงานพอใช้มีจำนวนโรงเรียนทั้งหมดที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 26 โรงเรียน พบว่าครูมีค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูเป็น 4.21 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.19 คะแนนต่ำสุดเท่ากับ 3.76 และคะแนนสูงสุดเท่ากับ 4.67 ระดับการปฏิบัติงานดีมีจำนวนโรงเรียนทั้งหมดที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 97 โรงเรียน พบว่าครูมีค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูเป็น 4.64 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.20 คะแนนต่ำสุดเท่ากับ 3.53 และคะแนนสูงสุดเท่ากับ 4.67 ระดับการปฏิบัติงานดีมากมีจำนวนโรงเรียนทั้งหมดที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 115 โรงเรียน พบว่าครูมีค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูเป็น 4.21 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.20 คะแนนต่ำสุดเท่ากับ 3.75 และคะแนนสูงสุดเท่ากับ 4.78 ดังตารางที่ 4.3 และรายละเอียดเพิ่มเติมอยู่ในภาคผนวก ง

ตารางที่ 4.3 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูจำแนกตามผลการประเมินคุณภาพจากสมศ.

ระดับการประเมิน (สมศ.)	ผลการประเมิน คุณภาพจากสมศ.	จำนวน โรงเรียน	ค่าสถิติพื้นฐานของระดับการปฏิบัติงานของครู			
			Mean	S.D.	Min	Max
ปรับปรุง (≤ 1.74)	0.80-1.72	6	4.28	0.13	4.14	4.52
พอใช้ (1.75-2.74)	1.77-2.56	26	4.21	0.19	3.76	4.67
ดี (2.75-3.49)	2.90-3.49	97	4.11	0.20	3.53	4.64
ดีมาก (3.50-4.00)	3.52-4.00	115	4.21	0.20	3.75	4.78
รวม		244	4.18	0.20	3.53	4.78

4. ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่ 2 ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) มาตรฐานด้านครู ในมาตรฐานที่ 9

ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่ 2 ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) มาตรฐานด้านครู ในมาตรฐานที่ 9 โดยการนำเสนอค่าความถี่และร้อยละพบว่า สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ได้ประเมินคุณภาพด้านครูออกเป็น 4 ระดับ ประกอบด้วย ระดับปรับปรุง (≤ 1.74) พอใช้ (1.75-2.74) ดี (2.75-3.49) และดีมาก (3.50-4.00) จากตารางการวิเคราะห์ข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นโรงเรียนในเขตกรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานคร (กทม.) และสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) จำนวน 244 โรงเรียน จากครูจำนวน 1,822 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นโรงเรียนที่มีผลการประเมินการปฏิบัติงานด้านครูจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาที่อยู่ในระดับดีมากมีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 47.13 ส่วนระดับปรับปรุงมีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 2.46 นอกจากนี้จำนวนโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 10.66 และ 39.75 ที่มีระดับผลการประเมินการปฏิบัติงานด้านครูจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับพอใช้และดี ตามลำดับ ดังตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 จำนวนและร้อยละของโรงเรียนที่จำแนกตามผลการประเมินคุณภาพภายนอก
รอบที่ 2 ของ สมศ. มาตรฐานด้านครู ในมาตรฐานที่ 9 (n=244 โรงเรียน)

ระดับการประเมิน	คะแนน	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
ปรับปรุง	≤ 1.74	6	2.46
พอใช้	1.75-2.74	26	10.66
ดี	2.75-3.49	97	39.75
ดีมาก	3.50-4.00	115	47.13
รวม		244	100

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครู

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตอนที่ 2 เป็นผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครู ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ระดับการปฏิบัติงานของครูในภาพรวม จำแนกตามสังกัดการศึกษา และระดับชั้นในการสอนของครู นอกจากนี้ยังทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานของครูจำแนกตามอายุ ประสบการณ์ในการสอน ระดับการศึกษา ตำแหน่ง วิทยฐานะ กลุ่มสาระการเรียนรู้ และสังกัดการศึกษาของครู ดังมีรายละเอียดต่างๆ ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ระดับการปฏิบัติงานของครูในภาพรวม จำแนกตามสังกัดการศึกษา และระดับชั้นในการสอนของครู

ผลการวิเคราะห์ระดับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูในภาพรวม จำแนกตามสังกัดการศึกษา และระดับชั้นในการสอนของครู จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นโรงเรียนจำนวน 244 โรงเรียน มีครูจำนวน 1,822 สังกัดกทม. จำนวน 1,186 คน สังกัดสพฐ. จำนวน 636 คน สอนอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาจำนวน 1,263 คน และสอนอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษา จำนวน 559 คน ผู้วิจัยได้กำหนดระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพโดยพิจารณาจากค่าคะแนนเฉลี่ยระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐาน ประกอบด้วย ระดับการปฏิบัติงานของครูที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยตามรายมาตรฐานอยู่ระหว่าง 1.00-1.99 มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อย ค่าคะแนนเฉลี่ยตามรายมาตรฐานอยู่ระหว่าง 2.00-2.99 มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง ค่าคะแนนเฉลี่ยตามรายมาตรฐานอยู่ระหว่าง 3.00-3.99 มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก และค่าคะแนนเฉลี่ยตามรายมาตรฐานอยู่ระหว่าง 4.00-5.00 มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากที่สุด ผลการวิเคราะห์โดยภาพรวมพบว่าครูมี

การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูที่ครูสุภากำหนดอยู่ในระดับดีมาก (Mean=4.18) โดยมีการปฏิบัติงานตามมาตรฐานที่ 9 ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์มีการปฏิบัติงานสูงที่สุดอยู่ในระดับมากที่สุด (Mean=4.63) และมีการปฏิบัติงานตามมาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอมีการปฏิบัติงานต่ำที่สุดอยู่ในระดับดี (Mean=3.51) เมื่อพิจารณาตามรายมาตรฐานวิชาชีพครูพบว่ามาตรฐานวิชาชีพครูจำนวน 10 มาตรฐาน ที่ครูมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากที่สุดประกอบด้วย มาตรฐานที่ 2 ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน มาตรฐานที่ 3 มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ มาตรฐานที่ 4 พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง มาตรฐานที่ 5 พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ มาตรฐานที่ 6 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรแก่ผู้เรียน มาตรฐานที่ 8 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน มาตรฐานที่ 9 ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ มาตรฐานที่ 10 ร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์ มาตรฐานที่ 11 แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา และมาตรฐานที่ 12 สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์ สำหรับมาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ และมาตรฐานที่ 7 รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบนั้น ครูมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับดี

เมื่อจำแนกตามสังกัดการศึกษาและระดับชั้นที่ครูสอนพบว่า ครูสังกัดกทท. ครูสังกัด สพฐ. ครูที่สอนในระดับชั้นประถมศึกษา และสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษา มีการปฏิบัติงานเช่นเดียวกันกับภาพรวม คือมีการปฏิบัติงานตามมาตรฐานที่ 9 ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์มีการปฏิบัติงานสูงที่สุดอยู่ในระดับมากที่สุด โดยครูสังกัด สพฐ. (Mean=4.63) และครูที่สอนในระดับชั้นมัธยมศึกษา (Mean=4.63) มีการปฏิบัติงานสูงกว่าครูสังกัดกทท. (Mean=4.62) และครูที่สอนในระดับชั้นประถมศึกษา (Mean=4.62) ส่วนการปฏิบัติงานตามมาตรฐานที่ 1) ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอมีการปฏิบัติงานต่ำที่สุด โดยครูสังกัด สพฐ. (Mean=4.47) และครูที่สอนในระดับชั้นมัธยมศึกษา (Mean=4.50) มีการปฏิบัติงานต่ำกว่าครูสังกัดกทท. (Mean=3.54) และครูที่สอนในระดับชั้นประถมศึกษา (Mean=4.52) ดังตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์ระดับการปฏิบัติงานของครูในภาพรวม จำแนกตามสังกัดการศึกษา และระดับชั้นในการสอนของครู

มาตรฐานวิชาชีพครู		ค่าสถิติพื้นฐาน						
		Mean	S.D.	Sk	ku	max	min	CV
มาตรฐานที่ 1		3.51	0.65	0.09	-0.29	5.00	1.25	0.19
สังกัดการศึกษา	กทม.	3.54	0.63	0.07	-0.30	5.00	1.75	0.18
	สพฐ.	3.47	0.69	0.15	-0.29	5.00	1.25	0.20
ระดับชั้นที่ครูสอน	ประถมศึกษา	3.52	0.64	0.09	-0.32	5.00	1.75	0.18
	มัธยมศึกษา	3.50	0.69	0.11	-0.28	5.00	1.25	0.20
มาตรฐานที่ 2		4.42	0.49	-0.42	-0.43	5.00	2.25	0.11
สังกัดการศึกษา	กทม.	4.45	0.47	-0.45	-0.27	5.00	2.25	0.11
	สพฐ.	4.38	0.51	-0.30	-0.67	5.00	2.75	0.12
ระดับชั้นที่ครูสอน	ประถมศึกษา	4.44	0.48	-0.46	-0.24	5.00	2.25	0.11
	มัธยมศึกษา	4.39	0.51	-0.27	-0.77	5.00	2.75	0.12
มาตรฐานที่ 3		4.18	0.51	-0.23	-0.08	5.00	2.00	0.12
สังกัดการศึกษา	กทม.	4.19	0.50	-0.24	-0.15	5.00	2.25	0.12
	สพฐ.	4.16	0.53	-0.20	0.01	5.00	2.00	0.13
ระดับชั้นที่ครูสอน	ประถมศึกษา	4.19	0.50	-0.21	-0.18	5.00	2.25	0.12
	มัธยมศึกษา	4.16	0.54	-0.26	0.06	5.00	2.00	0.13
มาตรฐานที่ 4		4.08	0.55	-0.30	0.18	5.00	1.80	0.13
สังกัดการศึกษา	กทม.	4.10	0.53	-0.40	0.56	5.00	2.00	0.13
	สพฐ.	4.03	0.58	-0.12	-0.31	5.00	1.80	0.14
ระดับชั้นที่ครูสอน	ประถมศึกษา	4.09	0.54	-0.41	0.66	5.00	1.80	0.13
	มัธยมศึกษา	4.04	0.58	-0.63	-0.56	5.00	2.40	0.14
มาตรฐานที่ 5		4.01	0.57	-0.17	0.23	5.00	1.50	0.14
สังกัดการศึกษา	กทม.	4.03	0.56	-0.18	-0.03	5.00	2.00	0.14
	สพฐ.	3.98	0.60	-0.15	0.07	5.00	1.50	0.15
ระดับชั้นที่ครูสอน	ประถมศึกษา	4.01	0.56	-0.15	-0.07	5.00	2.00	0.14
	มัธยมศึกษา	4.01	0.60	-0.22	0.15	5.00	1.50	0.15
มาตรฐานที่ 6		4.12	0.52	-0.18	-0.21	5.00	2.20	0.13
สังกัดการศึกษา	กทม.	4.12	0.52	-0.18	-0.13	5.00	2.20	0.13
	สพฐ.	4.12	0.53	-0.17	-0.33	5.00	2.60	0.13

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

มาตรฐานวิชาชีพครู		ค่าสถิติพื้นฐาน						
		Mean	S.D.	Sk	Ku	Max	Min	CV
มาตรฐานที่ 6 (ต่อ)		4.12	0.52	-0.18	-0.21	5.00	2.20	0.13
ระดับชั้นที่ครูสอน	ประถมศึกษา	4.11	0.52	-0.17	-0.15	5.00	2.20	0.13
	มัธยมศึกษา	4.13	0.52	-0.19	-0.32	5.00	2.80	0.13
มาตรฐานที่ 7		3.78	0.67	-0.40	0.31	5.00	1.00	0.18
สังกัดการศึกษา	กทม.	3.83	0.64	-0.41	0.49	5.00	1.00	0.17
	สพฐ.	3.68	0.71	-0.31	0.04	5.00	1.00	0.19
ระดับชั้นที่ครูสอน	ประถมศึกษา	3.82	0.65	-0.41	0.56	5.00	1.00	0.17
	มัธยมศึกษา	3.69	0.72	-0.32	-0.13	5.00	1.75	0.19
มาตรฐานที่ 8		4.56	0.47	-0.78	-0.12	5.00	2.25	0.10
สังกัดการศึกษา	กทม.	4.56	0.47	-0.86	0.19	5.00	2.25	0.10
	สพฐ.	4.54	0.46	-0.61	-0.69	5.00	3.00	0.10
ระดับชั้นที่ครูสอน	ประถมศึกษา	4.56	0.47	-0.86	0.15	5.00	2.25	0.10
	มัธยมศึกษา	4.54	0.46	-0.58	-0.77	5.00	3.00	0.10
มาตรฐานที่ 9		4.63	0.45	-0.88	-0.26	5.00	3.00	0.10
สังกัดการศึกษา	กทม.	4.62	0.45	-0.91	-0.10	5.00	3.00	0.10
	สพฐ.	4.63	0.45	-0.84	-0.55	5.00	3.00	0.10
ระดับชั้นที่ครูสอน	ประถมศึกษา	4.62	0.45	-0.91	-0.15	5.00	3.00	0.10
	มัธยมศึกษา	4.63	0.45	-0.84	-0.49	5.00	3.00	0.10
มาตรฐานที่ 10		4.45	0.53	-0.69	-0.01	5.00	2.00	0.12
สังกัดการศึกษา	กทม.	4.47	0.52	-0.70	-0.08	5.00	2.25	0.12
	สพฐ.	4.42	0.54	-0.66	0.10	5.00	2.00	0.12
ระดับชั้นที่ครูสอน	ประถมศึกษา	4.47	0.52	-0.66	-0.22	5.00	2.25	0.12
	มัธยมศึกษา	4.42	0.55	-0.72	0.33	5.00	2.00	0.12
มาตรฐานที่ 11		4.23	0.52	-0.20	-0.39	5.00	2.50	0.12
สังกัดการศึกษา	กทม.	4.28	0.51	-0.21	-0.41	5.00	2.75	0.12
	สพฐ.	4.20	0.53	-0.19	-0.37	5.00	2.50	0.13
ระดับชั้นที่ครูสอน	ประถมศึกษา	4.22	0.51	-0.24	-0.28	5.00	2.50	0.12
	มัธยมศึกษา	4.22	0.53	-0.13	-0.61	5.00	2.75	0.13

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

มาตรฐานวิชาชีพครู		ค่าสถิติพื้นฐาน						
		Mean	S.D.	Sk	Ku	Max	Min	CV
มาตรฐานที่ 12		4.20	0.55	-0.18	-0.11	5.00	1.67	0.13
สังกัดการศึกษา	กทม.	4.19	0.55	-0.21	0.08	5.00	1.67	0.13
	สพฐ.	4.21	0.56	-0.13	-0.45	5.00	2.67	0.13
ระดับชั้นที่ครูสอน	ประถมศึกษา	4.19	0.55	-0.20	0.04	5.00	1.67	0.13
	มัธยมศึกษา	4.24	0.55	-0.14	-0.47	5.00	2.67	0.13
รวมทั้งมาตรฐาน 12		4.18	0.40	-0.20	-0.25	5.00	2.76	0.10
สังกัดการศึกษา	กทม.	4.19	0.39	-0.25	-0.18	5.00	2.78	0.09
	สพฐ.	4.15	0.41	-0.10	-0.33	5.00	2.76	0.10
ระดับชั้นที่ครูสอน	ประถมศึกษา	4.19	0.39	-0.25	-0.16	5.00	2.76	0.09
	มัธยมศึกษา	4.16	0.41	-0.09	-0.41	5.00	3.02	0.10

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูโดยพิจารณาตามอายุของครู

จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครู จำแนกตามอายุของครู ประกอบด้วยครูที่มีอายุน้อยกว่า 30 ปี 31-35 ปี 36-40 ปี 41-45 ปี และอายุมากกว่า 45 ปี ขึ้นไป โดยใช้สถิติการทดสอบการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA) ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าระดับการปฏิบัติงานของครูที่มีอายุน้อยกว่า 30 ปี แตกต่างกับระดับการปฏิบัติงานของครูที่มีอายุระหว่าง 31-35 ปี 36-40 ปี 41-45 ปี และอายุมากกว่า 45 ปี ขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กล่าวคือครูที่มีอายุน้อยกว่า 30 ปี จะมีระดับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูน้อยกว่าครูที่มีอายุระหว่าง 31-35 ปี 36-40 ปี 41-45 ปี และอายุมากกว่า 45 ปี ขึ้นไป ดังตารางที่ 4.6 และ 4.7

ตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครู
จำแนกตามอายุของครู

แหล่งข้อมูล	SS	df	MS	F	Sig.
ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม	2.95	4	0.74	4.76	0.00*
ความแปรปรวนภายในกลุ่ม	282.00	1817	0.16	-	-
รวม	284.95	1821	-	-	-

หมายเหตุ ผลการทดสอบ Homogeneity of Variances ด้วยสถิติ Levene Statistic พบว่า ข้อมูลไม่ฝ่าฝืนข้อตกลงเบื้องต้น โดยค่าสถิติของตัวแปรตามในแต่ละกลุ่มมีความแปรปรวนเท่ากัน (Sig. = 0.12)

ตารางที่ 4.7 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายค่าของระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐาน
วิชาชีพครูจำแนกตามอายุของครู

อายุ	Mean	1	2	3	4	5
1.อายุน้อยกว่า 30 ปี	4.09	-	-0.11*	-0.12*	-0.13*	-0.09*
2.อายุ 31-35 ปี	4.20	-	-	-0.01	-0.02	0.02
3.อายุ 36-40 ปี	4.21	-	-	-	-0.01	0.03
4.อายุ 41-45 ปี	4.22	-	-	-	-	0.04
5.อายุมากกว่า 45 ปี	4.18	-	-	-	-	-

* The mean difference is significant at the 0.05 level.

3. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐาน วิชาชีพครูจำแนกตามประสบการณ์ในการสอนของครู

จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครู
จำแนกตามประสบการณ์สอนของครู ประกอบด้วยครูที่มีประสบการณ์สอนน้อยกว่า 6 ปี 6-10 ปี
11-15 ปี 16-20 ปี 21-25 ปี และอายุมากกว่า 25 ปี ขึ้นไป โดยใช้สถิติการทดสอบ การวิเคราะห์
ความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ระดับการปฏิบัติงาน
ของครูที่มีประสบการณ์สอนน้อยกว่า 6 ปี แตกต่างกับระดับการปฏิบัติงานของครูที่มี
ประสบการณ์สอนระหว่าง 6-10 ปี 11-15 ปี 16-20 ปี 21-25 ปี และอายุมากกว่า 25 ปี ขึ้นไป
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กล่าวคือครูที่มีประสบการณ์สอนน้อยกว่า 6 ปี จะมีระดับ

การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูน้อยกว่าครูที่มีประสบการณ์สอนระหว่าง 6-10 ปี 11-15 ปี 16-20 ปี 21-25 ปี และอายุมากกว่า 25 ปี ขึ้นไป ดังตารางที่ 4.8 และ 4.9

ตารางที่ 4.8 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครู
จำแนกตามประสบการณ์ในการสอนของครู

แหล่งข้อมูล	SS	df	MS	F	Sig.
ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม	2.76	5	0.55	3.56	0.00*
ความแปรปรวนภายในกลุ่ม	282.19	1816	0.16	-	-
รวม	284.95	1821	-	-	-

หมายเหตุ ผลการทดสอบ Homogeneity of Variances ด้วยสถิติ Levene Statistic พบว่า ข้อมูลไม่ฝ่าฝืนข้อตกลงเบื้องต้น โดยค่าสถิติของตัวแปรตามในแต่ละกลุ่มมีความแปรปรวนเท่ากัน (Sig. = 0.33)

ตารางที่ 4.9 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ของระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐาน
วิชาชีพครูจำแนกตามประสบการณ์ในการสอนของครู

ประสบการณ์ในการสอน	Mean	1	2	3	4	5	6
1.น้อยกว่า 6 ปี	4.10	-	-0.09*	-0.11*	-0.15*	-0.09*	-0.08*
2.อายุ 6-10 ปี	4.19	-	-	-0.02	-0.06	0.00	0.01
3.อายุ 11-15 ปี	4.21	-	-	-	-0.04	0.02	0.03
4.อายุ 16-20 ปี	4.25	-	-	-	-	0.06	0.07
5.อายุ 21-25 ปี	4.19	-	-	-	-	-	0.01
6.มากกว่า 25 ปี	4.18	-	-	-	-	-	-

* The mean difference is significant at the 0.05 level.

4. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครู ครูจำแนกตามระดับการศึกษาของครู

จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครู
จำแนกตามระดับการศึกษาของครู ประกอบด้วยครูที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี
ปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก โดยใช้สถิติการทดสอบการวิเคราะห์ ความแปรปรวน
ทางเดียว (one-way ANOVA) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ระดับการปฏิบัติงานของครูที่มีระดับ

การศึกษาศึกษาปริญญาตรีแตกต่างกันกับระดับการปฏิบัติงานของครูที่มีระดับการศึกษาศึกษาปริญญาโท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กล่าวคือครูที่มีระดับการศึกษาศึกษาปริญญาตรีจะมีระดับการปฏิบัติงาน ตามมาตรฐานวิชาชีพครูน้อยกว่าครูที่มีระดับการศึกษาศึกษาปริญญาโท ดังตารางที่ 4.10 และ 4.11

ตารางที่ 4.10 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครู จำแนกตามระดับการศึกษาของครู

แหล่งข้อมูล	SS	df	MS	F	Sig.
ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม	2.33	3	0.78	4.99	0.00*
ความแปรปรวนภายในกลุ่ม	282.62	1818	0.16	-	-
รวม	284.95	1821	-	-	-

หมายเหตุ ผลการทดสอบ Homogeneity of Variances ด้วยสถิติ Levene Statistic พบว่า ข้อมูลไม่ฝ่าฝืนข้อตกลงเบื้องต้น โดยค่าสถิติของตัวแปรตามในแต่ละกลุ่มมีความแปรปรวนเท่ากัน (Sig. = 0.49)

ตารางที่ 4.11 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายค่าของระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐาน วิชาชีพครูจำแนกตามระดับการศึกษาของครู

ระดับการศึกษา	Mean	1	2	3	4
1.ต่ำกว่าปริญญาตรี	4.03	-	-0.13	-0.21	-0.34
2.ปริญญาตรี	4.16	-	-	-0.08*	-0.21
3.ปริญญาโท	4.24	-	-	-	-0.13
4.ปริญญาเอก	4.37	-	-	-	-

* The mean difference is significant at the 0.05 level.

5. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐาน วิชาชีพครูจำแนกตามตำแหน่งของครู

จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครู จำแนกตามตำแหน่งของครู ประกอบด้วยตำแหน่งครูผู้ช่วยและครู โดยใช้สถิติการทดสอบการวิเคราะห์ ความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ระดับการปฏิบัติงาน ของครูที่มีตำแหน่งครูผู้ช่วยแตกต่างกันกับระดับการปฏิบัติงานของครูที่มีตำแหน่งครูอย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กล่าวคือครูที่มีตำแหน่งครู (Mean=4.19) จะมีระดับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูสูงกว่าครูที่มีตำแหน่งครูผู้ช่วย (Mean=4.02) ดังตารางที่ 4.12

ตารางที่ 4.12 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครู จำแนกตามตำแหน่งของครู

แหล่งข้อมูล	SS	df	MS	F	Sig.
ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม	4.58	1	4.58	29.71	0.00*
ความแปรปรวนภายในกลุ่ม	280.37	1820	0.15	-	-
รวม	284.95	1821	-	-	-

หมายเหตุ ผลการทดสอบ Homogeneity of Variances ด้วยสถิติ Levene Statistic พบว่า ข้อมูลไม่ฝ่าฝืนข้อตกลงเบื้องต้น โดยค่าสถิติของตัวแปรตามในแต่ละกลุ่มมีความแปรปรวนเท่ากัน (Sig. = 0.54)

6. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูจำแนกตามวิทยฐานะของครู

จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครู จำแนกตามวิทยฐานะของครู ประกอบด้วยครูที่ยังไม่ได้รับวิทยฐานะ ครูชำนาญการ ครูชำนาญการพิเศษ ครูเชี่ยวชาญ และครูเชี่ยวชาญพิเศษ โดยใช้สถิติการทดสอบการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ระดับการปฏิบัติงานของครูที่ยังไม่ได้รับวิทยฐานะแตกต่างกันกับระดับการปฏิบัติงานของครูวิทยฐานะเชี่ยวชาญและครูวิทยฐานะชำนาญการพิเศษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กล่าวคือครูวิทยฐานะชำนาญการพิเศษและครูวิทยฐานะเชี่ยวชาญจะมีระดับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูสูงกว่าครูที่ยังไม่ได้รับวิทยฐานะและพบว่าระดับการปฏิบัติงานของครูชำนาญการแตกต่างกันกับระดับการปฏิบัติงานของครูวิทยฐานะชำนาญการพิเศษและครูวิทยฐานะเชี่ยวชาญ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กล่าวคือครูวิทยฐานะชำนาญการพิเศษและครูวิทยฐานะเชี่ยวชาญจะมีระดับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูสูงกว่าครูวิทยฐานะชำนาญการ รายละเอียดแสดงไว้ในตารางที่ 4.13 และ 4.14

ตารางที่ 4.13 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครู
จำแนกตามวิทยฐานะของครู

แหล่งข้อมูล	SS	df	MS	F	Sig.
ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม	3.36	4	0.84	5.42	0.00*
ความแปรปรวนภายในกลุ่ม	281.59	1817	0.16	-	-
รวม	284.95	1821	-	-	-

หมายเหตุ ผลการทดสอบ Homogeneity of Variances ด้วยสถิติ Levene Statistic พบว่า ข้อมูลไม่ฝ่าฝืนข้อตกลงเบื้องต้น โดยค่าสถิติของตัวแปรตามในแต่ละกลุ่มมีความแปรปรวนเท่ากัน (Sig. = 0.16)

ตารางที่ 4.14 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายค่าของระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐาน
วิชาชีพครูจำแนกตามวิทยฐานะของครู

วิทยฐานะ	Mean	1	2	3	4	5
1. ยังไม่ได้รับวิทยฐานะ	4.14	-	-0.04	-0.11*	-0.35*	-0.21
2. ชำนาญการ	4.18	-	-	-0.07*	-0.31*	-0.18
3. ชำนาญการพิเศษ	4.25	-	-	-	-0.24	-0.11
4. เชี่ยวชาญ	4.49	-	-	-	-	0.13
5. เชี่ยวชาญพิเศษ	4.36	-	-	-	-	-

* The mean difference is significant at the 0.05 level.

7. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐาน วิชาชีพครูจำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ครูสอน

จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครู
จำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ครูสอน ประกอบด้วยกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สุขศึกษา
และพลศึกษา คณิตศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ
ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี และครูที่ทำการสอนมากกว่าหนึ่งกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยใช้
สถิติการทดสอบการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA) ผลการวิเคราะห์
ข้อมูลพบว่า ระดับการปฏิบัติงานของครูที่สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยแตกต่างกันกับ
ระดับการปฏิบัติงานของครูที่สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ อย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยครูที่สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยจะมีระดับการปฏิบัติงานตาม

มาตรฐานวิชาชีพครูสูงกว่าครูที่สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ และยังพบว่าระดับการปฏิบัติงานของครูที่สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี แตกต่างกันกับระดับการปฏิบัติงานของครูที่สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาต่างประเทศ และสอนมากกว่าหนึ่งกลุ่มสาระการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยครูที่สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี จะมีระดับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูสูงกว่าครูที่สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาต่างประเทศ และสอนมากกว่าหนึ่งกลุ่มสาระการเรียนรู้ ดังตารางที่ 4.15 และ 4.16

ตารางที่ 4.15 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครู จำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้

แหล่งข้อมูล	SS	df	MS	F	Sig.
ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม	2.49	8	0.31	2.00	0.04*
ความแปรปรวนภายในกลุ่ม	282.46	1813	0.16	-	-
รวม	284.95	1821	-	-	-

หมายเหตุ ผลการทดสอบ Homogeneity of Variances ด้วยสถิติ Levene Statistic พบว่า ข้อมูลไม่ฝ่าฝืนข้อตกลงเบื้องต้น โดยค่าสถิติของตัวแปรตามในแต่ละกลุ่มมีความแปรปรวนเท่ากัน (Sig. = 0.88)

ตารางที่ 4.16 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ของระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครู จำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ของครู

กลุ่มสาระการเรียนรู้	Mean	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.ภาษาไทย	4.21	-	0.02	0.06	0.02	0.06	0.08*	0.02	-0.05	0.06
2.สุขศึกษาและพลศึกษา	4.19	-	-	0.04	0.00	0.04	0.06	0.00	-0.07	0.04
3.คณิตศาสตร์	4.15	-	-	-	-0.04	-0.00	0.02	-0.04	-0.11*	0.00
4.สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	4.19	-	-	-	-	0.04	0.06	0.00	-0.07	0.04
5.วิทยาศาสตร์	4.15	-	-	-	-	-	0.02	-0.04	-0.11*	0.00
6.ภาษาต่างประเทศ	4.13	-	-	-	-	-	-	-0.07	-0.13*	-0.02
7.ศิลปะ	4.19	-	-	-	-	-	-	-	-0.07	0.04
8.การงานอาชีพและเทคโนโลยี	4.26	-	-	-	-	-	-	-	-	0.11*
9.สอนมากกว่าหนึ่งกลุ่มสาระการเรียนรู้	4.15	-	-	-	-	-	-	-	-	-

* The mean difference is significant at the 0.05 level.

8. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูจำแนกตามสังกัดการศึกษาของครู

จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครู จำแนกตามสังกัดการศึกษาของครู ประกอบด้วยสังกัดกรุงเทพมหานคร (กทม.) และสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) โดยใช้สถิติการทดสอบการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ครูสังกัดกรุงเทพมหานคร มีจำนวน 1,186 คน และครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีจำนวน 636 คน รวมจำนวนครูทั้งสิ้น 1,822 คน และระดับการปฏิบัติงานของครูสังกัดกรุงเทพมหานครแตกต่างกันกับระดับการปฏิบัติงานของครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กล่าวคือครูสังกัดกรุงเทพมหานคร (Mean=4.19) มีระดับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูสูงกว่าครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (Mean=4.15) ดังตารางที่ 4.17

ตารางที่ 4.17 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครู จำแนกตามสังกัดการศึกษาของครู

แหล่งข้อมูล	SS	df	MS	F	Sig.
ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม	0.88	1	0.88	5.61	0.02*
ความแปรปรวนภายในกลุ่ม	284.07	1820	0.16	-	-
รวม	284.95	1821	-	-	-

หมายเหตุ ผลการทดสอบ Homogeneity of Variances ด้วยสถิติ Levene Statistic พบว่า ข้อมูลไม่ฝ่าฝืนข้อตกลงเบื้องต้น โดยค่าสถิติของตัวแปรตามในแต่ละกลุ่มมีความแปรปรวนเท่ากัน (Sig. = 0.18)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่ 2 มาตรฐานด้านครู ในมาตรฐานที่ 9

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตอนต้นที่ 3 เป็นผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่ 2 มาตรฐานด้านครู ในมาตรฐานที่ 9 เพื่อดูร้อยละของโรงเรียนที่มีความสอดคล้องกันระหว่างระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูที่ครูสุภากำหนดกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกมาตรฐานด้านครู ในมาตรฐานที่ 9 ของสมศ. เป็นรายตัวบ่งชี้และรายมาตรฐาน ทำการวิเคราะห์ในภาพรวม วิเคราะห์แยกตามสังกัดการศึกษาและระดับชั้นที่สอน โดยนำคะแนนเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูของแต่ละโรงเรียนมาหาความสัมพันธ์กับคะแนนที่ได้มาจากผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่ 2 มาตรฐานด้านครูในมาตรฐานที่ 9 ของสมศ. ด้วยการทำ Cross tabulation เพื่อดูร้อยละของโรงเรียนที่มีความสอดคล้องกันระหว่างระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูที่ครูสุภากำหนดกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกมาตรฐานด้านครูในมาตรฐานที่ 9 ของสมศ. จากผลการเปรียบเทียบระหว่างเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูด้านมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูตามที่ครูสุภากำหนดกับเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอกมาตรฐานด้านครูในมาตรฐานที่ 9 ของสมศ. ที่ผู้วิจัยได้นำเสนอไว้ในบทที่ 2 ผลการเปรียบเทียบเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูด้านการปฏิบัติงานที่ครูสุภากำหนดกับเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอกมาตรฐานด้านครูของสมศ. พบว่าเกณฑ์มาตรฐานด้านการปฏิบัติงานของครูที่ครูสุภากำหนดจำนวน 9 มาตรฐานมีความสอดคล้องกันกับเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอกมาตรฐานด้านครูในมาตรฐานที่ 9 ของสมศ. ส่วนมาตรฐานที่ 8 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน มาตรฐานที่ 9 ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ และมาตรฐานที่ 10 ร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์ ไม่มีความสอดคล้องกันกับเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอกมาตรฐานด้านครูในมาตรฐานที่ 9 ของสมศ. ผู้วิจัยจึงไม่นำเอามาตรฐานการปฏิบัติงานของครูตามที่ครูสุภากำหนดดังกล่าวทั้ง 3 มาตรฐานมาทำการวิเคราะห์เพื่อหาร้อยละของโรงเรียนที่มีความสอดคล้องกันระหว่างระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูที่ครูสุภากำหนดกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกมาตรฐานด้านครู ในมาตรฐานที่ 9 ของสมศ.

ผู้วิจัยได้แบ่งการนำเสนอออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้คือ **ส่วนแรก**เป็นผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่ 2 มาตรฐานด้านครู ในมาตรฐานที่ 9 โดยภาพรวม **ส่วนที่สอง**เป็นผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูกับผลการประเมินคุณภาพ

ภายนอกกรอบที่ 2 มาตรฐานด้านครู ในมาตรฐานที่ 9 จำแนกตามสังกัดการศึกษา และส่วนที่สาม เป็นผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบที่ 2 มาตรฐานด้านครู ในมาตรฐานที่ 9 จำแนกตามระดับชั้นที่สอน ทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นโรงเรียนจำนวน 244 โรงเรียน (ครูจำนวน 1,822 คน) จำแนกเป็นโรงเรียนสังกัดสพฐ. จำนวน 89 โรงเรียนสังกัดกทผ. จำนวน 155 โรงเรียน เป็นโรงเรียนที่สอนในระดับประถมศึกษาจำนวน 165 โรงเรียน ระดับมัธยมศึกษาจำนวน 79 โรงเรียน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบที่ 2 มาตรฐานด้านครู ในมาตรฐานที่ 9 โดยภาพรวม

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบที่ 2 มาตรฐานด้านครู ในมาตรฐานที่ 9 โดยภาพรวมพบว่า มาตรฐานการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูมาตรฐานที่ 4 พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง มาตรฐานที่ 6 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน มาตรฐานที่ 11 แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา และมาตรฐานที่ 12 สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์ มีค่าร้อยละของโรงเรียนที่มีความสอดคล้องกันระหว่างระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูที่ครูสุภาพกำหนดกับผลการประเมินคุณภาพภายนอก มาตรฐานด้านครูในมาตรฐานที่ 9 ของสมศ. มากกว่าร้อยละ 50 โดยมาตรฐานที่ 4 มีค่าร้อยละของโรงเรียนที่มีความสอดคล้องกันสูงที่สุดคือร้อยละ 55.74 ส่วนมาตรฐานวิชาชีพครูมาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ มีค่าร้อยละของโรงเรียนที่มีความสอดคล้องกันต่ำที่สุดคือร้อยละ 39.34 เมื่อพิจารณาตามตัวบ่งชี้พบว่า ตัวบ่งชี้จำนวน 16 ตัว มีค่าร้อยละของโรงเรียนที่มีความสอดคล้องกันระหว่างระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูที่ครูสุภาพกำหนดกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกมาตรฐานด้านครูในมาตรฐานที่ 9 ของสมศ. มากกว่าร้อยละ 50 โดยตัวบ่งชี้ที่ 16 ประเมินและปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ของตนเอง มีค่าร้อยละของโรงเรียนที่มีความสอดคล้องกันสูงที่สุดคือร้อยละ 56.14 ส่วนตัวบ่งชี้ที่ 3 ส่งผลงานทางวิชาการไปลงในสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อเผยแพร่มีค่าร้อยละของโรงเรียนที่มีความสอดคล้องกันต่ำที่สุดคือร้อยละ 15.57 ดังแสดงในตารางที่ 4.18

ตารางที่ 4.18 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูกับผลการประเมิน
คุณภาพภายนอกรอบที่ 2 มาตรฐานด้านครู ในมาตรฐานที่ 9 โดยภาพรวม

มาตรฐาน / ตัวบ่งชี้	จำนวนและร้อยละของโรงเรียนที่มีความสอดคล้องกัน	
	จำนวน (โรงเรียน)	ร้อยละ (%)
มาตรฐานที่ 1 : ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ	96	39.34
1.ศึกษาค้นคว้าเพื่อพัฒนาตนเองทางวิชาการอย่างต่อเนื่อง	121	49.59
2.นำเสนอผลงานทางวิชาการในที่ประชุมต่างๆ	68	27.86
3.ส่งผลงานทางวิชาการไปลงในสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อเผยแพร่	38	15.57
4.เข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนา และการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาวิชาชีพครู	116	47.54
มาตรฐานที่ 2 : ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน	117	47.95
5.เลือกกิจกรรมการเรียนการสอนโดยคำนึงถึงประโยชน์ที่ผู้เรียนจะได้รับ	114	46.72
6.เลือกกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาความสามารถของผู้เรียนได้จริง	118	48.36
7.เลือกกิจกรรมการเรียนการสอนที่น่าสนใจสำหรับผู้เรียน	126	51.63
8.เลือกกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณธรรมและจริยธรรม	116	47.54
มาตรฐานที่ 3 : มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ	117	47.95
9.มีความพยายามในการวิเคราะห์จุดเด่นและจุดด้อยของผู้เรียนเป็นรายบุคคล	115	47.13
10.จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อตอบสนองความถนัดและความสนใจของผู้เรียน	120	49.18
11.มีความพยายามช่วยเหลือและติดตามเพื่อแก้ไขปัญหาทางการเรียนของผู้เรียน	117	47.95
12.มีการปรับเปลี่ยนวิธีสอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้มากที่สุด	123	50.40
มาตรฐานที่ 4 : พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง	136	55.74
13.เลือกใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างเต็มตามศักยภาพ	128	52.45
14.จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีกิจกรรมการเรียนรู้หลากหลายวิธี	129	52.86
15.นำผลการประเมินการเรียนของผู้เรียนมาออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้	130	53.27

ตารางที่ 4.18 (ต่อ)

มาตรฐาน / ตัวบ่งชี้	จำนวนและร้อยละของโรงเรียนที่มีความสอดคล้องกัน	
	จำนวน (โรงเรียน)	ร้อยละ (%)
มาตรฐานที่ 4 (ต่อ)		
16.ประเมินและปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ของตนอย่างต่อเนื่อง	137	56.14
17.มีการบันทึกหลังการสอนทุกครั้ง เพื่อนำข้อมูลไปปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้	118	48.36
มาตรฐานที่ 5 : พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ อยู่เสมอ	122	50.00
18.ผลิตสื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนการสอน	117	47.95
19.จัดหาหรือเลือกใช้สื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียน	124	50.81
20.จัดหาและเลือกใช้สื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนการสอน	129	52.86
21.ประเมินผลการใช้สื่อการเรียนการสอนและปรับปรุงให้มีความเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนการสอน	119	48.77
มาตรฐานที่ 6 : จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน	132	54.10
22.จัดกิจกรรมอย่างหลากหลายเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง	129	52.86
23.จัดกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง	129	52.86
24.จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนมีทักษะในการแก้ปัญหา	129	52.86
25.จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง	119	48.77
26.จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนค้นหาความรู้และสรุปความคิดรวบยอดได้เอง	121	49.59
มาตรฐานที่ 7 : รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ	112	45.90
27.มีการรายงานสภาพปัญหาและความต้องการของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ	111	45.49
28.มีการรายงานผลการใช้นวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อการพัฒนาผู้เรียน	103	42.21

ตารางที่ 4.18 (ต่อ)

มาตรฐาน / ตัวบ่งชี้	จำนวนและร้อยละของโรงเรียนที่มีความสอดคล้องกัน	
	จำนวน (โรงเรียน)	ร้อยละ (%)
มาตรฐานที่ 7 (ต่อ)	112	45.90
29.มีการรายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนจากกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง	113	46.31
30.มีการจัดทำข้อเสนอแนะและแนวทางในการปรับปรุงเพื่อพัฒนาผู้เรียน	118	48.36
มาตรฐานที่ 11 : แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา	130	53.28
43.แสวงหาความรู้ ข้อมูลข่าวสารต่างๆ ตามสถานการณ์ของสังคมที่เป็นปัจจุบัน	119	48.77
44.มีระบบในการจัดเก็บ การวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสารอย่างเป็นระบบ	132	54.09
45.นำข้อมูลข่าวสารที่ทันต่อสถานการณ์ปัจจุบันมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน	121	49.59
46.ใช้ข้อมูลข่าวสารในการแก้ไขปัญหา การพัฒนาตนเองพัฒนา งานและพัฒนาสังคม	127	52.04
มาตรฐานที่ 12 : สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์	130	53.28
47.นำปัญหาและอุปสรรคมาจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนได้	124	50.81
48.มองปัญหาและอุปสรรคเป็นโอกาสในการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน	130	53.27
49.เมื่อพบปัญหาและอุปสรรคสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างมีสติโดยไม่ใช้อารมณ์	126	51.63

2. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่ 2 มาตรฐานด้านครู ในมาตรฐานที่ 9 จำแนกตามสังกัดการศึกษา

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่ 2 มาตรฐานด้านครู ในมาตรฐานที่ 9 จำแนกตามสังกัดการศึกษาประกอบด้วยสังกัดกทม. และสังกัดสพฐ. พบว่ามีมาตรฐานที่ 4 พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง และมาตรฐานที่ 6 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน ที่โรงเรียนของสองสังกัดการศึกษามีค่าร้อยละความสอดคล้องกันระหว่างระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูที่คุรุสภากำหนดกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกมาตรฐานด้านครูในมาตรฐานที่ 9 ของสมศ. มากกว่าร้อยละ 50 มีมาตรฐานที่ 2 ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน มาตรฐานที่ 5 พัฒนาลือการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ มาตรฐานที่ 11 แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา และมาตรฐานที่ 12 สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์ มีค่าร้อยละของโรงเรียนที่มีความสอดคล้องกันมากกว่าร้อยละ 50 เฉพาะในสังกัดสพฐ. และพบว่าโรงเรียนในสังกัดกทม. มีมาตรฐานที่ 11 และ 12 มีค่าร้อยละของความสอดคล้องกันสูงที่สุดซึ่งมีค่าเท่ากันคือร้อยละ 59.55 ส่วนโรงเรียนในสังกัดสพฐ. มีมาตรฐานที่ 4 มีค่าร้อยละของความสอดคล้องกันสูงที่สุดคือ ร้อยละ 56.77 และโรงเรียนในสังกัดกทม. และสพฐ. มีมาตรฐานที่ 1 มีค่าร้อยละของความสอดคล้องกันต่ำที่สุดคือร้อยละ 41.94 และ 34.83 ของโรงเรียนในสังกัดกทม. และสังกัดสพฐ. ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาตามตัวบ่งชี้พบว่า มีตัวบ่งชี้จำนวน 7 ตัว ที่โรงเรียนของสองสังกัดการศึกษามีค่าร้อยละความสอดคล้องกันระหว่างระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูที่คุรุสภากำหนดกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกมาตรฐานด้านครูในมาตรฐานที่ 9 ของสมศ. มากกว่าร้อยละ 50 มีตัวบ่งชี้จำนวน 11 ตัว ที่มีค่าร้อยละของโรงเรียนที่มีความสอดคล้องกันมากกว่าร้อยละ 50 เฉพาะในสังกัดกทม. และตัวบ่งชี้จำนวน 26 ตัว ที่มีค่าร้อยละของโรงเรียนที่มีความสอดคล้องกันมากกว่าร้อยละ 50 เฉพาะในสังกัดสพฐ. และพบว่าโรงเรียนในสังกัดกทม. มีตัวบ่งชี้ที่ 16 ประเมินและปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ของตนเองอย่างต่อเนื่อง มีค่าร้อยละของความสอดคล้องกันสูงที่สุด (ร้อยละ 55.48) ส่วนโรงเรียนในสังกัดสพฐ. มีตัวบ่งชี้ที่ 7 เลือกกิจกรรมการเรียนการสอนที่น่าสนใจสำหรับผู้เรียน และตัวบ่งชี้ที่ 48 มองปัญหาและอุปสรรคเป็นโอกาสในการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน มีค่าร้อยละของความสอดคล้องกันสูงที่สุด (ร้อยละ 60.67) และโรงเรียนในสังกัดกทม. และสพฐ. มีตัวบ่งชี้ที่ 3 ส่งผลงานทางวิชาการไปลงในสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อเผยแพร่ มีค่าร้อยละของความสอดคล้องกันต่ำที่สุดใกล้เคียงกันคือร้อยละ 16.77 และ 13.48 ของโรงเรียนในสังกัดกทม. และสพฐ. ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 4.19

ตารางที่ 4.19 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบที่ 2 มาตรฐานด้านครู ในมาตรฐานที่ 9 จำแนกตามสังกัดการศึกษา

มาตรฐาน / ตัวบ่งชี้	สังกัดกรุงเทพมหานคร (กทม.)		สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.)	
	จำนวนและร้อยละของโรงเรียนที่มีความสอดคล้องกัน		จำนวนและร้อยละของโรงเรียนที่มีความสอดคล้องกัน	
	จำนวน (โรงเรียน)	ร้อยละ (%)	จำนวน (โรงเรียน)	ร้อยละ (%)
มาตรฐานที่ 1	65	41.94	31	34.83
- ตัวบ่งชี้ที่ 1	71	45.81	50	56.18
- ตัวบ่งชี้ที่ 2	47	30.32	21	23.60
- ตัวบ่งชี้ที่ 3	26	16.77	12	13.48
- ตัวบ่งชี้ที่ 4	70	45.16	46	51.69
มาตรฐานที่ 2	67	43.23	50	56.18
- ตัวบ่งชี้ที่ 5	65	41.94	49	55.06
- ตัวบ่งชี้ที่ 6	67	43.23	51	57.30
- ตัวบ่งชี้ที่ 7	70	45.16	54	60.67
- ตัวบ่งชี้ที่ 8	66	42.58	50	56.18
มาตรฐานที่ 3	74	47.74	43	48.31
- ตัวบ่งชี้ที่ 9	78	50.32	37	41.57
- ตัวบ่งชี้ที่ 10	73	47.10	47	52.81
- ตัวบ่งชี้ที่ 11	71	45.81	46	51.69
- ตัวบ่งชี้ที่ 12	74	47.74	49	55.06
มาตรฐานที่ 4	88	56.77	48	53.93
- ตัวบ่งชี้ที่ 13	75	48.39	53	59.55
- ตัวบ่งชี้ที่ 14	77	49.68	52	58.43
- ตัวบ่งชี้ที่ 15	80	51.61	50	56.18
- ตัวบ่งชี้ที่ 16	86	55.48	51	57.30
- ตัวบ่งชี้ที่ 17	75	48.39	43	48.31
มาตรฐานที่ 5	76	49.03	46	51.69
- ตัวบ่งชี้ที่ 18	75	48.39	42	47.19
- ตัวบ่งชี้ที่ 19	80	51.61	44	49.44
- ตัวบ่งชี้ที่ 20	82	52.90	47	52.81
- ตัวบ่งชี้ที่ 21	78	50.32	41	46.07

ตารางที่ 4.19 (ต่อ)

มาตรฐาน / ตัวบ่งชี้	สังกัดกรุงเทพมหานคร (กทม.)		สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.)	
	จำนวนและร้อยละของโรงเรียนที่มีความสอดคล้องกัน		จำนวนและร้อยละของโรงเรียนที่มีความสอดคล้องกัน	
	จำนวน (โรงเรียน)	ร้อยละ (%)	จำนวน (โรงเรียน)	ร้อยละ (%)
มาตรฐานที่ 6	82	52.90	50	56.18
- ตัวบ่งชี้ที่ 22	79	50.97	50	56.18
- ตัวบ่งชี้ที่ 23	84	54.19	45	50.56
- ตัวบ่งชี้ที่ 24	83	53.55	46	51.69
- ตัวบ่งชี้ที่ 25	71	45.81	48	53.93
- ตัวบ่งชี้ที่ 26	73	47.10	48	53.93
มาตรฐานที่ 7	76	49.03	36	40.45
- ตัวบ่งชี้ที่ 27	76	49.03	35	39.33
- ตัวบ่งชี้ที่ 28	71	45.81	32	35.96
- ตัวบ่งชี้ที่ 29	77	49.68	36	40.45
- ตัวบ่งชี้ที่ 30	79	50.97	39	43.82
มาตรฐานที่ 11	77	49.68	53	59.55
- ตัวบ่งชี้ที่ 43	69	44.52	50	56.18
- ตัวบ่งชี้ที่ 44	84	54.19	48	53.93
- ตัวบ่งชี้ที่ 45	71	45.81	50	56.18
- ตัวบ่งชี้ที่ 46	76	49.03	51	57.30
มาตรฐานที่ 12	77	49.68	53	59.55
- ตัวบ่งชี้ที่ 47	74	47.74	50	56.18
- ตัวบ่งชี้ที่ 48	76	49.03	54	60.67
- ตัวบ่งชี้ที่ 49	75	48.39	51	57.30

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่ 2 มาตรฐานด้านครู ในมาตรฐานที่ 9 จำแนกตามระดับชั้นที่สอน

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่ 2 มาตรฐานด้านครู ในมาตรฐานที่ 9 จำแนกตามระดับชั้นที่ครูสอนประกอบด้วยระดับชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษาพบว่า มีมาตรฐานที่ 4 พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง มาตรฐานที่ 6 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน และมาตรฐานที่ 11 แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา ที่โรงเรียนของสองระดับชั้นที่ครูสอน มีค่าร้อยละความสอดคล้องกันระหว่างระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูที่ครูสุภากำหนดกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกมาตรฐานด้านครูในมาตรฐานที่ 9 ของสมศ. มากกว่าร้อยละ 50 มีมาตรฐานที่ 5 พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ และมาตรฐานที่ 7 รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ มีค่าร้อยละของโรงเรียนที่มีความสอดคล้องกันมากกว่าร้อยละ 50 เฉพาะในระดับชั้นประถมศึกษา มีมาตรฐานที่ 2 ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน และมาตรฐานที่ 12 สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์ มีค่าร้อยละของโรงเรียนที่มีความสอดคล้องกันมากกว่าร้อยละ 50 เฉพาะในระดับชั้นมัธยมศึกษา และพบว่าโรงเรียนในระดับชั้นประถมศึกษา มีมาตรฐานที่ 4 มีค่าร้อยละของความสอดคล้องกันสูงที่สุดคือร้อยละ 58.18 ส่วนโรงเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษา มีมาตรฐานที่ 12 มีค่าร้อยละของความสอดคล้องกันสูงที่สุดคือ ร้อยละ 60.76 และโรงเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา มีมาตรฐานที่ 2 (ร้อยละ 42.42) และมาตรฐานที่ 1 (ร้อยละ 31.65) มีค่าร้อยละของความสอดคล้องกันต่ำที่สุด ของโรงเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาตามตัวบ่งชี้พบว่า มีตัวบ่งชี้จำนวน 7 ตัว ที่โรงเรียนของสองระดับชั้นที่ครูสอน มีค่าร้อยละความสอดคล้องกันระหว่างระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูที่ครูสุภา กำหนดกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกมาตรฐานด้านครูในมาตรฐานที่ 9 ของสมศ. มากกว่าร้อยละ 50 มีตัวบ่งชี้จำนวน 15 ตัว ที่มีค่าร้อยละของโรงเรียนที่มีความสอดคล้องกันมากกว่าร้อยละ 50 เฉพาะในระดับชั้นประถมศึกษา และตัวบ่งชี้จำนวน 25 ตัว ที่มีค่าร้อยละของโรงเรียนที่มีความสอดคล้องกันมากกว่าร้อยละ 50 เฉพาะในระดับชั้นมัธยมศึกษา และพบว่าโรงเรียนในระดับประถมศึกษา มีตัวบ่งชี้ที่ 16 ประเมินและปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ของตนอย่างต่อเนื่อง และตัวบ่งชี้ที่ 44 มีระบบในการจัดเก็บ การวิเคราะห์ ข้อมูลข่าวสารอย่างเป็นระบบ มีค่าร้อยละของความสอดคล้องกันสูงที่สุด (ร้อยละ 56.97) ส่วนโรงเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษา มีตัวบ่งชี้ที่ 7 เลือุกกิจกรรมการเรียนการสอนที่น่าสนใจสำหรับ และ

ตัวบ่งชี้ที่ 48 มองปัญหาและอุปสรรคเป็นโอกาสในการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน มีค่าร้อยละของความสอดคล้องกันสูงสุด (ร้อยละ 60.67) และโรงเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา มีตัวบ่งชี้ที่ 3 ส่งผลงานทางวิชาการไปลงในสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อเผยแพร่ มีค่าร้อยละของความสอดคล้องกันต่ำที่สุดใกล้เคียงกันคือร้อยละ 15.76 และ 15.19 ของโรงเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 4.20

ตารางที่ 4.20 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบที่ 2 มาตรฐานด้านครู ในมาตรฐานที่ 9 จำแนกตามระดับชั้นที่สอน

มาตรฐาน / ตัวบ่งชี้	ประถมศึกษา		มัธยมศึกษา	
	จำนวนและร้อยละของโรงเรียนที่มีความสอดคล้องกัน		จำนวนและร้อยละของโรงเรียนที่มีความสอดคล้องกัน	
	จำนวน (โรงเรียน)	ร้อยละ (%)	จำนวน (โรงเรียน)	ร้อยละ (%)
มาตรฐานที่ 1	71	43.03	25	31.65
- ตัวบ่งชี้ที่ 1	76	46.06	45	56.96
- ตัวบ่งชี้ที่ 2	50	30.30	18	22.78
- ตัวบ่งชี้ที่ 3	26	15.76	12	15.19
- ตัวบ่งชี้ที่ 4	76	46.06	40	50.63
มาตรฐานที่ 2	70	42.42	47	59.49
- ตัวบ่งชี้ที่ 5	68	41.21	46	58.23
- ตัวบ่งชี้ที่ 6	70	42.42	48	60.76
- ตัวบ่งชี้ที่ 7	75	45.45	49	62.03
- ตัวบ่งชี้ที่ 8	69	41.82	47	59.49
มาตรฐานที่ 3	79	47.88	38	48.10
- ตัวบ่งชี้ที่ 9	83	50.30	32	40.51
- ตัวบ่งชี้ที่ 10	77	46.67	43	54.43
- ตัวบ่งชี้ที่ 11	76	46.06	41	51.90
- ตัวบ่งชี้ที่ 12	78	47.27	45	56.96
มาตรฐานที่ 4	96	58.18	40	50.63
- ตัวบ่งชี้ที่ 13	81	49.09	47	59.49
- ตัวบ่งชี้ที่ 14	83	50.30	46	58.23
- ตัวบ่งชี้ที่ 15	87	52.73	43	54.43
- ตัวบ่งชี้ที่ 16	94	56.97	43	54.43
- ตัวบ่งชี้ที่ 17	81	49.09	37	46.84

ตารางที่ 4.20 (ต่อ)

มาตรฐาน / ตัวบ่งชี้	ประถมศึกษา		มัธยมศึกษา	
	จำนวนและร้อยละของโรงเรียนที่มีความสอดคล้องกัน		จำนวนและร้อยละของโรงเรียนที่มีความสอดคล้องกัน	
	จำนวน (โรงเรียน)	ร้อยละ (%)	จำนวน (โรงเรียน)	ร้อยละ (%)
มาตรฐานที่ 5	85	51.52	37	46.84
- ตัวบ่งชี้ที่ 18	83	50.30	34	43.04
- ตัวบ่งชี้ที่ 19	87	52.73	37	46.84
- ตัวบ่งชี้ที่ 20	88	53.33	41	51.90
- ตัวบ่งชี้ที่ 21	86	52.12	33	41.77
มาตรฐานที่ 6	86	52.12	46	58.23
- ตัวบ่งชี้ที่ 22	84	50.91	45	56.96
- ตัวบ่งชี้ที่ 23	85	51.52	44	55.70
- ตัวบ่งชี้ที่ 24	87	52.73	42	53.16
- ตัวบ่งชี้ที่ 25	74	44.85	45	56.96
- ตัวบ่งชี้ที่ 26	77	46.67	44	55.70
มาตรฐานที่ 7	83	50.30	29	36.71
- ตัวบ่งชี้ที่ 27	83	50.30	28	35.44
- ตัวบ่งชี้ที่ 28	77	46.67	26	32.91
- ตัวบ่งชี้ที่ 29	84	50.91	29	36.71
- ตัวบ่งชี้ที่ 30	86	52.12	32	40.51
มาตรฐานที่ 11	83	50.30	47	59.49
- ตัวบ่งชี้ที่ 43	73	44.24	46	58.23
- ตัวบ่งชี้ที่ 44	94	56.97	38	48.10
- ตัวบ่งชี้ที่ 45	78	47.27	43	54.43
- ตัวบ่งชี้ที่ 46	82	49.70	45	56.96
มาตรฐานที่ 12	82	49.70	48	60.76
- ตัวบ่งชี้ที่ 47	79	47.88	45	56.96
- ตัวบ่งชี้ที่ 48	81	49.09	49	62.03
- ตัวบ่งชี้ที่ 49	78	47.27	48	60.76

ตอนที่ 4 ตัวบ่งชี้ที่คัดสรรสำหรับตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู

ตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูที่คุรุสภากำหนดทุกตัวมีความสำคัญต่อครู เพราะครูมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพครูที่คุรุสภากำหนด จึงสามารถนำเอาตัวบ่งชี้ทุกตัวไปใช้ได้ แต่ในการวิจัยครั้งนี้เพื่อคัดสรรตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู เพื่อให้ได้ตัวบ่งชี้ที่ครูสามารถนำไปใช้และหากครูได้ให้ความสำคัญต่อการปฏิบัติตามหรือมีการปฏิบัติตามอย่างเป็นพิเศษใน ตัวบ่งชี้ที่คัดสรรแล้วจะทำให้ผลการประเมินคุณภาพภายนอกมาตรฐานด้านครู ในมาตรฐานที่ 9 ของสมศ. มีค่าสูงยิ่งขึ้น ผู้วิจัยพิจารณาการคัดสรรตัวบ่งชี้จากคำร้อยละของโรงเรียนที่มีความสอดคล้องกันระหว่างระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูที่คุรุสภากำหนดกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกมาตรฐานด้านครูในมาตรฐานที่ 9 ของสมศ. มากกว่าร้อยละ 50 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ได้ตัวบ่งชี้ที่คัดสรรจำนวน 30 ตัว ดังนี้

ตัวบ่งชี้ที่ 15 นำผลการประเมินการเรียนของผู้เรียนมาออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ ตัวบ่งชี้ที่ 16 ประเมินและปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ของตนอย่างต่อเนื่อง ตัวบ่งชี้ที่ 20 จัดหาและเลือกใช้สื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนการสอน ตัวบ่งชี้ที่ 22 จัดกิจกรรมอย่างหลากหลายเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ตัวบ่งชี้ที่ 23 จัดกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ตัวบ่งชี้ที่ 24 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนมีทักษะในการแก้ปัญหา และตัวบ่งชี้ที่ 44 มีระบบในการจัดเก็บ การวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสารอย่างเป็นระบบ ที่โรงเรียนของสองสังกัดการศึกษามีคำร้อยละความสอดคล้องกันระหว่างระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูที่คุรุสภากำหนดกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกมาตรฐานด้านครูในมาตรฐานที่ 9 ของสมศ. มากกว่าร้อยละ 50

ตัวบ่งชี้ที่ 9 มีความพยายามในการวิเคราะห์จุดเด่นและจุดด้อยของผู้เรียนเป็นรายบุคคล ตัวบ่งชี้ที่ 19 จัดหาหรือเลือกใช้สื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียน ตัวบ่งชี้ที่ 21 ประเมินผลการใช้สื่อการเรียนการสอนและปรับปรุงให้มีความเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนการสอน และตัวบ่งชี้ที่ 30 มีการจัดทำข้อเสนอแนะและแนวทางในการปรับปรุงเพื่อพัฒนาผู้เรียน ที่โรงเรียนเฉพาะในสังกัดททท. มีคำร้อยละความสอดคล้องกันระหว่างระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูที่คุรุสภากำหนดกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกมาตรฐานด้านครูในมาตรฐานที่ 9 ของสมศ. มากกว่าร้อยละ 50

ตัวบ่งชี้ที่ 1 ศึกษาค้นคว้าเพื่อพัฒนาตนเองทางวิชาการอย่างต่อเนื่อง ตัวบ่งชี้ที่ 4 เข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนา และการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาวิชาชีพครู ตัวบ่งชี้ที่ 5 เลือกกิจกรรม

การเรียนการสอนโดยคำนึงถึงประโยชน์ที่ผู้เรียนจะได้รับ ตัวบ่งชี้ที่ 6 เลือกกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาความสามารถของผู้เรียนได้จริง ตัวบ่งชี้ที่ 7 เลือกกิจกรรมการเรียนการสอนที่น่าสนใจสำหรับผู้เรียน ตัวบ่งชี้ที่ 8 เลือกกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณธรรมและจริยธรรม ตัวบ่งชี้ที่ 10 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อตอบสนองความถนัดและความสนใจของผู้เรียน ตัวบ่งชี้ที่ 11 มีความพยายามช่วยเหลือและติดตามเพื่อแก้ไขปัญหาทางการเรียนของผู้เรียน ตัวบ่งชี้ที่ 12 มีการปรับเปลี่ยนวิธีสอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้มากที่สุด ตัวบ่งชี้ที่ 13 เลือกใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างเต็มตามศักยภาพ ตัวบ่งชี้ที่ 14 จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีกิจกรรมการเรียนรู้หลากหลายวิธี ตัวบ่งชี้ที่ 25 จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จาก การปฏิบัติจริง ตัวบ่งชี้ที่ 26 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนค้นหาความรู้และสรุปความคิดรวบยอดได้เอง ตัวบ่งชี้ที่ 43 แสวงหาความรู้ ข้อมูลข่าวสารต่างๆ ตามสถานการณ์ของสังคมที่เป็นปัจจุบัน ตัวบ่งชี้ที่ 45 นำข้อมูลข่าวสารที่ทันต่อสถานการณ์ปัจจุบันมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ตัวบ่งชี้ที่ 46 ใช้ข้อมูลข่าวสารในการแก้ไขปัญหา การพัฒนาตนเองพัฒนางานและพัฒนาสังคม ตัวบ่งชี้ที่ 47 นำปัญหาและอุปสรรคมาจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนได้ ตัวบ่งชี้ที่ 48 มองปัญหาและอุปสรรคเป็นโอกาสในการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน และตัวบ่งชี้ที่ 49 เมื่อพบปัญหาและอุปสรรคสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างมีสติโดยไม่ใช้อารมณ์ ที่โรงเรียน เฉพาะในสังกัดสพฐ. มีค่าร้อยละความสอดคล้องกันระหว่างระดับการปฏิบัติงานของคุณครูตาม มาตรฐานวิชาชีพครูที่คุรุสภากำหนดกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกมาตรฐานด้านครูใน มาตรฐานที่ 9 ของสมศ. มากกว่าร้อยละ 50

ดังนั้นตัวบ่งชี้ทั้ง 30 ตัว ดังกล่าวจึงเป็นตัวบ่งชี้ที่ครูนำเอาไปปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัดและเป็น พิเศษแล้ว จะทำให้ผลการประเมินคุณภาพภายนอกมาตรฐานด้านครูในมาตรฐานที่ 9 ของสมศ. สูงยิ่งขึ้น และจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ตัวบ่งชี้ที่ 16 ประเมินและปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ของตน อย่างต่อเนื่อง ที่ครูเฉพาะในโรงเรียนสังกัดททม. มีค่าร้อยละของความสอดคล้องกันสูงที่สุด (ร้อยละ 55.48) ครูจึงควรให้ความสำคัญในตัวบ่งชี้นี้เป็นพิเศษ ส่วนตัวบ่งชี้ที่ 7 เลือกกิจกรรมการเรียน การสอนที่น่าสนใจสำหรับผู้เรียน และตัวบ่งชี้ที่ 48 มองปัญหาและอุปสรรคเป็นโอกาสในการพัฒนา ศักยภาพของผู้เรียน ที่ครูเฉพาะในโรงเรียนสังกัดสพฐ. มีค่าร้อยละของความสอดคล้องกันสูงที่สุด (ร้อยละ 60.67) ครูจึงควรให้ความสำคัญในตัวบ่งชี้ดังกล่าวอย่างเป็นพิเศษด้วย เพื่อที่จะทำให้ผลการ ประเมินคุณภาพภายนอกมาตรฐานด้านครู ในมาตรฐานที่ 9 จากสมศ. สูงยิ่งขึ้น

ตารางที่ 4.21 สรุปความสัมพันธ์ระหว่างระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูกับ
ผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่ 2 มาตรฐานด้านครู ในมาตรฐานที่ 9

มาตรฐาน/ ตัวบ่งชี้	ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการปฏิบัติงานของครูกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่ 2 ด้านครู (มาตรฐานที่ 9)					
	ภาพรวม	สังกัดการศึกษา			ระดับชั้นที่สอน	
		กทม.	สพฐ.		ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา
	ร้อยละของโรงเรียนที่มี ความสอดคล้องกัน (%)	ร้อยละของโรงเรียนที่มี ความสอดคล้องกัน (%)	ร้อยละของโรงเรียนที่มี ความสอดคล้องกัน (%)	ร้อยละของโรงเรียนที่มี ความสอดคล้องกัน (%)	ร้อยละของโรงเรียนที่มี ความสอดคล้องกัน (%)	
มาตรฐาน 1	39.34	41.94	34.83	43.03	31.65	
-ตัวบ่งชี้1	49.59	45.81	56.18	46.06	56.96	
-ตัวบ่งชี้2	27.86	30.32	23.60	30.30	22.78	
-ตัวบ่งชี้3	15.57	16.77	13.48	15.76	15.19	
-ตัวบ่งชี้4	47.54	45.16	51.69	46.06	50.63	
มาตรฐาน 2	47.95	43.23	56.18	42.42	59.49	
-ตัวบ่งชี้5	46.72	41.94	55.06	41.21	58.23	
-ตัวบ่งชี้6	48.36	43.23	57.30	42.42	60.76	
-ตัวบ่งชี้7	51.63	45.16	60.67	45.45	62.03	
-ตัวบ่งชี้8	47.54	42.58	56.18	41.82	59.49	
มาตรฐาน 3	47.95	47.74	48.31	47.88	48.10	
-ตัวบ่งชี้9	47.13	50.32	41.57	50.30	40.51	
-ตัวบ่งชี้10	49.18	47.10	52.81	46.67	54.43	
-ตัวบ่งชี้11	47.95	45.81	51.69	46.06	51.90	
-ตัวบ่งชี้12	50.40	47.74	55.06	47.27	56.96	
มาตรฐาน 4	55.74	56.77	53.93	58.18	50.63	
-ตัวบ่งชี้13	52.45	48.39	59.55	49.09	59.49	
-ตัวบ่งชี้14	52.86	49.68	58.43	50.30	58.23	
-ตัวบ่งชี้15	53.27	51.61	56.18	52.73	54.43	
-ตัวบ่งชี้16	56.14	55.48	57.30	56.97	54.43	
-ตัวบ่งชี้17	48.36	48.39	48.31	49.09	46.84	
มาตรฐาน 5	50.00	49.03	51.69	51.52	46.84	
-ตัวบ่งชี้18	47.95	48.39	47.19	50.30	43.04	
-ตัวบ่งชี้19	50.81	51.61	49.44	52.73	46.84	
-ตัวบ่งชี้20	52.86	52.90	52.81	53.33	51.90	
-ตัวบ่งชี้21	48.77	50.32	46.07	52.12	41.77	
มาตรฐาน 6	54.10	52.90	56.18	52.12	58.23	
-ตัวบ่งชี้22	52.86	50.97	56.18	50.91	56.96	
-ตัวบ่งชี้23	52.86	54.19	50.56	51.52	55.70	
-ตัวบ่งชี้24	52.86	53.55	51.69	52.73	53.16	

ตารางที่ 4.21 (ต่อ)

มาตรฐาน/ ตัวบ่งชี้	ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการปฏิบัติงานของครูกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่ 2 ด้านครู (มาตรฐานที่ 9)				
	ภาพรวม	สังกัดการศึกษา		ระดับชั้นที่สอน	
		กทม.	สพฐ.	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา
ร้อยละของโรงเรียนที่มี ความสอดคล้องกัน (%)	ร้อยละของโรงเรียนที่มี ความสอดคล้องกัน (%)	ร้อยละของโรงเรียนที่มี ความสอดคล้องกัน (%)	ร้อยละของโรงเรียนที่มี ความสอดคล้องกัน (%)	ร้อยละของโรงเรียนที่มี ความสอดคล้องกัน (%)	ร้อยละของโรงเรียนที่มี ความสอดคล้องกัน (%)
-ตัวบ่งชี้25	48.77	45.81	53.93	44.85	56.96
-ตัวบ่งชี้26	49.59	47.10	53.93	46.67	55.70
มาตรฐาน 7	45.90	49.03	40.45	<u>50.30</u>	36.71
-ตัวบ่งชี้27	45.49	49.03	39.33	50.30	35.44
-ตัวบ่งชี้28	42.21	45.81	35.96	46.67	32.91
-ตัวบ่งชี้29	46.31	49.68	40.45	50.91	36.71
-ตัวบ่งชี้30	48.36	50.97	43.82	52.12	40.51
มาตรฐาน 11	<u>53.28</u>	49.68	59.55	<u>50.30</u>	<u>59.49</u>
-ตัวบ่งชี้43	48.77	44.52	56.18	44.24	58.23
-ตัวบ่งชี้44	54.09	54.19	53.93	56.97	48.10
-ตัวบ่งชี้45	49.59	45.81	56.18	47.27	54.43
-ตัวบ่งชี้46	52.04	49.03	57.30	49.70	56.96
มาตรฐาน 12	<u>53.28</u>	49.68	59.55	49.70	<u>60.76</u>
-ตัวบ่งชี้47	50.81	47.74	56.18	47.88	56.96
-ตัวบ่งชี้48	53.27	49.03	60.67	49.09	62.03
-ตัวบ่งชี้49	51.63	48.39	57.30	47.27	60.76

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ โดยทำการสำรวจข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างด้วยแบบวัดการปฏิบัติงานของครูที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีวัตถุประสงค์ในการวิจัย 3 ประการ คือ 1) เพื่อวิเคราะห์ระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครู 2) เพื่อวิเคราะห์ความสอดคล้องของตัวบ่งชี้ระหว่างระดับการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกมาตรฐานด้านครูในมาตรฐานที่ 9 ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา และ 3) เพื่อนำเสนอตัวบ่งชี้ที่คัดสรรสำหรับตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นโรงเรียนสังกัดสพฐ. และสังกัดกทท. ที่ได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่ 2 จากสมศ. ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย โรงเรียนสังกัดสพฐ. จำนวน 160 โรงเรียน และโรงเรียนสังกัดกทท. จำนวน 435 โรงเรียน รวมประชากรทั้งหมด 595 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ โรงเรียนจำนวน 244 โรงเรียน ประกอบด้วยครูผู้สอน 1,822 คน เลือกโรงเรียนโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling) โดยใช้ผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่ 2 มาตรฐานด้านครู ในมาตรฐานที่ 9 ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) มาเป็นเกณฑ์ในการสุ่มเลือกและทำการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) เพื่อเลือกครูแต่ละโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ทำแบบวัดการปฏิบัติงานของครูในแต่ละโรงเรียนตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม ได้โรงเรียนละ 8 คน

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยในครั้งนี้เป็นแบบวัดการปฏิบัติงานของครูที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามกรอบของเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภา ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน จำนวน 12 มาตรฐาน (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2548) แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ **ตอนที่ 1** เป็นแบบวัดเกี่ยวกับสถานภาพภูมิหลังของผู้ทำแบบวัดการปฏิบัติงานของครู มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check-list) และ **ตอนที่ 2** เป็นแบบวัดการปฏิบัติงานของครูเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภา มีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ จำนวน 49 ข้อคำถาม ผู้วิจัยสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือโดยให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่านเป็นผู้ตรวจสอบความตรงของแบบวัด พบว่าค่าดัชนี IOC มีค่าตั้งแต่ 0.80 ขึ้นไป และแบบวัดการปฏิบัติงานของครูมีค่าความเที่ยง (Reliability) ทั้งฉบับเป็น 0.971 ผู้วิจัยทำการส่งแบบวัดการปฏิบัติงานของครูทางไปรษณีย์ และมีอัตราการตอบกลับของแบบวัดการปฏิบัติงานของครูคิดเป็นร้อยละ 78.7 (จำนวน 244 โรงเรียน รวมครูผู้สอน 1,822 คน) สรุปผลการวิจัยดังนี้

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครู

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อวิเคราะห์ระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูในภาพรวม จำแนกตามสังกัดการศึกษา และระดับชั้นในการสอนของครู นอกจากนี้ยังทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานของครูจำแนกตามอายุ ประสบการณ์ในการสอน ระดับการศึกษา ตำแหน่ง วิทยฐานะ กลุ่มสาระการเรียนรู้ และสังกัดการศึกษาของครู ดังมีรายละเอียดต่างๆ ดังนี้

1) ผลการวิเคราะห์ระดับการปฏิบัติงานของครูในภาพรวม จำแนกตามสังกัดการศึกษา และระดับชั้นในการสอนของครู

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยภาพรวมพบว่า ครูมีการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูที่คุรุสภากำหนดอยู่ในระดับดีมาก (Mean=4.18) โดยมีการปฏิบัติงานตามมาตรฐานที่ 9) ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์มีการปฏิบัติงานสูงที่สุดอยู่ในระดับมากที่สุด (Mean=4.63) และมีการปฏิบัติงานตามมาตรฐานที่ 1) ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอมีการปฏิบัติงานต่ำที่สุดอยู่ในระดับดี (Mean=3.51) และเมื่อพิจารณาตามรายมาตรฐานวิชาชีพครูพบว่ามาตรฐานวิชาชีพครูจำนวน 10 มาตรฐาน ที่ครูมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากที่สุดประกอบด้วย มาตรฐานข้อที่ 2) ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน 3) มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ 4) พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง 5) พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ 6) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรแก่ผู้เรียน 8) ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน 9) ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ 10) ร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์ 11) แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา และ 12) สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์ สำหรับมาตรฐานที่ 1) ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ และมาตรฐานที่ 7) รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบนั้นครูมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับดี

เมื่อจำแนกตามสังกัดการศึกษาและระดับชั้นที่ครูสอนพบว่า ครูสังกัดกทม. ครูสังกัดสพฐ. ครูที่สอนในระดับชั้นประถมศึกษา และสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษา มีการปฏิบัติงานเช่นเดียวกันกับภาพรวม คือมีการปฏิบัติงานตามมาตรฐานที่ 9) ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์มีการปฏิบัติงานสูงที่สุดอยู่ในระดับมากที่สุด โดยครูสังกัดสพฐ.

(Mean=4.63) และครูที่สอนในระดับชั้นมัธยมศึกษา (Mean=4.63) มีการปฏิบัติงานสูงกว่าครูสังกัดกทม. (Mean=4.62) และครูที่สอนในระดับชั้นประถมศึกษา (Mean=4.62) ส่วนการปฏิบัติงานตามมาตรฐานที่1)ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอมีการปฏิบัติงานต่ำที่สุด โดยครูสังกัดสพฐ. (Mean=4.47) และครูที่สอนในระดับชั้นมัธยมศึกษา (Mean=4.50) มีการปฏิบัติงานต่ำกว่าครูสังกัดกทม. (Mean=3.54) และครูที่สอนในระดับชั้นประถมศึกษา (Mean=4.52)

2) ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูจำแนกตามอายุ ประสบการณ์ในการสอน ระดับการศึกษา ตำแหน่ง วิทยฐานะ กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอน และสังกัดการศึกษาของครู

(1) ระดับการปฏิบัติงานของครูที่มีอายุน้อยกว่า 30 ปี แตกต่างกับระดับการปฏิบัติงานของครูที่มีอายุระหว่าง 31-35 ปี 36-40 ปี 41-45 ปี และอายุมากกว่า 45 ปี ขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กล่าวคือครูที่มีอายุน้อยกว่า 30 ปี จะมีระดับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูน้อยกว่าครูที่มีอายุระหว่าง 31-35 ปี 36-40 ปี 41-45 ปี และอายุมากกว่า 45 ปี ขึ้นไป

(2) ระดับการปฏิบัติงานของครูที่มีประสบการณ์สอนน้อยกว่า 6 ปี แตกต่างกับระดับการปฏิบัติงานของครูที่มีประสบการณ์สอนระหว่าง 6-10 ปี 11-15 ปี 16-20 ปี 21-25 ปี และอายุมากกว่า 25 ปี ขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กล่าวคือครูที่มีประสบการณ์สอนน้อยกว่า 6 ปี จะมีระดับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูน้อยกว่าครูที่มีสอนระหว่าง 6-10 ปี 11-15 ปี 16-20 ปี 21-25 ปี และอายุมากกว่า 25 ปี ขึ้นไป ระดับการปฏิบัติงานของครูที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีแตกต่างกับระดับการปฏิบัติงานของครูที่มีระดับการศึกษาปริญญาโท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กล่าวคือครูที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีจะมีระดับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูน้อยกว่าครูที่มีระดับการศึกษาปริญญาโท

(3) ระดับการปฏิบัติงานของครูที่มีตำแหน่งครูผู้ช่วยแตกต่างกับระดับการปฏิบัติงานของครูที่มีตำแหน่งครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กล่าวคือครูที่มีตำแหน่งครูจะมีระดับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูสูงกว่าครูที่มีตำแหน่งครูผู้ช่วย

(4) ระดับการปฏิบัติงานของครูที่ยังไม่ได้รับวิทยฐานะแตกต่างกับระดับการปฏิบัติงานของครูวิทยฐานะเชี่ยวชาญและครูวิทยฐานะชำนาญการพิเศษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กล่าวคือครูวิทยฐานะชำนาญการพิเศษและครูวิทยฐานะเชี่ยวชาญจะมีระดับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูสูงกว่าครูที่ยังไม่ได้รับวิทยฐานะและพบว่าระดับการ

ปฏิบัติงานของครูชำนาญการแตกต่างกันกับระดับการปฏิบัติงานของครูวิทยฐานะชำนาญการพิเศษและครูวิทยฐานะเชี่ยวชาญ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กล่าวคือครูวิทยฐานะชำนาญการพิเศษและครูวิทยฐานะเชี่ยวชาญจะมีระดับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูสูงกว่าครูวิทยฐานะชำนาญการ

(5) ระดับการปฏิบัติงานของครูที่สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยแตกต่างกันกับระดับการปฏิบัติงานของครูที่สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยครูที่สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยจะมีระดับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูสูงกว่าครูที่สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ และยังพบว่าระดับการปฏิบัติงานของครูที่สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี แตกต่างกับกับระดับการปฏิบัติงานของครูที่สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาต่างประเทศ และสอนมากกว่าหนึ่งกลุ่มสาระการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยครูที่สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี จะมีระดับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูสูงกว่าครูที่สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาต่างประเทศ และสอนมากกว่าหนึ่งกลุ่มสาระการเรียนรู้

(6) ระดับการปฏิบัติงานของครูสังกัดกรุงเทพมหานครแตกต่างกันกับระดับการปฏิบัติงานของครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กล่าวคือครูสังกัดกรุงเทพมหานคร มีระดับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูสูงกว่าครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่ 2 มาตรฐานด้านครู ในมาตรฐานที่ 9

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่ 2 มาตรฐานด้านครู ในมาตรฐานที่ 9 เพื่อดูร้อยละของโรงเรียนที่มีความสอดคล้องกันระหว่างระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูที่คุรุสภา กำหนดกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกมาตรฐานด้านครู ในมาตรฐานที่ 9 ของสมศ. เป็นรายตัวบ่งชี้ และรายมาตรฐาน ทำการวิเคราะห์ในภาพรวม วิเคราะห์แยกตามสังกัดการศึกษา และระดับชั้นที่สอน โดยนำคะแนนเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูของแต่ละโรงเรียน มาหาความสัมพันธ์กับคะแนนที่ได้มาจากผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่ 2 มาตรฐานด้านครู ในมาตรฐานที่ 9 ของสมศ. ด้วยการทำ Cross tabulation เพื่อดูร้อยละของโรงเรียนที่มีความ

สอดคล้องกันระหว่างระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูที่คุรุสภากำหนดกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกมาตรฐานด้านครู ในมาตรฐานที่ 9 ของสมศ. สรุปผลการวิเคราะห์ที่ได้ดังนี้

1) ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบที่ 2 มาตรฐานด้านครู ในมาตรฐานที่ 9 โดยภาพรวม

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยภาพรวมเมื่อพิจารณาตามรายมาตรฐานวิชาชีพครูที่คุรุสภากำหนดพบว่า มาตรฐานวิชาชีพครูมาตรฐานที่ 4 พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง มีค่าร้อยละของโรงเรียนมีความสอดคล้องระหว่างระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูที่คุรุสภากำหนดกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกมาตรฐานด้านครูในมาตรฐานที่ 9 ของสมศ. สูงที่สุดคือร้อยละ 55.74 ส่วนมาตรฐานวิชาชีพครูมาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ มีค่าร้อยละของโรงเรียนที่มีความสอดคล้องกันต่ำที่สุดคือร้อยละ 39.34 เมื่อพิจารณาตามตัวบ่งชี้พบว่า ตัวบ่งชี้ที่ 16 ประเมินและปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ของตนเองอย่างต่อเนื่อง มีค่าร้อยละของโรงเรียนที่มีความสอดคล้องกันสูงที่สุดคือร้อยละ 56.14 ส่วนตัวบ่งชี้ที่ 3 ส่งผลงานทางวิชาการไปลงในสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อเผยแพร่ มีค่าร้อยละของโรงเรียนที่มีความสอดคล้องกันต่ำที่สุดคือร้อยละ 15.57

2) ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบที่ 2 มาตรฐานด้านครู ในมาตรฐานที่ 9 จำแนกตามสังกัดการศึกษาและระดับชั้นที่สอน

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยจำแนกตามสังกัดการศึกษาและระดับชั้นที่สอนพิจารณาตามรายตัวบ่งชี้และรายมาตรฐานวิชาชีพครูที่คุรุสภากำหนดพบว่า สังกัดกทม. และสังกัดสพฐ. ในมาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ และตัวบ่งชี้ที่ 3 ส่งผลงานทางวิชาการไปลงในสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อเผยแพร่ มีค่าร้อยละของโรงเรียนที่มีความสอดคล้องกันระหว่างระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูที่คุรุสภากำหนดกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกมาตรฐานด้านครูในมาตรฐานที่ 9 ของสมศ. ต่ำที่สุดเหมือนกันทั้งสองสังกัดการศึกษา ส่วนค่าร้อยละของโรงเรียนที่มีความสอดคล้องกันสูงที่สุดของสังกัดกทม. คือ มาตรฐานที่ 4 พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง (ร้อยละ 56.77) ตัวบ่งชี้ที่ 16 ประเมินและปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ของตนเองอย่างต่อเนื่อง (ร้อยละ 55.48) สังกัดสพฐ. คือ มาตรฐานที่ 11

แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา และมาตรฐานที่ 12 สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์ (ร้อยละ 59.55) ตัวบ่งชี้ที่ 7 เลือุกกิจกรรมการเรียนการสอนที่น่าสนใจสำหรับ และตัวบ่งชี้ที่ 48 มองปัญหาและอุปสรรคเป็นโอกาสในการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน (ร้อยละ 60.67)

ระดับชั้นประถมศึกษา มาตรฐานที่ 4 พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง (ร้อยละ 58.18) ตัวบ่งชี้ที่ 16 ประเมินและปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ของตนเองอย่างต่อเนื่อง และตัวบ่งชี้ที่ 44 มีระบบในการจัดเก็บ การวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสารอย่างเป็นระบบ (ร้อยละ 56.97) มีค่าร้อยละของโรงเรียนที่มีความสอดคล้องกันสูงที่สุด มาตรฐานที่ 2 ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน (ร้อยละ 42.42) ตัวบ่งชี้ที่ 3 ส่งผลงานทางวิชาการไปลงใน สื่อสิ่งพิมพ์เพื่อเผยแพร่ (ร้อยละ 15.76) มีค่าร้อยละของโรงเรียนที่มีความสอดคล้องกันต่ำที่สุด

ระดับมัธยมศึกษา มาตรฐานที่ 12 สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์ (ร้อยละ 60.76) ตัวบ่งชี้ที่ 7 เลือุกกิจกรรมการเรียนการสอนที่น่าสนใจสำหรับ และตัวบ่งชี้ที่ 48 มองปัญหาและอุปสรรคเป็นโอกาสในการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน (ร้อยละ 62.03) มีค่าร้อยละของโรงเรียนที่มีความสอดคล้องกันสูงที่สุด มาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ (ร้อยละ 31.65) ส่วนตัวบ่งชี้ที่ 3 ส่งผลงานทางวิชาการไปลงในสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อเผยแพร่ มีค่าร้อยละของโรงเรียนที่มีความสอดคล้องกันต่ำที่สุด (ร้อยละ 15.19)

3. ตัวบ่งชี้ที่คัดสรรสำหรับตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู

ผลการวิเคราะห์ตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูที่คุรุสภากำหนด เพื่อคัดสรรตัวบ่งชี้ที่สะท้อนผลการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูที่คุรุสภากำหนดกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบที่ 2 มาตรฐานด้านครู ในมาตรฐานที่ 9 ของสมศ. พบว่าได้ตัวบ่งชี้คัดสรรทั้งหมดจำนวน 30 ตัว คือ ครูที่สอนในสังกัดกทม. มีตัวบ่งชี้คัดสรรจำนวน 4 ตัว ครูที่สอนในสังกัดสพฐ. มีตัวบ่งชี้คัดสรรจำนวน 19 ตัว มีค่าร้อยละของโรงเรียนที่มีความสอดคล้องกันระหว่างระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูที่คุรุสภากำหนดกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกมาตรฐานด้านครูในมาตรฐานที่ 9 ของสมศ. มากกว่าร้อยละ 50 และมีตัวบ่งชี้คัดสรรจำนวน 7 ตัว มีค่าร้อยละของโรงเรียนที่มีความสอดคล้องกันระหว่างระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูที่คุรุสภากำหนดกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกมาตรฐานด้านครูในมาตรฐานที่ 9 ของสมศ. มากกว่าร้อยละ 50 ของครูทั้งสองสังกัดการศึกษา

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาค้นคว้าพัฒนาตัวบ่งชี้คัดสรรการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู ทำให้มีประเด็นที่นำมาอภิปราย ผลการวิจัยดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูที่คุรุสภา กำหนด

ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูที่คุรุสภากำหนดในมาตรฐานที่ 9 คือร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์มีการปฏิบัติงานสูงที่สุดอยู่ในระดับมากที่สุดนั้น เนื่องจากว่าโรงเรียนได้ให้ความสำคัญในการมีส่วนร่วมของคนอื่นในสถานศึกษา เพื่อการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครูให้ดีขึ้น และเป็นการปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ (2547) ที่ได้กำหนดทิศทางในการพัฒนาผู้เรียนในมาตรฐานที่ 2 แนวทางการศึกษาที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญและการบริหารโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐาน ตัวบ่งชี้ที่ 3 มีการบริหารจัดการที่ใช้สถานศึกษาเป็นฐานโดยให้องค์กร ชุมชน มีส่วนร่วมในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ตามสภาพท้องถิ่น สภาพปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของผู้เรียน และในมาตรฐานที่ 3 แนวทางในการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ตัวบ่งชี้ที่ 1 การบริการวิชาการและสร้างความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับชุมชนให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาร่วมมือกับบุคลากรและองค์กรในชุมชนที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทุกระดับ ร่วมจัดปัจจัยและกระบวนการเรียนรู้ในชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุเพ็ญพร นิลชัย (2547) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นขึ้นในโรงเรียนนำร่อง ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียน ครู และชุมชนต่างให้ความร่วมมือและช่วยเหลือกันในการสร้างหลักสูตรท้องถิ่น มีการจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินงานและติดตามการดำเนินงานการใช้หลักสูตรท้องถิ่น จนทำให้การนำเอาหลักสูตรท้องถิ่นไปใช้จริงประสบความสำเร็จและเกิดการพัฒนาการเรียนรู้อต่อผู้เรียน

สำหรับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานที่ 1 คือปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอมีการปฏิบัติงานต่ำที่สุดอยู่ในระดับมากนั้นเนื่องจากว่าครูส่วนใหญ่ไม่มีเวลาในการศึกษาค้นคว้าทางวิชาการเพื่อพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา อันเนื่องมาจากภาระหน้าที่การทำงานที่ครูได้รับมากเกินไป ครูจึงไม่มีเวลาพอต่อการศึกษาค้นคว้าเพื่อพัฒนาตนเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของธิดาพร คมสัน (2548) ได้ทำการศึกษาการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนพบว่า ครูมีการแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองในด้านวิชาการและด้านวิชาชีพครูโดยการเข้าร่วมประชุมและอบรม มีระดับการปฏิบัติในระดับมาก โดยพบว่าปัญหาและอุปสรรค

ที่มีต่อการพัฒนาตนเองทางด้านวิชาการของครูคือ การจัดสรรเวลาในการปฏิบัติภาระหน้าที่ของครู และภาระงานครูที่มากเกินไป

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครู จำแนกตามอายุ ประสบการณ์ในการสอน ระดับการศึกษา ตำแหน่ง และวิทยฐานะของครู

ผลการวิจัยพบว่า ระดับการปฏิบัติงานของครูที่มีอายุน้อยกว่า 30 ปี ครูที่มีประสบการณ์สอนน้อยกว่า 6 ปี จะมีระดับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูน้อยกว่าครูที่มีอายุและประสบการณ์สอนมากกว่า เนื่องจากว่าครูที่มีอายุและประสบการณ์น้อยกว่าเป็นครูที่เริ่มเข้ามาทำงานในโรงเรียนใหม่ๆ จึงมีประสบการณ์ในการทำงานน้อยตาม ระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูจึงต่ำกว่าครูที่มีอายุและประสบการณ์ที่มากกว่า ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนและบุคคลที่เกี่ยวข้องจึงควรมีการกระตุ้นและสนับสนุนให้ครูที่มีอายุและประสบการณ์น้อยๆ ให้มีการทำงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูที่สูงขึ้น และพบว่าครูที่มีระดับการศึกษาในระดับปริญญาตรีจะมีระดับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูน้อยกว่าครูที่มีระดับการศึกษาปริญญาโท หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงควรที่จะให้การสนับสนุนให้ครูได้มีระดับการศึกษาที่สูงขึ้นเพื่อครูจะได้มีระดับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูที่คุรุสภากำหนดที่สูงขึ้น

ครูที่มีตำแหน่งครูจะมีระดับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูสูงกว่าครูที่มีตำแหน่งครูผู้ช่วย เนื่องจากว่าครูที่ดำรงตำแหน่งครูผู้ช่วยจะมีหน้าที่ในการทำงานโดยมีลักษณะในการทำงานประกอบไปด้วย 5 ข้อ ได้แก่ 1)ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนและส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2)จัดอบรมสั่งสอนและกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ 3)ปฏิบัติงานวิชาการของสถานศึกษา 4)ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน และ 5)ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย ในขณะที่ครูที่ดำรงตำแหน่งครูจะมีหน้าที่และภาระงานที่สูงขึ้นและมากกว่าครูผู้ช่วยโดยมีลักษณะของงานที่เพิ่มขึ้นอีก 3 ข้อ จาก 5 ข้อข้างต้น ที่มีเหมือนกันกับครูผู้ช่วย ได้แก่ 1)ประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ 2)ทำนุบำรุง ส่งเสริม ศิลปวัฒนธรรม แหล่งเรียนรู้ และภูมิปัญญาท้องถิ่น และ 3)ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และประเมินพัฒนาการของผู้เรียนเพื่อนำมาพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น (คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา, 2548) ดังนั้นครูที่ดำรงตำแหน่งครูจึงมีภาระและหน้าที่ในการปฏิบัติงานที่สูงมากขึ้นตาม นอกจากนี้ยังพบว่าระดับการปฏิบัติงานของครูวิทยฐานะชำนาญการพิเศษและครูวิทยฐานะเชี่ยวชาญจะมีระดับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูสูงกว่าครูที่

ยังไม่ได้รับวิทยฐานะและครูวิทยฐานะชำนาญ ทั้งนี้เนื่องจากว่ากฎคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) ได้ระบุลักษณะของการปฏิบัติงานของครูในวิทยฐานะต่างๆ ไว้อย่างชัดเจน โดยครูที่มีวิทยฐานะที่สูงขึ้นจะต้องมีการปฏิบัติงานที่มากขึ้นตามด้วย เช่น ครูที่มีวิทยฐานะชำนาญการต้องมีความรู้ความเข้าใจในสาระหรือกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่รับผิดชอบในระดับพื้นฐานมีความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ บริหารจัดการชั้นเรียน พัฒนาผู้เรียน โดยแสดงให้เห็นว่ามีการดำเนินการตามแนวทางที่หลักสูตรกำหนด และมีการพัฒนาตนเองและพัฒนาวิชาชีพ แต่ในขณะที่ครูที่มีวิทยฐานะเชี่ยวชาญพิเศษจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจในสาระหรือกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่รับผิดชอบในระดับสูง และมีความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ บริหารจัดการชั้นเรียน โดยแสดงให้เห็นว่ามีการวิจัยและพัฒนา สร้างองค์ความรู้ใหม่เพื่อนำผลไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน โดยมีการเผยแพร่อย่างกว้างขวาง มีการถ่ายทอดและได้รับการยอมรับ และมีการพัฒนาตนเองและพัฒนาวิชาชีพ ซึ่งแสดงให้เห็นได้ว่า ครูที่มีวิทยฐานะเชี่ยวชาญพิเศษนั้น ต้องมีระดับการปฏิบัติงานที่สูงและซับซ้อนกว่า สอดคล้องกับงานวิจัยของ ซอทิพย์ ทินบัว (2540) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานทางวิชาการก่อนและหลังเลื่อนตำแหน่งทางวิชาการของครูซึ่งพบว่าเมื่อครูมีการปรับเลื่อนตำแหน่งแล้วการปฏิบัติงานของครูส่วนใหญ่จะเพิ่มมากขึ้น เช่น มีการค้นคว้าหาความรู้ใหม่ๆ เพื่อพัฒนาตนเองและพัฒนางานในหน้าที่ ตลอดจนการให้คำแนะนำในการปรับปรุงการเรียนการสอน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Liu และ Ramsey (2006) ที่ได้ทำการวิจัยเพื่อศึกษาความพึงพอใจในด้านต่างๆ ของครูในประเทศสหรัฐอเมริกาต่อการทำงานของตน ผลการวิจัยพบว่าความพึงพอใจต่อการทำงานของครูขึ้นอยู่กับระยะเวลาที่ทำงาน และตำแหน่งงานที่ครูทำ

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบที่ 2 มาตรฐานด้านครู ในมาตรฐานที่ 9

ผลการวิเคราะห์ตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูที่คุรุสภากำหนด เพื่อคัดสรรตัวบ่งชี้ที่สะท้อนผลการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูที่คุรุสภากำหนดกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบที่ 2 มาตรฐานด้านครู ในมาตรฐานที่ 9 ของสมศ. พบว่ามีตัวบ่งชี้คัดสรรจำนวน 7 ตัว มีค่าร้อยละของโรงเรียนที่มีความสอดคล้องกันระหว่างระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูที่คุรุสภากำหนดกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกมาตรฐานด้านครูในมาตรฐานที่ 9 ของสมศ. มากกว่าร้อยละ 50 ของครูทั้งสองสังกัดการศึกษา และพบว่าครูที่สอนในสังกัดททม. มีตัวบ่งชี้คัดสรรจำนวน 4 ตัว มีค่าร้อยละของโรงเรียนที่มีความสอดคล้องกัน

ระหว่างระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูที่คุรุสภากำหนดกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกมาตรฐานด้านครูในมาตรฐานที่ 9 ของสมศ. มากกว่าร้อยละ 50 ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ที่ 9 มีความพยายามในการวิเคราะห์จุดเด่นและจุดด้อยของผู้เรียนเป็นรายบุคคล ตัวบ่งชี้ที่ 19 จัดหาหรือเลือกใช้สื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียน ตัวบ่งชี้ที่ 21 ประเมินผลการใช้สื่อการเรียนการสอนและปรับปรุงให้มีความเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนการสอน และตัวบ่งชี้ที่ 30 มีการจัดทำข้อเสนอแนะและแนวทางในการปรับปรุงเพื่อพัฒนาผู้เรียน ดังนั้นหากครูในสังกัดททม. ได้ปฏิบัติตามตัวบ่งชี้คัดสรรนี้แล้ว จะทำให้ผลการประเมินคุณภาพภายนอกมาตรฐานด้านครูในมาตรฐานที่ 9 ของสมศ. สูงยิ่งขึ้น ครูควรให้ความสนใจและพิจารณาในการปฏิบัติตามเป็นพิเศษ ส่วนครูที่สอนในสังกัดสพฐ. มีตัวบ่งชี้คัดสรรจำนวน 19 ตัว มีค่าร้อยละของโรงเรียนที่มีความสอดคล้องกันระหว่างระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูที่คุรุสภากำหนดกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกมาตรฐานด้านครูในมาตรฐานที่ 9 ของสมศ. มากกว่าร้อยละ 50 ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ที่ 1 ศึกษาค้นคว้าเพื่อพัฒนาตนเองทางวิชาการอย่างต่อเนื่อง ตัวบ่งชี้ที่ 4 เข้าร่วมประชุมอบรม สัมมนา และการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาวิชาชีพครู ตัวบ่งชี้ที่ 5 เลือกกิจกรรมการเรียนการสอนโดยคำนึงถึงประโยชน์ที่ผู้เรียนจะได้รับ ตัวบ่งชี้ที่ 6 เลือกกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาความสามารถของผู้เรียนได้จริง ตัวบ่งชี้ที่ 7 เลือกกิจกรรมการเรียนการสอนที่น่าสนใจสำหรับผู้เรียน ตัวบ่งชี้ที่ 8 เลือกกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณธรรมและจริยธรรม ตัวบ่งชี้ที่ 10 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อตอบสนององความถนัดและความสนใจของผู้เรียน ตัวบ่งชี้ที่ 11 มีความพยายามช่วยเหลือและติดตามเพื่อแก้ไขปัญหาทางการเรียนของผู้เรียน ตัวบ่งชี้ที่ 12 มีการปรับเปลี่ยนวิธีสอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้มากที่สุด ตัวบ่งชี้ที่ 13 เลือกใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างเต็มตามศักยภาพ ตัวบ่งชี้ที่ 14 จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีกิจกรรมการเรียนรู้หลากหลายวิธี ตัวบ่งชี้ที่ 25 จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง ตัวบ่งชี้ที่ 26 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ทำให้ผู้เรียนค้นหาความรู้และสรุปความคิดรวบยอดได้เอง ตัวบ่งชี้ที่ 43 แสวงหาความรู้ ข้อมูลข่าวสารต่างๆ ตามสถานการณ์ของสังคมที่เป็นปัจจุบัน ตัวบ่งชี้ที่ 45 นำข้อมูลข่าวสารที่ทันต่อสถานการณ์ปัจจุบันมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ตัวบ่งชี้ที่ 46 ใช้ข้อมูลข่าวสารในการแก้ไขปัญหา การพัฒนาตนเองพัฒนางานและพัฒนาสังคม ตัวบ่งชี้ที่ 47 นำปัญหาและอุปสรรคมาจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนได้ ตัวบ่งชี้ที่ 48 มองปัญหาและอุปสรรคเป็นโอกาสในการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน และตัวบ่งชี้ที่ 49 เมื่อพบปัญหาและอุปสรรคสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างมีสติโดยไม่ใช้อารมณ์ ตัวบ่งชี้เหล่านี้ครูในสังกัด

สพฐ. ควรให้ความสำคัญและปฏิบัติตามเป็นพิเศษเพื่อผลการประเมินคุณภาพภายนอก มาตรฐานด้านครู ในมาตรฐานที่ 9 ของสมศ. สูงยิ่งขึ้น

สำหรับตัวบ่งชี้อื่นๆ ที่ไม่ได้คัดสรร ไม่ได้หมายความว่าตัวบ่งชี้เหล่านั้นไม่มีความสำคัญต่อครู เพราะครูมีหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติตามตัวบ่งชี้ทุกตัวในมาตรฐานวิชาชีพครูที่คุรุสภากำหนด (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2548) ซึ่งจากผลการวิจัยพบว่าตัวบ่งชี้เหล่านั้นมีค่าร้อยละของโรงเรียนที่มีความสอดคล้องกันระหว่างระดับการปฏิบัติงานของครูกับผลการประเมินคุณภาพภายนอก มาตรฐานด้านครูในมาตรฐานที่ 9 ของสมศ. ต่ำกว่าร้อยละ 50 ผู้วิจัยจึงเสนอให้ควรนำเอาตัวบ่งชี้เหล่านั้นไปทำการวิจัยอีกครั้ง

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากการวิจัยพบว่ามาตรฐานที่ 1 คือปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ มีการปฏิบัติงานของครูที่ต่ำที่สุด ทั้งสังกัดกรุงเทพมหานครและสังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดังกล่าวควรที่จะมีการกระตุ้นให้ครูได้มีการปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ เช่น การจัดการอบรม สัมมนา เพื่อฝึกทักษะ กระบวนการ ตลอดจนเป็นการกระตุ้นให้ครูได้มีการพัฒนาตนเองทางด้านวิชาการอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ควรมีการติดตามและประเมินความรู้กับครูเป็นระยะๆ เพื่อให้ครูได้มีการดำเนินการศึกษาค้นคว้าเพื่อหาความรู้อยู่เป็นประจำ

2. ตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูทุกตัวมีความสำคัญต่อครู เพราะครูมีหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพครูที่คุรุสภากำหนด แต่จากการวิจัยเพื่อคัดสรรตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูในภาพรวมได้มาตรฐานวิชาชีพครูที่คัดสรรคือ มาตรฐานที่ 4 พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง มาตรฐานที่ 6 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน มาตรฐานที่ 11 แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา และมาตรฐานที่ 12 สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์ ที่ควรให้ความสำคัญเป็นพิเศษเนื่องจากมาตรฐานดังกล่าวมีค่าร้อยละของโรงเรียนที่มีความสอดคล้องกันระหว่างระดับการปฏิบัติงานของครูกับผลการประเมินคุณภาพภายนอก มาตรฐานด้านครูในมาตรฐานที่ 9 ของสมศ. สูงกว่าร้อยละ 50 หากครูได้ปฏิบัติตามอย่างเป็นพิเศษแล้วจะส่งผลต่อผลการประเมินคุณภาพภายนอกมาตรฐานด้านครู ในมาตรฐานที่ 9 ของสมศ. สูงยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานด้านการปฏิบัติงานของครูที่คุรุสภากำหนดกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกมาตรฐานด้านครู ในมาตรฐานที่ 9 ของสมศ. ดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไปควรที่จะนำเอามาตรฐานด้านอื่นๆ ที่สมศ. กำหนด โดยเฉพาะมาตรฐานด้านผู้เรียนมาทำการศึกษาเพื่อหาความสอดคล้องระหว่างระดับการปฏิบัติงานของครูกับผลการประเมินด้านผู้เรียน

2. การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจเพียงอย่างเดียว ซึ่งยังไม่อาจให้สารสนเทศของระดับการปฏิบัติงานของครูครบรอบด้านเท่าที่ควร ดังนั้นในการศึกษาเพื่อทำวิจัยครั้งต่อไปควรมีการศึกษาเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพพร้อมกันเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กมล สุดประเสริฐ. (2543). รายงานการวิจัยเรื่อง *ดัชนีความสำเร็จของการปฏิรูปการศึกษา*.
สถานที่พิมพ์: ศูนย์สถิติแห่งชาติเพื่อการปฏิรูปการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาแห่งชาติ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไข
เพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 พร้อมกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องและพระราชบัญญัติ
การศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. 2545*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและ
พัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2545). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2545-2559*.
กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- คณะกรรมการการพัฒนาระบบราชการและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน. (2549). *แผนพัฒนา
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 พ.ศ. 2550-2554*. กรุงเทพมหานคร: วี เจ พรินติ้ง.
- คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา. (2548). *มาตรฐานตำแหน่งและ
มาตรฐานวิทยฐานะของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร:
โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- งามพักตร์ เจริญไวย. (2542). *การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ของพนักงาน
เทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหาร
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชนิดา รักษ์พลเมือง. (2550). *การเปรียบเทียบกฎหมายที่ส่งเสริมการพัฒนาครูและบุคลากรทางการ
ศึกษาในสถานศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ช่อทิพย์ ทินบัว. (2540). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานทางวิชาการก่อนและหลังเลื่อนตำแหน่ง
ทางวิชาการของครูประถมศึกษา*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหาร สาขาวิชาวิจัยการศึกษา
ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ฐานันดร อากาศโชติ. (2543). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของโรงเรียนตามนโยบายของรัฐใน
โครงการโรงเรียนสีขาว*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหาร สาขาวิชาวิจัยการศึกษา
ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ดิเรก พรสีมา และคณะ. (2541). รายงานการวิจัยประกอบร่างพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2540 การพัฒนาวิชาชีพครู. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- ธิดาพร คมสัน. (2548). การติดตามการปฏิบัติงานของครูต้นแบบระดับอนุบาล. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการศึกษาระดับมัธยม ภาควิชาหลักสูตร การสอนและเทคโนโลยีการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธีรศักดิ์ อัครบวร. (2542). ความเป็นครู. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร : ก. พลพิมพ์ (1996).
- นงลักษณ์ วิรัชชัยและคณะ. (2551). การสำรวจและสังเคราะห์ตัวบ่งชี้คุณธรรมจริยธรรม. จำนวน 2000 เล่ม. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค.
- นงลักษณ์ วิรัชชัย, ชยุตม์ ภิรมย์สมบัติ และศจีมาจ ณ วิเชียร. (2551). การวิจัยและพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมจริยธรรม. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค.
- นงลักษณ์ วิรัชชัย, บุปผา เมฆศรีทองคำ และธีรวัฒน์ ทะราช. (2551). การวิจัยนำร่องการใช้ตัวบ่งชี้คุณธรรมจริยธรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในสถานศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค.
- นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2545). การพัฒนาตัวบ่งชี้สำหรับการประเมินคุณภาพการบริหารและการจัดการเขตพื้นที่การศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: ธารอักษร.
- เนติสิทธิ์ ปฐมกาลบุตร. (2548). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของโรงเรียนที่จัดการเรียนร่วมให้เด็กออทิสติกในระดับประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต, สาขาวิชาวิจัยการศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เบ็ญจวรรณ ศิริพรชัยกุล. (2543). การศึกษาการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พรทิพย์ อรุณทอง. (2541). การศึกษาความคิดเห็นของครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพฯเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการประถมศึกษา ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พวงทอง พุ่มอยู่. (2540). ประสบการณ์วิชาชีพครู. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

รับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, สำนักงาน. (2546). ผลงานวิจัยด้านมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษาที่ได้รับคัดเลือกให้นำเสนอในงานสัมมนาทางวิชาการเนื่องในโอกาสครบรอบ 3 ปี สมศ.. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

รับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, สำนักงาน. (2548). มาตรฐานการศึกษา ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การพิจารณาเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน : ประถมและมัธยมศึกษา รอบที่สอง (พ.ศ. 2549 – 2553). กรุงเทพมหานคร: สำนักงานรับรองและประเมินคุณภาพการศึกษา.

รับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, สำนักงาน. (2550). มาตรฐานตัวบ่งชี้และเกณฑ์การพิจารณา เพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รอบที่ 2 (พ.ศ. 2549 – 2553) . กรุงเทพมหานคร: สำนักงานรับรองและประเมินคุณภาพการศึกษา.

รับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, สำนักงาน. บทสรุปผู้บริหาร. [ออนไลน์]. 2550. แหล่งที่มา:<http://www.onesqa.or.th/onesqa/th/Report/index.php?SystemModuleKey=product&inputSchoolName=&inputSumReport=2&inputTypeSumReport=0&inputMinistryID=36&province=0&BorderID=&inputborder=&inputArrange=1> [1 ตุลาคม 2552]

เลขที่การครุสภา, สำนักงาน. (2546). รายงานประจำปี 2546 สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา สำนักงาน (สกสค). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

เลขที่การครุสภา, สำนักงาน. (2548). มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

เลขที่การครุสภา, สำนักงาน. (2548). วันครู 2549. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

เลขที่การครุสภา, สำนักงาน. (2551). 4 ปี คณะกรรมการคุรุสภา: ก้าวแรกที่มุ่งมั่น สานฝันความเป็นเลิศ. กรุงเทพมหานคร: พี เอ ลีฟวิ่ง.

เลขที่การสภาการศึกษา, สำนักงาน. (2547). มาตรฐานการศึกษาของชาติ. กระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพมหานคร: สหાયบลิคและการพิมพ์.

เลขที่การสภาการศึกษา, สำนักงาน. (2551). กรอบทิศทางการพัฒนาการศึกษา. กระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วิจิตร ศรีสะอ้าน. (2535). “การพัฒนาวิชาชีพศึกษาศาสตร์และบริหารการศึกษา” ประสพการณ์วิชาชีพบริหารการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 9. นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

- วิจัยญา ยิ้มยวน. (2547). *การวิเคราะห์อภิमानของปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการคิดวิจารณ์ญาณ*.
 วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต, สาขาวิชาวิจัยการศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา
 คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วุฒิไกร เทียงดี. (2549). *ปัจจัยที่สัมพันธ์กับความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนระดับชั้น
 มัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดกาฬสินธุ์*. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต, สาขาวิชาวิจัยการศึกษา
 ภาควิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วรรณี แกมเกตุ. (2551). *วิธีวิทยาการวิจัยทางพฤติกรรม*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่ง
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2537). *ทฤษฎีการประเมิน*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่ง
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2544). *ทฤษฎีการทดสอบแบบดั้งเดิม*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่ง
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมใจ วิเศษทักษิณ. (2548). *การพัฒนาตนตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครูไทย
 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5*. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต,
 สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์
 มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- สุเพ็ญพร นิลชัย. (2547). *การดำเนินการจัดหลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา
 ศาสนา และวัฒนธรรม ของโรงเรียนนำร่อง โครงการกองทุนหมู่บ้านสืบสานด้วยโรงเรียน
 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด*. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต,
 สาขาวิชานิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร ภาควิชานโยบายการจัดการและความเป็น
 ผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุทธิวรรณ แสงกาศ. (2550). *การพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุของคุณภาพนักเรียนของโรงเรียนในพื้นที่
 วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต, สาขาวิชาวิจัยการศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา
 คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- สุภา สุขวิบูลย์. (2549). *การพัฒนาตนเองตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครู
 โรงเรียนวัดราชคฤห์ สำนักงานเขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต,
 สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์
 มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.

สุปราณี จิราธรรงค์. (2544). *เอกสารคำสอนคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วิชาหลัก การศึกษาและวิชาชีพครู (2701102)*. กรุงเทพมหานคร: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เอมอร จังศิริพรปกรณ์. (2541). *การพัฒนาตัวบ่งชี้สถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมของครอบครัว นักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐในกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์, สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา ภาควิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภาษาอังกฤษ

- Arnona, S., and Reichel, N. (2007). Who is the ideal teacher? Am I? Similarity and difference in perception of students of education regarding the qualities of a good teacher and of their own qualities as teachers. *Teachers and Teaching: theory and practice* 13 (11): 441–464.
- Bolyard, J. J., and Moyer-Packenham, P. S. (2008). A review of the literature on mathematics and science teacher quality. *Peabody Journal of Education* 83(4): 509–535.
- Bousted, M., and Johnson, M. (2005). What will it take for teachers to become “new” professionals?. *Education review* 18(2): 18.
- Cathy. (2008). *The top 10 qualities of a good teacher*. [Online] Available form: <http://www.ripplesofimprovement.com/index.php/connecting-with-others/the-top-10-qualities-of-a-good-teacher/> [2009, June 17]
- Cherubini, L. (2009). Exploring prospective teachers' critical thinking: Case-based pedagogy and the standards of professional practice. *Teaching and teacher education* 25: 228–234.
- Christie, D. (2006). The Standard for chartered teacher in Scotland : A new context for the assessment and professional development of teachers. *Studies in educational evaluation* 32: 53-72.
- Claire, E. (2009) . *teacher qualities*. [Online] Available form: <http://www.uwec.edu/Career/Students/JobSearch/teachers/teacherqualities.htm>. [2009, June 17]
- Duffy, R. D., and Lent, R. W. (2009). Test of a social cognitive model of work satisfaction in teachers. *Journal of Vocational Behavior* 75: 212-223.

- Johnstone, J. N. (1981). *Indicators of education systems*. London: The anchor press.
- Jusuf, H. (2005). Improving Teacher Quality, A Keyword For Improving Education Facing Global Challenges. *The Turkish Online Journal of Educational Technology* 4(1): 33.
- Kyriakides, L., Creemers, B., and Antoniou, P. (2009). Teacher behavior and student outcomes: Suggestions for research on teacher training and professional development. *Teaching and Teacher Education* 25: 12-23.
- Liu, X. S., and Ramsey, J. (2006). Teachers' job satisfaction: Analyses of the teacher follow-up survey in the United States for 2000–2001. *Teaching and Teacher Education* 24: 1173-1184.
- Ministry Of Education, New Zealand. (1999). *Professional standards : Criteria for quality teaching*. Wellington: 1- 13.
- Queensland Government. (2005). *Professional standards for teachers*. Department of education:1-36.
- Sandholtz, J. H., and Scribner, S. P. (2006). The paradox of administrative control in fostering teacher professional development. *Teaching and Teacher Education* 22: 1104-1117.
- Townsend, B. (2009) . *The qualities of a Truly professional teacher*. [Online] Available form: <http://www.eslemployment.com/esl-employers/the-qualities-of-a-truly-professional-teacher.htm> [2009, June 17]
- Training and Development Agency for Schools. (2007). Professional standards for teachers Why sit still in your career?. *TDA* 313: 1-36.
- U.S. Department of Education. (2001). NBPTS career and technical education standards. *National board for professional teaching standards* 3:1-94.
- Vanderschaaf, M. F., Stokkinga, K. M., and Verloop, N. (2008). Teacher beliefs and teacher behavior in portfolio assessment. *Teaching and Teacher Education* 24: 1691-1704.
- Wen, J. R., and Shih, W. L. (2008). Exploring the information literacy competence standards for elementary and high school teachers. *Computers & Education* 50: 787-806.

ภาคผนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ที่ ศธ 0512.6(2755)/

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330

พฤศจิกายน 2552

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 8 ชุด

ด้วย นายธีรวัฒน์ เลื่อนฤทธิ์ นิสิตระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัย การศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กำลังดำเนินการเก็บ รวบรวมข้อมูลเพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ในหัวข้อ “ตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานคัดสรรตามมาตรฐานวิชาชีพครู” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.อวยพร เรืองตระกูล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้จึงขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อทำ การวิจัย โดยขอความอนุเคราะห์จากทางโรงเรียนให้สุ่มคัดเลือกครูตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ละ 1 คน (จาก 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้) รวมจำนวนครูทั้งสิ้น 8 คน เพื่อตอบแบบสอบถาม จากนั้นขอความกรุณาทางโรงเรียนโปรด รวบรวมแบบสอบถามใส่ซองจดหมายที่ผู้วิจัยเขียนที่อยู่เพื่อส่งแบบสอบถามกลับมายังผู้วิจัย

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดพิจารณาอนุญาตให้ นายธีรวัฒน์ เลื่อนฤทธิ์ ได้ทำ การเก็บรวบรวมข้อมูลดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย หากท่านมีข้อสงสัยหรือต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อได้โดยตรงกับ นายธีรวัฒน์ เลื่อนฤทธิ์ เบอร์โทรศัพท์ 084-0101191 หรือ E-mail : luanrit@hotmail.com

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ดวงกมล ไตรวิจิตรคุณ)

หัวหน้าภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา

ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา

โทรศัพท์ 02-218-2578

ภาคผนวก ข

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิที่ทำการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

**ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**

ตารางที่ A ผู้ทรงคุณวุฒิที่ทำการตรวจสอบเชิงเนื้อหาโดยการวิเคราะห์คำดัชนี IOC ของ
แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย

ลำดับ	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง
1	ผศ. ดร. ณ์ฐกรภรณ์ หลาวทอง	อาจารย์ประจำภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2	ผศ.ดร. ฉัตรศิริ ปิยพิมลสิทธิ์	อาจารย์ประจำภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
3	นางสาวกรรณิการ์ บารมี	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาการประกอบวิชาชีพ สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา
4	นางสาวมณีนีภา ชูติบุตร	ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผล การศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 3
5	นายสุรเทพ ตันประเสริฐ	ที่ปรึกษารัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (อดีตรองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ และอดีต ผู้อำนวยการโรงเรียนบดินทรเดชา สิงห์ สิงหเสนี 2)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ค
ตัวอย่างแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย : การปฏิบัติงานของครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามประกอบด้วย 2 ตอน คือ **ตอนที่ 1** เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภูมิหลังของผู้ตอบแบบสอบถาม **ตอนที่ 2** เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครู

2. โปรดตอบแบบสอบถามตามสภาพความเป็นจริงเนื่องจากผลจากการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้เป็นการสรุปภาพรวม และข้อมูลของท่านจะถือเป็นความจริง ผู้วิจัยจึงขอความอนุเคราะห์ให้ท่านตอบแบบสอบถามด้วยความจริงใจเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ทางด้านวิชาการสูงสุด

ตัวอย่างการตอบแบบสอบถาม

ข้อความคำถามจากแบบสอบถามในตอนที่ 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แต่ละระดับมีความหมายดังนี้

5	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
3	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
1	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การปฏิบัติงาน	ระดับการปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
1. จัดทำแผนการสอนได้อย่างเหมาะสมกับผู้เรียน		√			

จากการตอบข้างต้น หมายความว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีการจัดทำแผนการสอนได้อย่างเหมาะสมกับผู้เรียนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เป็นต้น

หากผู้ตอบแบบสอบถามมีข้อสงสัยหรือต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมโปรดติดต่อมาที่ นายธีรวัฒน์ เลื่อนฤทธิ์ นิสิตสาขาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หมายเลขโทรศัพท์ 084-0101191 หรือ E-mail : luanrit@hotmail.com และผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงที่ให้ความอนุเคราะห์ในครั้งนี้

ขอบพระคุณมากครับ !

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับภูมิหลังของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงหน้าข้อความให้ตรงตามสภาพจริงของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ .....1) ชาย .....2) หญิง
2. อายุ
 .....1) ต่ำกว่า 25 ปี .....2) 25 – 30 ปี .....3) 31 – 35 ปี
 .....4) 36 – 40 ปี .....5) 41 – 45 ปี .....6) มากกว่า 45 ปี
3. ระดับการศึกษาสูงสุด
 .....1) ปริญญาตรี .....2) ปริญญาโท .....3) ปริญญาเอก
 .....4) อื่นๆ (โปรดระบุ) .....
4. กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 .....1) ภาษาไทย .....2) สุขศึกษาและพลศึกษา
 .....3) คณิตศาสตร์ .....4) สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
 .....5) วิทยาศาสตร์ .....6) ภาษาต่างประเทศ
 .....7) ศิลปะ .....8) การงานอาชีพและเทคโนโลยี
5. ระดับชั้นที่สอน
 .....1) ประถมศึกษา .....2) มัธยมศึกษา .....3) อื่นๆ (โปรดระบุ).....
6. ประสบการณ์ในการสอน
 .....1) ต่ำกว่า 6 ปี .....2) 6 – 10 ปี .....3) 11 – 15 ปี
 .....4) 16 – 20 ปี .....5) 21 – 25 ปี .....6) มากกว่า 25 ปี
7. ตำแหน่ง
 .....1) ครูผู้ช่วย .....2) ครู
8. วิทยฐานะ
 .....1) ยังไม่ได้รับวิทยฐานะ .....2) ขำนาญการ .....3) ขำนาญการพิเศษ
 .....4) เชี่ยวชาญ .....5) เชี่ยวชาญพิเศษ
9. สังกัดการศึกษา
 • กรุงเทพมหานคร (กทม.)
 .....1) กรุงเทพมหานคร เขต (โปรดระบุ) .....
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.)
 .....2) สพท. กทม. เขต 1 .....3) สพท. กทม. เขต 2 .....4) สพท. กทม. เขต 3

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของคุณตามมาตรฐานวิชาชีพครู

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในตารางให้ตรงกับระดับการปฏิบัติงานของท่านตามสภาพความเป็นจริงที่เกิดขึ้นในแต่ละข้อคำถามของการปฏิบัติงานของคุณ

การปฏิบัติงาน	ระดับการปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
1.ศึกษาค้นคว้าเพื่อพัฒนาตนเองทางวิชาการอย่างต่อเนื่อง					
2.นำเสนอผลงานทางวิชาการในที่ประชุมต่างๆ					
3.ส่งผลงานทางวิชาการไปลงในสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อเผยแพร่					
4.เข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนา และการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาวิชาชีพครู					
5.เลือกกิจกรรมการเรียนการสอนโดยคำนึงถึงประโยชน์ที่ผู้เรียนจะได้รับ					
6.เลือกกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาความสามารถของผู้เรียนได้จริง					
7.เลือกกิจกรรมการเรียนการสอนที่น่าสนใจสำหรับผู้เรียน					
8.เลือกกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณธรรมและจริยธรรม					
9.มีความพยายามในการวิเคราะห์จุดเด่นและจุดด้อยของผู้เรียนเป็นรายบุคคล					
10.จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อตอบสนองความถนัดและความสนใจของผู้เรียน					
11.มีความพยายามช่วยเหลือและติดตามเพื่อแก้ไขปัญหาทางการเรียนของผู้เรียน					
12.มีการปรับเปลี่ยนวิธีสอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้มากที่สุด					
13.เลือกใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างเต็มตามศักยภาพ					
14.จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีกิจกรรมการเรียนรู้หลากหลายวิธี					
15.นำผลการประเมินการเรียนของผู้เรียนมาออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้					
16.ประเมินและปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ของตนเองอย่างต่อเนื่อง					
17.มีการบันทึกหลังการสอนทุกครั้ง เพื่อนำข้อมูลไปปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้					
18.ผลิตสื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนการสอน					
19.จัดหาหรือเลือกใช้สื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียน					
20.จัดหาและเลือกใช้สื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนการสอน					
21.ประเมินผลการใช้สื่อการเรียนการสอนและปรับปรุงให้มีความเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนการสอน					
22.จัดกิจกรรมอย่างหลากหลายเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง					
23.จัดกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง					
24.จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนมีทักษะในการแก้ปัญหา					
25.จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง					
26.จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนค้นหาความรู้และสรุปความคิดรวบยอดได้เอง					
27.มีการรายงานสภาพปัญหาและความต้องการของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ					
28.มีการรายงานผลการใช้นวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อการพัฒนาผู้เรียน					
29.มีการรายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนจากกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง					
30.มีการจัดทำข้อเสนอแนะและแนวทางในการปรับปรุงเพื่อพัฒนาผู้เรียน					

การปฏิบัติงาน	ระดับการปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
31.แต่งกายสุภาพเรียบร้อยเหมาะสมกับกาลเทศะ					
32.มีกิจกรรมรยาทเรียบร้อยสามารถเป็นแบบอย่างต่อผู้เรียนได้					
33.พูดจาด้วยความสุภาพอ่อนหวาน					
34.มีคุณธรรมจริยธรรมที่เหมาะสมกับความเป็นครู					
35.ตระหนักถึงความสำคัญของการทำงานร่วมกันเป็นทีมกับเพื่อนร่วมงาน					
36.รับฟังความคิดเห็นของเพื่อนร่วมงาน					
37.ร่วมมือปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ที่ส่งเสริมผู้เรียนด้วยความเต็มใจตามความรู้ความสามารถของตน					
38.มีความรับผิดชอบต่อผลที่เกิดขึ้นจากการทำงานร่วมกันกับเพื่อนร่วมงาน					
39.ตระหนักถึงความสำคัญของการร่วมมือกับคนในชุมชนเพื่อพัฒนาสถานศึกษา					
40.ยอมรับในความรู้ความสามารถของคนในชุมชน					
41.ยอมรับความคิดเห็นของบุคคลอื่นในชุมชนและนำเอาแนวคิดมาพัฒนาและปรับปรุงการทำงานของตน					
42.ร่วมมือกับชุมชนเพื่อพัฒนางานของสถานศึกษาด้วยความเต็มใจ					
43.แสวงหาความรู้ ข้อมูลข่าวสารต่างๆ ตามสถานการณ์ของสังคมที่เป็นปัจจุบัน					
44.มีระบบในการจัดเก็บ การวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสารอย่างเป็นระบบ					
45.นำข้อมูลข่าวสารที่ทันต่อสถานการณ์ปัจจุบันมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน					
46.ใช้ข้อมูลข่าวสารในการแก้ไขปัญหา การพัฒนาตนเอง พัฒนางาน และพัฒนาสังคม					
47.นำปัญหาและอุปสรรคมาจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนได้					
48.มองปัญหาและอุปสรรคเป็นโอกาสในการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน					
49.เมื่อพบปัญหาและอุปสรรคสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างมีสติโดยไม่ใช้อารมณ์					

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ขอบพระคุณมากครับ !

ภาคผนวก ง

ตารางแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ ในการวิจัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ B ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของระดับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐาน
วิชาชีพครูในแต่ละโรงเรียน (n=244 โรงเรียน)

โรงเรียนที่	คะแนนประเมิน มาตรฐานด้านครู (สมศ.)	ค่าสถิติพื้นฐานของระดับการปฏิบัติงานของครู (n=244 โรงเรียน)				
		Sum	Mean	S.D.	Min	Max
1	0.80	34.43	4.30	0.45	3.31	4.84
2	1.09	33.12	4.14	0.37	3.55	4.55
3	1.37	31.65	4.52	0.21	4.27	4.84
4	1.44	34.02	4.25	0.31	3.84	4.65
5	1.48	34.27	4.28	0.28	3.76	4.49
6	1.72	33.63	4.20	0.35	3.61	4.76
7	1.77	25.35	4.22	0.33	3.73	4.57
8	1.78	32.65	4.08	0.41	3.49	4.80
9	1.79	24.20	4.03	0.48	3.41	4.78
10	1.82	27.92	3.99	0.42	3.45	4.71
11	1.85	34.10	4.26	0.36	3.84	4.82
12	1.91	34.27	4.28	0.38	3.57	4.76
13	1.98	32.06	4.01	0.41	3.29	4.55
14	2.06	34.14	4.27	0.19	4.12	4.71
15	2.07	25.90	4.32	0.34	3.82	4.69
16	2.12	33.55	4.19	0.30	3.88	4.80
17	2.13	32.00	4.00	0.32	3.63	4.57
18	2.17	34.49	4.31	0.25	3.98	4.76
19	2.17	33.49	4.19	0.30	3.73	4.65
20	2.20	34.55	4.32	0.25	3.92	4.61
21	2.22	30.73	4.39	0.14	4.16	4.59
22	2.23	34.55	4.32	0.33	3.82	4.80
23	2.24	32.39	4.05	0.32	3.61	4.47
24	2.25	33.80	4.22	0.35	3.61	4.63
25	2.25	34.29	4.29	0.31	3.76	4.71
26	2.26	37.39	4.67	0.39	4.00	5.00
27	2.30	36.53	4.57	0.38	3.98	4.92
28	2.36	30.08	3.76	0.25	3.39	4.00

ตารางที่ B (ต่อ)

โรงเรียนที่	คะแนนประเมิน มาตรฐานด้านครู (สมศ.)	ค่าสถิติพื้นฐานของระดับการปฏิบัติงานของครู (n=244 โรงเรียน)				
		Sum	Mean	S.D.	Min	Max
29	2.38	33.12	4.14	0.43	3.45	4.69
30	2.48	33.57	4.20	0.40	3.43	4.59
31	2.52	35.24	4.41	0.33	3.90	4.80
32	2.56	31.90	3.99	0.46	3.14	4.61
33	2.90	29.02	4.15	0.35	3.73	4.55
34	2.90	32.04	4.01	0.35	3.61	4.69
35	2.90	29.69	4.24	0.53	3.80	5.00
36	2.90	30.47	4.35	0.43	3.84	4.84
37	2.91	24.55	4.09	0.54	3.53	4.84
38	2.93	27.45	3.92	0.62	3.18	4.76
39	2.94	32.88	4.11	0.31	3.63	4.49
40	2.95	31.43	3.93	0.43	3.41	4.84
41	2.95	33.31	4.16	0.31	3.65	4.65
42	2.95	22.92	3.82	0.52	3.29	4.73
43	2.96	36.08	4.51	0.30	4.04	4.84
44	2.96	32.78	4.10	0.68	2.78	4.73
45	2.96	35.71	4.46	0.22	4.14	4.65
46	2.96	28.49	3.56	0.38	2.76	3.94
47	2.96	33.22	4.15	0.29	3.82	4.61
48	2.97	34.88	4.36	0.37	3.94	4.90
49	2.97	36.12	4.52	0.35	3.94	4.98
50	2.98	28.78	4.11	0.14	3.96	4.37
51	2.99	28.59	4.08	0.18	3.78	4.35
52	2.99	32.88	4.11	0.19	3.94	4.39
53	3.00	31.65	3.96	0.41	3.33	4.53
54	3.00	31.47	3.93	0.45	3.00	4.35
55	3.00	33.69	4.21	0.41	3.22	4.55
56	3.00	32.22	4.03	0.37	3.49	4.57
57	3.00	32.16	4.02	0.53	3.02	4.71

ตารางที่ B (ต่อ)

โรงเรียนที่	คะแนนประเมิน มาตรฐานด้านครู (สมศ.)	ค่าสถิติพื้นฐานของระดับการปฏิบัติงานของครู (n=244 โรงเรียน)				
		Sum	Mean	S.D.	Min	Max
58	3.00	34.37	4.30	0.37	3.73	4.84
59	3.01	24.51	4.09	0.30	3.53	4.39
60	3.01	33.73	4.22	0.35	3.86	4.71
61	3.02	32.06	4.01	0.28	3.49	4.39
62	3.03	31.24	3.91	0.44	3.06	4.55
63	3.04	33.31	4.16	0.38	3.57	4.65
64	3.04	29.04	4.15	0.31	3.76	4.53
65	3.04	31.18	3.90	0.46	3.08	4.41
66	3.04	32.53	4.07	0.49	3.22	4.94
67	3.05	21.35	4.27	0.23	3.90	4.51
68	3.05	34.37	4.30	0.41	3.43	4.78
69	3.05	34.04	4.26	0.44	3.47	4.78
70	3.06	35.02	4.38	0.31	4.00	4.90
71	3.06	37.14	4.64	0.15	4.51	4.92
72	3.06	24.43	4.07	0.43	3.45	4.51
73	3.06	24.39	4.06	0.45	3.49	4.76
74	3.07	34.51	4.31	0.41	3.63	4.71
75	3.07	24.02	4.00	0.52	3.16	4.73
76	3.07	32.39	4.05	0.23	3.69	4.45
77	3.08	32.96	4.12	0.29	3.65	4.55
78	3.08	32.65	4.08	0.51	3.35	4.86
79	3.08	31.27	3.91	0.38	3.31	4.43
80	3.09	31.76	3.97	0.15	3.71	4.24
81	3.09	30.57	3.82	0.28	3.31	4.33
82	3.09	33.10	4.14	0.42	3.43	4.71
83	3.10	34.24	4.28	0.35	3.80	4.80
84	3.12	32.31	4.04	0.26	3.71	4.53
85	3.12	32.57	4.07	0.23	3.71	4.31
86	3.12	28.65	4.09	0.51	3.53	4.84

ตารางที่ B (ต่อ)

โรงเรียนที่	คะแนนประเมิน มาตรฐานด้านครู (สมศ.)	ค่าสถิติพื้นฐานของระดับการปฏิบัติงานของครู (n=244 โรงเรียน)				
		Sum	Mean	S.D.	Min	Max
87	3.13	24.80	4.13	0.24	3.86	4.43
88	3.13	29.18	4.17	0.39	3.47	4.69
89	3.14	31.61	3.95	0.15	3.61	4.12
90	3.14	34.12	4.27	0.32	3.86	4.78
91	3.15	34.35	4.29	0.43	3.53	4.88
92	3.15	24.92	4.15	0.46	3.53	4.82
93	3.17	28.76	4.11	0.48	3.22	4.82
94	3.17	28.08	4.01	0.29	3.71	4.55
95	3.17	31.94	3.99	0.27	3.51	4.35
96	3.18	33.84	4.23	0.40	3.61	4.73
97	3.18	28.71	4.10	0.43	3.61	4.61
98	3.18	32.18	4.02	0.30	3.57	4.55
99	3.19	21.18	3.53	0.37	3.12	4.18
100	3.19	35.12	4.39	0.39	3.94	4.86
101	3.21	36.37	4.55	0.22	4.20	4.84
102	3.21	28.90	4.13	0.46	3.65	4.96
103	3.21	29.06	4.15	0.36	3.71	4.84
104	3.23	25.78	4.30	0.39	3.65	4.80
105	3.23	33.08	4.14	0.32	3.78	4.71
106	3.24	32.80	4.10	0.23	3.71	4.47
107	3.24	31.04	3.88	0.39	3.04	4.24
108	3.25	31.69	3.96	0.55	2.90	4.73
109	3.25	34.61	4.33	0.33	3.71	4.80
110	3.26	8.22	4.11	0.88	3.49	4.73
111	3.27	23.33	3.89	0.23	3.45	4.08
112	3.32	32.78	4.10	0.48	3.45	4.78
113	3.33	36.16	4.52	0.27	3.98	4.86
114	3.33	35.37	4.42	0.34	3.98	4.86
115	3.38	30.96	3.87	0.19	3.59	4.12

ตารางที่ B (ต่อ)

โรงเรียนที่	คะแนนประเมิน มาตรฐานด้านครู (สมศ.)	ค่าสถิติพื้นฐานของระดับการปฏิบัติงานของครู (n=244 โรงเรียน)				
		Sum	Mean	S.D.	Min	Max
116	3.41	25.02	4.17	0.23	3.84	4.55
117	3.41	34.31	4.29	0.47	3.67	5.00
118	3.41	35.24	4.41	0.41	3.84	4.94
119	3.43	34.02	4.25	0.22	4.04	4.55
120	3.44	31.51	3.94	0.34	3.47	4.35
121	3.44	35.84	4.48	0.06	4.41	4.57
122	3.44	30.29	3.79	0.36	3.16	4.35
123	3.45	27.59	3.94	0.38	3.20	4.29
124	3.45	30.37	3.80	0.40	3.22	4.49
125	3.46	32.00	4.00	0.19	3.80	4.31
126	3.47	27.92	3.99	0.39	3.41	4.47
127	3.47	31.80	3.97	0.42	3.35	4.47
128	3.48	30.82	3.85	0.16	3.65	4.12
129	3.49	31.22	3.90	0.37	3.35	4.41
130	3.52	35.04	4.38	0.40	3.69	4.88
131	3.52	31.20	3.90	0.24	3.49	4.22
132	3.53	28.82	4.12	0.32	3.71	4.67
133	3.53	33.96	4.24	0.37	3.80	4.86
134	3.54	33.84	4.23	0.36	3.67	4.69
135	3.55	32.27	4.03	0.22	3.59	4.33
136	3.56	34.43	4.30	0.31	3.98	4.94
137	3.56	33.65	4.21	0.35	3.65	4.84
138	3.57	34.47	4.31	0.48	3.49	4.90
139	3.57	33.20	4.15	0.23	3.82	4.61
140	3.58	32.67	4.08	0.40	3.51	4.59
141	3.59	36.65	4.58	0.29	4.06	4.88
142	3.59	21.08	4.22	0.28	3.92	4.61
143	3.59	22.06	4.41	0.28	4.12	4.84
144	3.59	35.37	4.42	0.24	4.02	4.76

ตารางที่ B (ต่อ)

โรงเรียนที่	คะแนนประเมิน มาตรฐานด้านครู (สมศ.)	ค่าสถิติพื้นฐานของระดับการปฏิบัติงานของครู (n=244 โรงเรียน)				
		Sum	Mean	S.D.	Min	Max
145	3.60	33.43	4.18	0.33	3.73	4.65
146	3.60	32.43	4.05	0.26	3.84	4.57
147	3.60	36.06	4.51	0.10	4.29	4.63
148	3.61	36.22	4.53	0.20	4.12	4.78
149	3.62	33.80	4.22	0.24	4.00	4.51
150	3.62	28.92	4.13	0.44	3.47	4.73
151	3.62	34.88	4.36	0.34	3.94	4.67
152	3.62	32.65	4.08	0.44	3.39	4.78
153	3.63	32.76	4.09	0.25	3.65	4.41
154	3.64	29.61	4.23	0.37	3.69	4.84
155	3.64	33.47	4.18	0.42	3.22	4.65
156	3.64	35.20	4.40	0.24	4.00	4.67
157	3.64	33.71	4.21	0.50	3.69	4.84
158	3.64	23.80	3.97	0.30	3.55	4.41
159	3.64	15.86	3.96	0.44	3.53	4.57
160	3.64	32.22	4.03	0.41	3.45	4.51
161	3.65	31.59	4.51	0.15	4.29	4.76
162	3.65	8.69	4.35	0.35	4.10	4.59
163	3.66	31.16	3.90	0.40	3.41	4.63
164	3.66	29.82	4.26	0.25	3.94	4.67
165	3.67	24.73	4.12	0.37	3.71	4.61
166	3.67	33.98	4.25	0.51	3.45	4.96
167	3.67	28.43	4.06	0.53	3.06	4.69
168	3.67	26.22	3.75	0.38	3.43	4.49
169	3.67	30.14	4.31	0.35	3.90	4.80
170	3.68	34.82	4.35	0.41	3.78	4.90
171	3.68	24.45	4.07	0.17	3.88	4.35
172	3.70	32.80	4.10	0.35	3.69	4.61
173	3.70	34.35	4.29	0.30	3.76	4.76

ตารางที่ B (ต่อ)

โรงเรียนที่	คะแนนประเมิน มาตรฐานด้านครู (สมศ.)	ค่าสถิติพื้นฐานของระดับการปฏิบัติงานของครู (n=244 โรงเรียน)				
		Sum	Mean	S.D.	Min	Max
174	3.70	34.90	4.36	0.37	3.71	4.80
175	3.71	33.59	4.20	0.35	3.71	4.80
176	3.71	34.00	4.25	0.29	3.76	4.63
177	3.71	29.53	4.22	0.31	3.78	4.51
178	3.71	32.53	4.07	0.24	3.73	4.43
179	3.71	29.86	4.27	0.30	3.80	4.69
180	3.72	28.14	4.02	0.27	3.65	4.35
181	3.72	32.49	4.06	0.21	3.59	4.24
182	3.73	19.84	3.97	0.66	3.12	4.98
183	3.74	26.18	4.36	0.28	4.02	4.78
184	3.74	32.59	4.07	0.35	3.45	4.61
185	3.74	34.37	4.30	0.57	3.18	4.98
186	3.74	35.53	4.44	0.17	4.14	4.69
187	3.74	34.14	4.27	0.28	3.80	4.57
188	3.74	38.20	4.78	0.20	4.43	5.00
189	3.74	31.33	3.92	0.40	3.63	4.84
190	3.75	29.12	4.16	0.66	3.55	4.92
191	3.75	28.22	4.03	0.44	3.39	4.57
192	3.75	25.14	4.19	0.22	3.92	4.43
193	3.75	33.51	4.19	0.43	3.51	4.78
194	3.76	33.55	4.19	0.38	3.41	4.80
195	3.76	33.14	4.14	0.47	3.51	4.82
196	3.76	34.80	4.35	0.26	3.88	4.73
197	3.76	34.76	4.34	0.40	3.47	4.71
198	3.77	17.22	4.31	0.40	4.02	4.90
199	3.77	34.51	4.31	0.31	3.94	4.84
200	3.77	15.96	3.99	0.61	3.18	4.65
201	3.78	29.04	4.15	0.27	3.82	4.55
202	3.78	36.33	4.54	0.30	4.06	4.86

ตารางที่ B (ต่อ)

โรงเรียนที่	คะแนนประเมิน มาตรฐานด้านครู (สมศ.)	ค่าสถิติพื้นฐานของระดับการปฏิบัติงานของครู (n=244 โรงเรียน)				
		Sum	Mean	S.D.	Min	Max
203	3.79	33.84	4.23	0.45	3.24	4.51
204	3.79	33.96	4.24	0.21	3.96	4.55
205	3.79	35.37	4.42	0.39	3.88	4.90
206	3.79	34.14	4.27	0.40	3.61	4.92
207	3.79	35.51	4.44	0.47	3.59	4.90
208	3.80	37.86	4.73	0.17	4.35	4.92
209	3.80	34.16	4.27	0.44	3.59	4.90
210	3.81	34.82	4.35	0.18	3.96	4.59
211	3.81	32.20	4.03	0.46	3.14	4.69
212	3.81	33.53	4.19	0.50	3.55	4.84
213	3.81	27.80	3.97	0.38	3.61	4.53
214	3.81	31.98	4.00	0.28	3.51	4.33
215	3.82	32.59	4.07	0.18	3.86	4.39
216	3.82	34.94	4.37	0.48	3.55	5.00
217	3.83	34.00	4.25	0.31	3.94	4.88
218	3.83	37.65	4.71	0.48	3.86	5.00
219	3.83	30.14	4.31	0.37	3.86	4.80
220	3.84	25.57	4.26	0.37	3.80	4.78
221	3.84	30.16	3.77	0.41	3.16	4.47
222	3.85	33.96	4.24	0.31	3.80	4.67
223	3.86	35.29	4.41	0.37	3.98	4.88
224	3.86	32.08	4.01	0.34	3.61	4.49
225	3.87	20.88	4.18	0.42	3.57	4.55
226	3.87	15.96	3.99	0.18	3.80	4.16
227	3.88	31.43	3.93	0.30	3.61	4.43
228	3.88	28.37	4.05	0.44	3.55	4.71
229	3.90	29.94	4.28	0.23	3.94	4.59
230	3.90	34.73	4.34	0.19	4.06	4.67
231	3.93	31.73	3.97	0.21	3.69	4.31

ตารางที่ B (ต่อ)

โรงเรียนที่	คะแนนประเมิน มาตรฐานด้านครู (สมศ.)	ค่าสถิติพื้นฐานของระดับการปฏิบัติงานของครู (n=244 โรงเรียน)				
		Sum	Mean	S.D.	Min	Max
232	3.94	31.98	4.00	0.38	3.41	4.41
233	3.96	22.65	4.53	0.54	3.73	4.94
234	3.97	32.98	4.12	0.51	3.20	4.61
235	3.98	23.29	3.88	0.51	3.20	4.71
236	3.98	34.02	4.25	0.42	3.80	5.00
237	4.00	34.78	4.35	0.38	3.61	4.90
238	4.00	32.14	4.02	0.31	3.71	4.59
239	4.00	33.04	4.13	0.39	3.57	4.65
240	4.00	32.73	4.09	0.43	3.57	4.78
241	4.00	30.10	4.30	0.48	3.51	4.88
242	4.00	33.78	4.22	0.47	3.59	4.88
243	4.00	28.47	4.74	0.36	4.02	4.94
244	4.00	33.20	4.15	0.27	3.71	4.45
เฉลี่ย	3.27	31.20	4.18	0.35	3.65	4.66

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ C จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกตามผลการประเมินคุณภาพ
ภายนอกของ สมศ. ในมาตรฐานด้านครู (n=244 โรงเรียน)

ระดับการประเมินคุณภาพภายนอกด้านครู รอบที่ 2 (สมศ.)	คะแนนการประเมิน มาตรฐานที่ 9 (ด้านครู)	จำนวน (โรงเรียน)	ร้อยละ
ปรับปรุง (≤ 1.74)	0.8	1	0.41
	1.09	1	0.41
	1.37	1	0.41
	1.44	1	0.41
	1.48	1	0.41
	1.72	1	0.41
รวม		6	2.46
พอใช้ (1.75-2.74)	1.77	1	0.41
	1.78	1	0.41
	1.79	1	0.41
	1.82	1	0.41
	1.85	1	0.41
	1.91	1	0.41
	1.98	1	0.41
	2.06	1	0.41
	2.07	1	0.41
	2.12	1	0.41
	2.13	1	0.41
	2.17	2	0.82
	2.20	1	0.41
	2.22	1	0.41
	2.23	1	0.41
	2.24	1	0.41
	2.25	2	0.82
	2.26	1	0.41
2.30	1	0.41	
2.36	1	0.41	
2.38	1	0.41	

ตารางที่ C (ต่อ)

ระดับการประเมินคุณภาพภายนอกด้านครู รอบที่ 2 (สมศ.)	คะแนนการประเมิน มาตรฐานที่ 9 (ด้านครู)	จำนวน (โรงเรียน)	ร้อยละ
พอใช้ (1.75-2.74)	2.48	1	0.41
	2.52	1	0.41
	2.56	1	0.41
รวม		26	10.66
ดี (2.75-3.49)	2.90	4	1.64
	2.91	1	0.41
	2.93	1	0.41
	2.94	1	0.41
	2.95	3	1.23
	2.96	5	2.05
	2.97	2	0.82
	2.98	1	0.41
	2.99	2	0.82
	3.00	6	2.46
	3.01	2	0.82
	3.02	1	0.41
	3.03	1	0.41
	3.04	4	1.64
	3.05	3	1.23
	3.06	4	1.64
	3.07	3	1.23
3.08	3	1.23	
3.09	3	1.23	
3.10	1	0.41	
3.12	3	1.23	
3.13	2	0.82	
3.14	2	0.82	
3.15	2	0.82	
3.17	3	1.23	

ตารางที่ C (ต่อ)

ระดับการประเมินคุณภาพภายนอกด้านครู รอบที่ 2 (สมศ.)	คะแนนการประเมิน มาตรฐานที่ 9 (ด้านครู)	จำนวน (โรงเรียน)	ร้อยละ
ดี (2.75-3.49)	3.18	3	1.23
	3.19	2	0.82
	3.21	3	1.23
	3.23	2	0.82
	3.24	2	0.82
	3.25	2	0.82
	3.26	1	0.41
	3.27	1	0.41
	3.32	1	0.41
	3.33	2	0.82
	3.38	1	0.41
	3.41	3	1.23
	3.43	1	0.41
	3.44	3	1.23
	3.45	2	0.82
	3.46	1	0.41
	3.47	2	0.82
3.48	1	0.41	
3.49	1	0.41	
รวม		97	39.75
ดีมาก (3.50-4.00)	3.52	2	0.82
	3.53	2	0.82
	3.54	1	0.41
	3.55	1	0.41
	3.56	2	0.82
	3.57	2	0.82
	3.58	1	0.41
	3.59	4	1.64
	3.60	3	1.23

ตารางที่ C (ต่อ)

ระดับการประเมินคุณภาพภายนอกด้านครู รอบที่ 2 (สมศ.)	คะแนนการประเมิน มาตรฐานที่ 9 (ด้านครู)	จำนวน (โรงเรียน)	ร้อยละ
ดีมาก (3.50-4.00)	3.61	1	0.41
	3.62	4	1.64
	3.63	1	0.41
	3.64	7	2.87
	3.65	1	0.41
	3.65	1	0.41
	3.66	2	0.82
	3.67	5	2.05
	3.68	2	0.82
	3.70	3	1.23
	3.71	5	2.05
	3.72	2	0.82
	3.73	1	0.41
	3.74	7	2.87
	3.75	4	1.64
	3.76	4	1.64
	3.77	3	1.23
	3.78	2	0.82
	3.79	5	2.05
	3.80	2	0.82
	3.81	5	2.05
	3.82	2	0.82
3.83	3	1.23	
3.84	2	0.82	
3.85	1	0.41	
3.86	2	0.82	
3.87	2	0.82	
3.88	2	0.82	
3.90	2	0.82	

ตารางที่ C (ต่อ)

ระดับการประเมินคุณภาพภายนอกด้านครู รอบที่ 2 (สมศ.)	คะแนนการประเมิน มาตรฐานที่ 9 (ด้านครู)	จำนวน (โรงเรียน)	ร้อยละ
ดีมาก (3.50-4.00)	3.93	1	0.41
	3.94	1	0.41
	3.96	1	0.41
	3.97	1	0.41
	3.98	2	0.82
	4.00	8	3.28
รวม		115	47.13
ผลรวมทั้งหมด		244	100

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นายธีรวัฒน์ เลื่อนฤทธิ์ เกิดวันที่ 14 สิงหาคม 2522 ได้รับทุนการศึกษาระดับปริญญาตรี หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต ในปีพุทธศักราช 2541-2545 สาขาวิชาฟิสิกส์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม จากสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) และในปีพุทธศักราช 2551 เข้าศึกษาต่อในหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิจัยการศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปัจจุบันดำรงตำแหน่งครู สอนอยู่ที่โรงเรียนราชดำริ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 ที่อยู่ที่สามารถติดต่อผู้วิจัยได้ luanrit@hotmail.com

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย